

Жоош айылдык кеңешинин VIII-чакырылышынын кезектеги 2-сессиясы

ТОКТОМ № 2/1

Большевик айылы

01-декабрь 2024-жыл

**Жоош айылдык кеңештин төрагасын
шайлоонун жыйынтыгы жөнүндө**

Эсептөө комиссиясынын №3-протоколун жана Эсептөө комиссиясынын төрагасынын маалыматын угуп, Кыргыз Республикасынын 2021-жылдын 20-октябрындагы №123 «Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө» мыйзамын, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин алдындагы Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттигинин 2022-жылдын 14-мартындагы №56-буйругу менен бекитилген типтүү регламентин жетекчиликке алуу менен

ТОКТОМ КЫЛАТ:

- 1.Эсептөө комиссиясынын, Жоош айылдык кеңештин төрагасын шайлоодо, добуш берүүнүн жыйынтыгы жөнүндө 2024-жылдын 01-декабрындагы №3-протоколу бекитилсин.
2. **Зулпукаров Адылбек Лутпиллаевич** Жоош айылдык кеңештин төрагасы болуп шайлангандыгы таанылсын.
3. Ушул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөөнү өзүмө калтырамын.

Төрага:

Зулпукаров А.Л.

Жоош айылдык кенешинин VIII-чакырылышынын кезектеги 2-сессиясы

ТОКТОМ № 2/2

Большевик айылы.

01.12.2024-ж.

**Жоош айылдык кеңештин төрагасынын орун
басарын шайлоонун жыйынтыгы жөнүндө**

Эсептөө комиссиясынын №3-протоколун жана Эсептөө комиссиясынын төрагасынын маалыматын угуп, Кыргыз Республикасынын 2021-жылдын 20-октябрындагы №123 «Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө» мыйзамын, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин алдындагы Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттигинин 2022-жылдын 14-мартындагы №56-буйругу менен бекитилген типтүү регламентин жетекчиликке алуу менен

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Эсептөө комиссиясынын Жоош айылдык кеңештин төрагасынын орун басарын шайлоодо добуш берүүнүн жыйынтыгы жөнүндө 2024-жылдын 01-декабрындагы №3-протоколу бекитилсин.
2. **А.Ч.Ормонова жана М.М.Жалалдинов**, Жоош айылдык кеңештин төрагасынын орун басары болуп шайлангандыгы таанылсын.
3. Ушул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөөнү өзүмө калтырамын.

Төрага :

Зулпукаров А.Л.

Жоош айылдык кеңешинин VIII-чакырылышынын кезексиз 3-сессиясы

ТОКТОМ

Большевик айылы

№3/1

14.12.2024-ж.

Жоош айылдык Кеңешинин регламентин бекитүү жөнүндө

Жергиликтүү кеңештин депутаттарынын регламентин Жоош айылдык Кеңешинин кезексиз 3-сессиясында карап жана талкуулап Жоош айылдык кеңешинин (8-чакырылышы) кезектеги 3-сессиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Жоош айылдык Кеңешинин регламенти негизинен жактырылсын.
2. Бекитилген регламенттин негизинде иш жүргүзүү айылдык Кеңештин төрагасына, анын орун басарына жана комиссияларына сунуш кылынсын.

Жоош айылдык
кеңешинин төрагасы:

А. Зулпукаров.

Жоош айылдык кеңешинин

РЕГЛАМЕНТИ

ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

1. Жоош айылдык кеңеши
2. Айылдык кеңештин ыйгарым укуктары

АЙЫЛДЫК КЕҢЕШТИН СТРУКТУРАСЫ ЖАНА ОРГАНДАРЫ

3. Айылдык кеңештин төрагасы жана орун басары
4. Айылдык кеңештин төрагасынын ыйгарым укуктары
5. Айылдык кеңештин төрагасынын орун басары
6. Айылдык кеңештин төрагасынын жана анын орун басарынын ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу
7. Айылдык кеңештин туруктуу жана убактылуу комиссиялары
8. Айылдык кеңештин туруктуу комиссияларынын ыйгарым укуктары
9. Туруктуу комиссиялардын жыйындары
10. Туруктуу комиссиянын төрагасынын ыйгарым укуктары
11. Туруктуу комиссиялардын мүчөлөрү
12. Депутаттык топтор

АЙЫЛДЫК КЕҢЕШТИН ИШИН УЮШТУРУУ

13. Айылдык кеңештин биринчи (уюштуруу) сессиясы
14. Айылдык кеңештин жана анын органдарынын ишин пландаштыруу
15. Айылдык кеңештин сессиясын даярдоонун жана өткөрүүнүн тартиби
16. Айылдык кеңештин кезексиз сессиясы
17. Сессиянын күн тартиби
18. Айылдык кеңештин сессиясындагы депутаттын укугу жана милдети
19. Депутаттык этика
20. Депутаттарга карата колдонулуучу чаралар
21. Айылдык кеңештин сессияларына, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарына депутат эмес адамдардын катышуу тартиби

АЙЫЛДЫК КЕҢЕШТИН ЧЕНЕМ ЖАРАТУУ ИШИ. ЖООШ АЙЫЛДЫК КЕҢЕШТИН ТОКТОМДОРУН ДАЯРДООНУН, КИРГИЗҮҮНҮН, КАРООНУН ЖАНА КАБЫЛ АЛУУНУН ТАРТИБИ

22. Токтомдун формасына жана түзүмүнө коюлуучу жалпы талаптар
23. Айылдык кеңешке токтомдун долбоорун киргизүүнүн тартиби
24. Айылдык кеңештин сессияларында маселелерди кароонун тартиби
25. Чыгып сүйлөөлөрдүн түрү жана алардын узактыгы
26. Жарыш сөз (талкуулоо)
27. Айылдык кеңештин сессиясында чечим кабыл алуу
28. Добуш берүү жана анын түрлөрү
29. Эсептөө комиссиясынын иши
30. Кабыл алынган токтомдордун күчүнө киришинин тартиби
31. Айылдык кеңештин сессиясынын жана анын органдарынын протоколу

32. Айылдык кеңештин токтомдорунун аткарылышын көзөмөлдөө

АЙЫЛДЫК КЕҢЕШТИН АЙРЫМ ЫЙГАРЫМ УКУКТАРЫН ИШКЕ АШЫРУУНУН ТАРТИБИ

33. Жергиликтүү бюджетти киргизүүнүн жана бекитүүнүн тартиби
34. Айылдык кеңештин айыл аймактын тургундарынын элдик ченем чыгаруу демилгесин кароо
35. Айылдык кеңештин мамлекеттик бийлик органдары менен өз ара аракети
36. Айылдык кеңештин жарандык коомдун уюмдары менен өз ара аракети жана кызматташтыгы
37. Шайлоочулар менен иштөөнүн тартиби
38. Айылдык кеңештин ишмердүүлүгүнүн айкындуулугу
39. Айылдык кеңештин жооптуу катчысы
40. Регламентке өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүүнүн тартиби

Жоош айылдык кеңешинин бул Регламенти Кыргыз Республикасынын Конституциясына, “Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө”, “Жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын статусу жөнүндөгү” жана «Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары жөнүндө» мыйзамдарына ылайык иштелип чыкты.

ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

1. Жоош айылдык кеңеши

- 1.1. Жоош айылдык кеңеши – айыл аймакта жашаган жарандар тарабынан жалпыга бирдей, тең, түз жана жашыруун добуш берүү аркылуу 5 жылдык мөөнөткө шайланган, 31 депутаттан турган, өзүнүн ишин коллегиялык негизде жүзөгө ашырган, жергиликтүү өз алдынча башкаруунун өкүлчүлүктүү органы болуп саналат.
- 1.2. Жоош айылдык кеңеши (мындан ары – айылдык кеңеш), Кыргыз Республикасынын Конституциясы жана мыйзамдарында каралган ыйгарым укуктарынын чегинде айыл аймагынын калкынын кызыкчылыгын колдойт жана тиешелүү аткаруучу органдар аркылуу маселелерди чечет жана ал чечимдердин аткарылышына көзөмөл кылат.
- 1.3. Айылдык кеңештин сессиялары, туруктуу жана убактылуу комиссиялардын жыйындары, депутаттык жана бюджеттик угуулар, кеңештин иши менен байланышкан башка иш-чаралар айылдык кеңештин ишинин формалары болуп эсептелинет.
- 1.4. Айылдык кеңештин иши мыйзамдуулук, коллегиялдуулук, объективдүүлүк, айкындуулук, ачыктык менен маселелерди талкуулоону жана чечимдерди кабыл алууну эркин жүргүзүү принциптерине негизделет.
- 1.5. Айылдык кеңештин Регламенти Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган ыйгарым укуктарды жүзөгө ашыруу тартибин, жол-жобосун жана анын ишин уюштурууну аныктайт.
- 1.6. Айылдык кеңештин өзүнө таандык мөөрү, штампы жана символикалары бар бланктары, банктык мекемелерде эсептик счету, жеке мүлкү бар, өз милдеттери боюнча жооп бере алган юридикалык жак, мүлктүк жана мүлктүк эмес укуктарын жана милдеттерин ишке ашыра алат, сотто жооп берүүчү жана дооматчы боло алат.

2. Айылдык кеңештин ыйгарым укуктары

- 2.1. Айылдык кеңеш Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында аныкталган ыйгарым укуктарынын чегинде, ушул регламентте белгиленген тартипте алар боюнча маселелерди кароого жана чечим кабыл алууга укуктуу.
- 2.2. Айылдык кеңештин сессиясында төмөнкүдөй маселелер каралат:
 - 1) жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүүнүн тартибин белгилөө;
 - 2) жергиликтүү бюджетти жана анын аткарылышы жөнүндө отчетту бекитүү, ошондой эле бюджеттин аткарылышынын жүрүшү жана бюджеттен тышкаркы фонддорду пайдалануу жөнүндө маалыматты угуу;
 - 3) аймакты социалдык-экономикалык жактан өнүктүрүүнүн жана калкты социалдык жактан коргоонун программаларын бекитүү, программалардын аткарылышы жөнүндө отчетту угуу;
 - 4) жергиликтүү салыктарды, жыйымдарды жана алар боюнча жеңилдиктерди киргизүү, ошондой эле мыйзамдарда каралган учурларда алар боюнча ставкаларды аныктоо;
 - 5) муниципалдык менчикти пайдалануу жана тескөө тартибин бекитүү, муниципалдык менчикти пайдаланууга көзөмөлдү ишке ашыруу;

- а) муниципалдык менчик объектилеринин реестрин бекитүү;
- б) муниципалдык менчиктин объектилерин менчиктештирүү программасын бекитүү;
- в) муниципалдык менчик объектилерин ипотекага же күрөөгө коюуга жана ижарага берүүгө макулдук берүү;
- г) муниципалдык менчик объектилерин сатууга, объектилерди муниципалдык менчикке сатып алууга макулдук берүү;
- д) муниципалдык менчикти эсептен чыгаруунун тартибин белгилөө.
- 5) айыл өкмөтүнүн иши жөнүндө айыл өкмөт башчысынын отчетун угуу;
- 6) тиешелүү мамлекеттик органдардын кароосуна киргизүү максатында административдик-аймактык түзүлүш боюнча сунуштарды иштеп чыгуу;
- 7) кеңештин төрагасын, анын орун басарын шайлоо, аларды кызмат орундарынан бошотуу, кеңештин төрагасынын мыйзамдарга карама-каршы келген чечимдерин жокко чыгаруу;
- 8) кеңештин регламентин бекитүү;
- 9) айылдык кеңештин жылдык иш планын бекитүү;
- 10) айылдык кеңештин туруктуу (убактылуу) комиссияларын түзүү жана жоюу, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жеке курамын бекитүү жана алардын курамына өзгөртүүлөрдү киргизүү, отчетторун угуу;
- 11) өз чечимдеринин аткарылышына көзөмөлдүк кылуу;
- 12) ичүүчү сууну, канализацияны, жылуулук менен жабдууну пайдалануу үчүн, ошондой эле турмуш-тиричиликтин катуу калдыктарын чогултуу, ташып чыгаруу жана жок кылуу, башка коммуналдык кызмат көрсөтүүлөр үчүн тарифтерди мыйзамдарга ылайык бекитүү;
- 13) жалпы пайдалануудагы автомобиль транспортунда жүргүнчүлөрдү ташууга тарифтерди бекитүү;
- 14) алкогольдук ичимдиктерди жана тамеки буюмдарын сатуу убактысы жана жери боюнча чектөөлөрдү тыюу салууга чейин белгилөө;
- 15) расымдык иш-чараларды өткөрүү эрежелерин бекитүү;
- 16) ирригациялык тармактарды, үйдү жана үй жанындагы участкаларды күтүү тартибин белгилөө;
- 17) айыл аймагында көрктөндүрүү, соода, сырткы жарнактарды жана маалыматтарды жайгаштыруу эрежелерин бекитүү;
- 18) башка жергиликтүү кеңештер менен кызматташуу жана тажрыйба алмашуу боюнча иштерди уюштуруу;
- 19) айыл аймагынын тургундарынын тарыхый жана маданий салттарын сактоо жана өнүктүрүү, маданияттын муниципалдык мекемелерин өнүктүрүү боюнча программаларын планын бекитүү;
- 20) айыл аймагында айлана-чөйрөнү коргоо жана санитардык тазалоону контролдоо, тазалыкты жана тартипти сактоо боюнча иш-чаралардын планын бекитүү;
- 21) айылдык кеңештин депутаттарынын өз шайлоочуларына отчет берүүсү, шайлоочулардын суроо-талаптарын аткаруу жана шайлоочулар менен иштөө боюнча иш-чаралардын ар жылдык планын бекитүү, депутаттардын отчетун угуу;
- 22) жергиликтүү маанидеги маселелер боюнча жыйындарды, коомдук угууларды, курултайларды өткөрүү боюнча ар жылдык планын бекитүү;
- 23) жергиликтүү коомдоштуктун Уставын бекитүү, анын жоболорунун аткарылышын көзөмөлдөө;
- 24) айыл аймагынын артыкчылыктуу көйгөйлөрүн аныктоо жана аларды биргеликте чечүү максатында айыл өкмөтү менен бирдикте активдүү жарандарды, демилгечи топторду, жамааттарды, коомдук бирикмелерди, жаштарды, бизнес коомдоштуктарын жана башка кызыкдар жактарды тартуу боюнча иштерди жүргүзүү;
- 25) кызмат көрсөтүүгө баа берүүнү жүргүзүүнүн усулун, жергиликтүү бюджеттин каражаттарынын, жергиликтүү коомдоштуктун, донордук уюмдардын салымдарынын эсебинен жүзөгө ашырылуучу жергиликтүү демилгелерди, долбоорлорду, программаларды бекитүү, ошондой эле кошмо мониторингдин жана баа берүүнүн топтору, анын курамы жөнүндө жобону бекитүү жана ошол топтордун сунуштарынын негизинде тийиштүү чараларды кабыл алуу;
- 26) өзүнүн карамагына кирген маселелер боюнча коомдук пикирди эсепке алуу үчүн коомдук угууларды өткөрүү, алардын жыйынтыгы боюнча көрүлүүчү чараларды айыл өкмөтүнө тапшыруу;
- 27) депутаттардын өздөрүнүн ыйгарым укуктарын жүзөгө ашыруусуна көмөктөшүү үчүн айылдык кеңештин депутаттарынын коомдук башталыштагы коомдук жардамчыларын тартуунун тартибин бекитүү;
- 30) мыйзамдарга ылайык башка маселелерди чечүү.

АЙЫЛДЫК КЕҢЕШТИН СТРУКТУРАСЫ ЖАНА ОРГАНДАРЫ

3. Айылдык кеңештин төрагасы жана орун басары

3.1. Айылдык кеңештин төрагасы сессияда депутаттардын ичинен жашыруун добуш менен айылдык кеңештин ыйгарым укуктарынын мөөнөтүнө шайланат.

3.2. Айылдык кеңештин төрагасынын кызмат ордуна шайлоо үчүн талапкерди көрсөтүү депутаттык топко таандык.

3.3. Айылдык кеңештин төрагасынын кызмат ордуна талапкерди көрсөтүү алар талапкер кылып сунуштаган депутатты көрсөтүү жөнүндө төрагалык кылуучуга арыз берүү жолу аркылуу жүргүзүлөт.

3.4. Талапкерди көрсөтүү жөнүндө арыздар төрагалык кылуучу тарабынан күбөлөндүрүлөт жана аларды жашыруун добуш берүү үчүн бюллетенге киргизүү үчүн эсептөө комиссиясына берилет.

3.5. Айылдык кеңештин төрагасынын кызмат ордуна талапкер депутаттардын алдында чыгып сүйлөйт, алардын суроолоруна жооп берет.

Чыгып сүйлөө үчүн ага 10-мүнөткө, суроолорго жооп берүү үчүн 5- мүнөткө, корутунду сөз сүйлөө үчүн 3- мүнөткө чейин сөз берилет.

3.6. Айылдык кеңештин төрагасынын кызмат ордуна талапкер добуш берүү жол-жоболору башталганга чейин өзүн өзү алып кое алат, бул тууралуу төрагалык кылуучуга добуш бергенге чейин өзүнүн талапкерлигин алып коюу жөнүндө арызын жөнөтөт. Өзүн өзү алып коюу добуш берүүсүз кабыл алынат.

3.7. Талкуулоо токтотулгандан кийин эсептөө комиссиясы айылдык кеңештин төрагасынын кызмат ордуна талапкерлер боюнча маалыматты (Ф.А.А) жашыруун добуш берүү үчүн бюллетенге киргизет.

3.8. Айылдык кеңештин төрагасын шайлоо депутаттар тарабынан жашыруун добуш берүү жолу менен жүзөгө ашырылат. Эгерде ага депутаттардын жалпы санынын көпчүлүгү катышса, төраганы шайлоо боюнча кворум түзүлдү деп эсептелет.

Айылдык кеңештин депутаттарынын жалпы санынын көпчүлүк добушун алган талапкер төрага болуп шайланды деп эсептелет.

Эгерде:

- бир талапкер катталса, бирок добуш берүүнүн жыйынтыгы боюнча депутаттардын жалпы санынын көпчүлүк добуштарын албай калса, кайра шайлоо өткөрүлөт;

- эки талапкер катталса жана алардын бири да добуштардын зарыл болгон санын албай калса, добуштардын көбүрөөк санын алган бир талапкер боюнча добуш берүүнүн экинчи туру өткөрүлөт. Эгерде биринчи турда эки талапкер депутаттардын добуштарынын тең санын алып калса, кайра шайлоо өткөрүлөт;

- экиден ашык талапкер катталса жана алардын бири да депутаттардын добуштарынын зарыл болгон санын албай калса, добуштардын көбүрөөк санын алган эки талапкер боюнча добуш берүүнүн экинчи туру өткөрүлөт. Эгерде биринчи турда талапкерлердин бири добуштардын көбүрөөк санын алса, ал эми кийинки эки талапкер добуштардын тең санын алса, добуштардын көбүрөөк санын алган бир талапкер боюнча добуш берүүнүн экинчи туру өткөрүлөт. Эгерде биринчи турда эки талапкер добуштардын көбүрөөк тең санын алса, ал эми башка талапкерлер азыраак добуш алса, добуштардын көбүрөөк тең санын алган эки талапкер боюнча добуш берүүнүн экинчи туру өткөрүлөт. Эгерде биринчи турда бардык талапкерлер добуштардын тең санын алса, кайра шайлоо өткөрүлөт.

Добуш берүүнүн жыйынтыгында ушул пунктта каралбаган башка кырдаалдар келип чыккан учурда, кайра шайлоо өткөрүлөт.

Эгерде талапкерлер үчүн дегенге караганда депутаттардын добуштарынын көпчүлүгү "бардык талапкерлерге каршы" позициясы үчүн берилсе, кайра шайлоо өткөрүлөт.

Эгерде ушул Регламентте белгиленген мөөнөттөрдө бир дагы талапкер катталбаса, же болбосо катталган талапкерлер шайлоого катышуудан баш тартса, кайра шайлоо өткөрүлөт.

Эгерде кайра шайлоого бир дагы талапкер катталбаса, же болбосо катталган талапкерлер шайлоого катышуудан баш тартса, кайра шайлоо өткөрүлөт.

Айылдык кеңештин төрагасын шайлоо, эгерде:

- кворумдун жоктугунан улам эки жолу болбой калса, кайра шайлоо өткөрүлөт;

- эки жолу өткөрүлсө, бирок талапкерлер добуштардын зарыл санын албай калса, кайра шайлоо өткөрүлөт.

4. Айылдык кеңештин төрагасынын ыйгарым укуктары

4.1. Айылдык кеңештин төрагасы:

- айылдык кеңештин сессияларын чакырат жана алып барат;
- айылдык кеңештин иш планын бекитүү үчүн сессияга чыгарат;
- айылдык кеңештин сессияларын даярдоого жалпы жетекчилик жүргүзөт, маселелерди алдын ала кароо жана алар боюнча тийиштүү корутундуларды (чечимдерди) чыгарып сессиянын күн тартибине киргизүү үчүн туруктуу комиссияларга жөнөтөт;
- айылдык кеңештин сессиясынын кароосуна чыгарылган маселелердин даярдыгын көзөмөлдөйт;
- айылдык кеңештин сессиясынын күн тартибин түзөт;
- айылдык кеңештин токтомдоруна кол коет жана алардын жарыяланышына жана аткарылышына көзөмөл жүргүзөт;
- айылдык кеңештин туруктуу жана убактылуу комиссияларынын ишин координациялайт;
- айылдык кеңештин төрагасынын орун басарынын/орун басарларынын жана туруктуу (убактылуу) комиссияларынын төрагаларынын өз милдеттерин аткаруусун көзөмөлдөйт;
- депутаттарга өздөрүнүн ыйгарым укуктарын жүзөгө ашырууга, жарандарды кабыл алуусуна, шайлоочулардын алдында отчет берүүсүнө көмөктөшөт, аларды маалыматтар менен камсыз кылат, депутаттардын укуктарын жана милдеттерин жүзөгө ашырууга байланышкан маселелерди карайт;
- айылдык кеңештин жана анын органдарынын ишинин ачык-айкындыгын камсыз кылат;
- мамлекеттик органдар, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, коомдук бирикмелер жана жарандар менен болгон мамиледе айылдык кеңештин атынан чыгат;
- айылдык кеңештин жергиликтүү коомдоштуктар, аймактык коомдук өз алдынча башкаруу органдары, мамлекеттик органдардын аймактык бөлүмдөрү жана тиешелүү аймакта жайгашкан башка юридикалык жактар менен өз ара аракеттерин уюштурат;
- айылдык кеңештин, анын органдарынын аброюн, депутаттардын ар-намысын жана кадыр-баркын коргоо жана сактоо боюнча чараларды кабыл алат;
- мыйзамдарга ылайык Кыргыз Республикасынын мамлекеттик сыйлыктары менен сыйлоо, ардак наамдарын ыйгаруу жөнүндө өтүнүч берет;
- ушул Регламентке жана башка ченемдик укуктук актыларга ылайык башка маселелерди чечет.

4.2. Айылдык кеңештин төрагасы өзүнүн компетенциясынын чектеринде тескеме (буйрук) чыгарат. Төраганын тескемеси Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына карама каршы келген учурда, ал айылдык кеңештин сессиясында депутаттар аркылуу жокко чыгарылышы мүмкүн.

5. Айылдык кеңештин төрагасынын орун басары

5.1. Айылдык кеңештин төрагасынын орун басары/басарлары айылдык кеңештин ыйгарым укугунун мөөнөтүнө төраганын берген сунушу боюнча айылдык кеңештин сессиясында депутаттардын ичинен депутаттардын жалпы санынын көпчүлүк добушу менен шайланат. Айылдык кеңештин төрагасынын орун басарын/басарларын шайлоодо добуш берүү ачык же жабык болоорун ошол сессияда депутаттар чечет.

Айылдык кеңештин төрагасынын 2- орун басары болот.

5.2. Айылдык кеңештин төрагасынын орун басары өз ишин коомдук башталышта аткарат.

5.3. Айылдык кеңештин төрагасынын орун басары:

- айылдык кеңештин төрагасынын тапшырмаларын аткарат;
- айылдык кеңештин төрагасы жок болгон учурда же ал өзүнүн иш-милдеттерин аткарууга мүмкүн болбой калган учурда төраганын иш-милдеттерин аткарат, ошондой эле төраганын тапшыруусу боюнча сессияларды алып барат;

6. Айылдык кеңештин төрагасынын жана анын орун басарынын ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу

6.1. Айылдык кеңештин төрагасы жана анын орун басары/басарлары алардын жеке өтүнүчү боюнча, ошондой эле алар өздөрүнүн милдеттерин аткара албай калган шарттарга байланыштуу ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотот. Мындай учурда төрага жана анын орун басары ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу жөнүндө маселесин жазуу жүзүндө кеңешке кайрылат. Мындай учурда ачык добуш берүү аркылуу депутаттардын жалпы санынын көпчүлүк добушу менен өтүнүч кабыл алынат.

6.2. Өздөрүнүн милдеттерин аткарбаган же талаптагыдай аткарбаган учурда айылдык кеңештин сессиясында жашыруун (же ачык) добуш берүү жолу менен айылдык кеңештин төрагасы, төрагасынын орун басары ээлеген кызмат ордуна мөөнөтүнөн мурда бошотулушу мүмкүн. Айылдык кеңештин

төрагасын, төраганын орун басарын мөөнөтүнөн мурда бошотуу тууралуу маселе эң кем дегенде депутаттардын жалпы санынын үчтөн биринин демилгеси боюнча киргизилет.

6.3. Айылдык кеңештин төрагасын мөөнөтүнөн мурда бошотуу тууралуу чечим депутаттардын жалпы санынын үчтөн экиден кем эмесинин добуштары менен, ал эми төраганын орун басарын мөөнөтүнөн мурда бошотуу тууралуу чечим, депутаттардын жалпы санынын көпчүлүк добушу менен кабыл алынат. Бул учурда добуш берүүнүн ачык же жашыруун болушун ушул Регламентте белгиленген тартипте аныкталат.

7. Айылдык кеңештин туруктуу жана убактылуу комиссиялары

7.1. Айылдык кеңештин карамагына кирген маселелерди алдын ала кароо жана даярдоо үчүн, ошондой эле кеңештин чечимдерин жүзөгө ашырууга катышуу, айыл аймагында жайгашкан мекемелер жана уюмдар тарабынан аткарылышына контролдук кылуу үчүн туруктуу комиссиялар түзүлөт. Зарыл болгон учурда айылдык кеңеш тарабынан ошондой эле убактылуу комиссиялар түзүлүшү мүмкүн.

Айылдык кеңештин карамагына кирген маселелер тиешелүү туруктуу комиссиялар тарабынан алдын ала каралбай туруп, сессияда каралышы мүмкүн эмес.

7.2. Туруктуу комиссиялар айылдык кеңештин түзүмдүк бөлүгү болуп саналат жана айылдык кеңештин ыйгарым укугунун мөөнөтүнө токтон кабыл алуу менен түзүлөт жана депутаттардын жалпы санынын көпчүлүк добушу менен бекитилет.

7.3. Туруктуу комиссиялар айылдык кеңештин депутаттарынын ичинен түзүлөт. Туруктуу комиссиялардын курамына кеңештин төрагасы жана анын орун басары шайлана албайт.

7.4. Туруктуу комиссиянын сандык курамы: 5- депутаттан кем болбоого жана 7-депутаттан көп болбоого тийиш.

7.5. Айылдык кеңештин депутаты бир гана туруктуу комиссияга мүчө боло алат жана туруктуу комиссиялардын мүчөлөрү бирдей укукка ээ. Комиссия мүчөсүнүн ыйгарым укуктары кеңеш тарабынан анын өтүнүчү боюнча, ошондой эле ага өз милдеттерин аткарууга мүмкүндүк бербеген жагдайларга байланыштуу мөөнөтүнөн мурда токтотулушу мүмкүн.

7.6. Туруктуу комиссиялардын мүчөлөрү өздөрүнүн курамынан алардын жалпы санынын көпчүлүк добушу менен комиссиянын төрагасын жана орун басарын шайлашат.

7.7. Комиссиянын төрагасы жана орун басары өзүнүн милдеттерин талаптагыдай аткармаган учурда комиссиянын көпчүлүк мүчөлөрүнүн чечими боюнча жаңыдан шайланышы мүмкүн.

7.8. Туруктуу комиссиялар айылдык кеңештин алдында жоопкер жана ага отчет берет. Кезектеги жыл аяктагандан кийин туруктуу комиссиялар өзүнүн иши жөнүндө айылдык кеңешке отчет беришет.

7.9. Ыйгарым укуктарынын мөөнөтүнүн аралыгында, зарылчылыкка жараша, айылдык кеңеш жаңы туруктуу комиссияны түзүүгө, мурда түзүлгөндөрдү жоюуга жана кайра түзүүгө, алардын курамына өзгөртүү киргизүүгө укугу бар.

8. Айылдык кеңештин туруктуу комиссияларынын ыйгарым укуктары

8.1. Айылдык кеңештин туруктуу комиссиялары өздөрүнүн компетенцияларынын чектеринде карамагына кирген маселелерди даярдоону жана алдын ала кароону ишке ашырат, тийиштүү корутунду же чечим менен аларды кеңештин кароосуна киргизет;

Айылдык кеңештин туруктуу комиссиялары:

1) тиешелүү аймакта социалдык-маданий жана өндүрүштүк инфраструктураны өнүктүрүү, жергиликтүү өз алдынча башкаруунун экономикалык негизин чыңдоо маселелери боюнча сунуштарды кеңешке киргизет;

2) айылдык кеңеш тарабынан кабыл алынган чечимдердин аткарылышына контролду ишке ашырат;

3) өзүнүн ишине илимпоздорду, адистерди, көз карандысыз эксперттерди, жарандык коомдун өкүлдөрүн жана жергиликтүү коомдоштуктун мүчөлөрүн жана башка адамдарды тартууга укуктуу;

4) иш-аракеттеринин майнаптуулугун жана натыйжалуулугун аныктоо максатында айылдык кеңеш кабыл алган ченемдик укуктук актылардын мониторингин жана аларга баа берүүнү айылдык кеңеш белгилеген тартипте туруктуу негизде жүргүзөт.

8.2. Айылдык кеңештин туруктуу комиссиялары өзүнүн карамагына кирген маселелер боюнча айыл өкмөтүнүн, муниципалдык ишканалардын жана мекемелердин жетекчилерин жана кызматкерлерин угууга укуктуу.

8.3. Айылдык кеңештин туруктуу комиссиялары өзүнө караштуу аймакта жайгашкан уюмдардын жана мекемелердин ыкчам-чарбалык ишине кийлигишүүгө укуксуз.

9. Туруктуу комиссиялардын жыйындары

- 9.1. Туруктуу комиссиялардын жыйындары комиссиянын иш-планына ылайык чакырылат.
- 9.2. Туруктуу комиссиялар алардын компетенциясына кирген маселелер боюнча тийиштүү чечимдерди же корутундуларды кабыл алат.
- 9.3. Туруктуу комиссиялардын жыйындары коомчулук үчүн ачык болуп саналат, кызыкдар болгон бардык тараптар туруктуу комиссиялардын жыйындарына ушул Регламентте белгиленген тартипте катышууга укуктуу.
- 9.4. Эгерде мыйзамдарга ылайык каралып жаткан маселе мамлекеттик сырга тийиштүү болгон учурда туруктуу комиссиянын мүчөлөрү комиссиянын жашыруун жыйынын өткөрүү тууралуу чечим кабыл алат.
- 9.5. Комиссиянын төрагасы жыйынды өткөрүү датасы жана анда каралуучу маселелер тууралуу 3 жумушчу күндөн кеч эмес комиссиянын мүчөлөрүнө, айылдык кеңештин төрагасына жана анын орун басарына кабарлайт, ошондой эле жарандарга, чакырылган адамадарга алдын ала маалымдоо боюнча чараларды кабыл алат.
- 9.6. Эгерде жыйынга комиссиянын мүчөлөрүнүн жарымынан ашыгы катышса, анда ал укук ченемдүү болуп эсептелет. Комиссиянын чечими комиссиянын мүчөлөрүнүн жөнөкөй көпчүлүк добушу менен кабыл алынат.
- 9.7. Туруктуу комиссиянын төрагасы өзүнүн демилгеси менен, ошондой эле, комиссиянын мүчөлөрүнүн үчтөн биринин, айылдык кеңештин төрагасынын талабы боюнча да комиссиянын жыйынын чакыра алат.
- 9.8. Туруктуу комиссиянын жыйынына кеңеш берүүчү добуш укугу менен ошол комиссияга мүчө эмес депутаттардын, ошондой эле айылдык кеңештин төрагасынын жана анын орун басарынын, айыл өкмөт башчысынын катышууга укугу бар, алар талкууланган маселе боюнча сөз сүйлөөгө жана талкууланган маселе боюнча өз пикирин билдирүүгө укуктуу.
- 9.9. Комиссиянын чечимине, корутундусуна туруктуу комиссиянын төрагасы кол коет, ал жокто анын орун басары кол коет.
- 9.10. Айылдык кеңештин туруктуу комиссияларынын иштерин материалдык-техникалык жактан камсыз кылуу (орун-жай, эмеректер, кенсе товарлары ж.б. менен камсыз кылуу) кеңештин аппаратына жүктөлөт.
- 9.11. Бир нече туруктуу комиссиялардын карамагына кирген маселелер комиссиялардын демилгеси менен, ошондой эле айылдык кеңештин төрагасынын тапшырмасы боюнча туруктуу комиссиялардын кошмо жыйыны уюштурулушу мүмкүн.

10. Туруктуу комиссиянын төрагасынын ыйгарым укуктары

- 10.1. Туруктуу комиссиянын төрагасы:
- 1) комиссиянын жыйындарына төрагалык кылат;
 - 2) комиссиянын дарегине келип түшкөн документтер жөнүндө комиссиянын мүчөлөрүнө түздөн-түз же жооптуу катчы аркылуу маалымдайт;
 - 3) комиссиянын мүчөлөрү, жооптуу катчы, айылдык кеңештин төрагасы менен бирдикте бир жылга туруктуу комиссиянын иш планын түзөт;
 - 4) туруктуу комиссиялардын мүчөлөрү менен бирдикте комиссиянын жыйынынын күн тартибинин долбоорун түзөт;
 - 5) комиссиянын жыйынын чакырат жана зарыл документтерди жана башка материалдарды даярдоону уюштурат;
 - 6) комиссиянын ишине байланыштуу материалдар жана документтер менен комиссия мүчөлөрүн тааныштырат;
 - 7) жыл сайын айылдык кеңештин сессияларында туруктуу комиссиянын ишинин жыйынтыктары жөнүндө отчет берет.

11. Туруктуу комиссиялардын мүчөлөрү

- 11.1. Туруктуу комиссиялардын мүчөлөрү төмөндөгүлөргө укуктуу:

- 1) туруктуу комиссиялардын жыйынында кароо үчүн сунуштарды киргизүүгө;
- 2) комиссиянын иш планы, комиссиянын жыйындарынын күн тартиби боюнча, талкуулануучу маселелерди кароонун тартиби жана анын маңызы боюнча сунуштарды жана сын-пикирлерди киргизүүгө;

- 3) комиссияда каралып жаткан маселелер боюнча кызмат адамдарынын жана башка адамдардын маалыматтарын угуунун зарылдыгы жөнүндө сунуш киргизүүгө;
 - 4) комиссиянын чечимдеринин, корутундуларынын долбооруна сунуштарды жана сын-пикирлерди киргизүүгө;
 - 5) өзүнүн сунуштарын негиздөө менен чыгып сүйлөөгө, маалымат берүүгө;
 - 6) комиссиянын компетенциясына кирген маселелер боюнча маалымат алууга.
- 11.2. Туруктуу комиссиялардын мүчөлөрү төмөндөгүлөргө милдеттүү:
- 1) ушул Регламенттин жоболорун сактоого;
 - 2) өзү мүчөсү болуп саналган туруктуу комиссиялардын бардык жыйындарына катышууга. Комиссиянын жыйынына жүйөлүү себептерден улам катышууга мүмкүнчүлүгү болбой калган учурда комиссиянын төрагасына жазуу жүзүндө билдирүүгө;
 - 3) айылдык кеңештин жана анын комиссияларынын компетенцияларына кирген маселелерлерге арналган иш-чараларга катышууга;
 - 4) ал кабыл алган чечимдерди жүзөгө ашырууга активдүү катышууга, комиссиянын тапшырмаларын аткарууга.

12. Депутаттык топтор

- 12.1. Депутаттык топтор - айылдык кеңештин үчтөн кем эмес депутаттарынын бирикмеси.
- 12.2. Депутаттык топ анын түзүлгөнү, аталышы, курамынын тизмеси, лидеринин фамилиясы жөнүндө жарыяланган учурдан тартып расмий статуска ээ болот.
- 12.3. Депутаттык топ ушул Регламенттин негизинде ишмердүүлүгүн жүзөгө ашырат.
- 12.4. Депутаттык топ алар боюнча саясий көз карашын аныктоо үчүн айылдык кеңеш карай турган маселелерди алдын ала кароого укуктуу.
- 12.5. Депутаттык топтун иши төмөнкү учурларда токтотулат:
- айылдык кеңештин ыйгарым укуктары токтогондо;
 - айылдык кеңеш өзүн өзү таратканда.

АЙЫЛДЫК КЕҢЕШТИН ИШИН УЮШТУРУУ

13. Айылдык кеңештин биринчи (уюштуруу) сессиясы

- 13.1. Жаңы шайланган айылдык кеңештин биринчи сессиясы мурдагы чакырылыштагы кеңештин төрагасы тарабынан (эгерде мыйзамда башкача жазылбаса) шайлоонун расмий жыйынтыктары жарыялангандан кийин эки жумалык мөөнөттөн кечиктирилбестен чакырылат. Биринчи сессияны даярдоону айылдык кеңештин аппараты (жоопту катчы) жүргүзөт.
- 13.2. Айылдык кеңештин жооптуу катчысы (мындан ары — катчы) биринчи сессияга 3 күн калганга чейин депутатка төмөнкү маалыматтарды жиберет:
- жаңы шайланган депутаттар жөнүндө маалыматты;
 - жооптуу катчынын байланыш телефондорун;
 - сессия өтүүчү жайды жана убактысын.
- 13.3. Айылдык кеңештин биринчи сессиясын тиешелүү айылдык кеңештин жаш курагы боюнча улуу депутаты ачат, кеңештин төрагасы шайланганча сессияны алып барат.
- 13.4. Айылдык кеңештин сессиясы депутаттардын жалпы санынын жарымынан көбү катышса укук ченемдүү болот.
- 13.5. Төрагалык кылуучу айылдык кеңешке шайлоонун натыйжалары жөнүндө маалыматты жарыялоо үчүн аймактык шайлоо комиссиянын төрагасына сөз берет.
- 13.6. Аймактык шайлоо комиссиясынын төрагасы айылдык кеңештин депутаттарына белгиленген үлгүдөгү мандатын ырастоочу күбөлүк жана төш белгини тапшырат.
- 13.7. Айылдык кеңештин депутатынын ыйгарым укуктары мандат тапшырылган күндөн тартып башталат.
- 13.8. Жаңы чакырылыштагы айылдык кеңештин депутаттары ыйгарым укуктарына киришкенден кийин төмөнкү маселелерди биринчи кезекте кароого тийиш:
- төраганы жана анын орун басарын шайлоо үчүн эсептөө комиссиясын түзүү;
 - төраганы жана анын орун басарын / орун басарларын шайлоо;
 - айылдык кеңештин чечими боюнча биринчи кезекте каралуучу маселелердин катарына башка да маселелер киргизилиши мүмкүн.
- 13.9. Жогоруда көрсөтүлгөн маселелерди кароонун ирети сессиянын күн тартибинде аныкталат.

14. Айылдык кеңештин жана анын органдарынын ишин пландаштыруу

14.1. Айылдык кеңеш, анын туруктуу комиссиялары иш планын бир жылга түзөт. Айылдык кеңештин иш планы тууралуу маселе биринчи сессия өткөрүлгөн соң кийинки сессиянын күн тартибине киргизилет.

14.2. Айылдык кеңештин иш планы айылдык кеңештин төрагасынын орун басары/орун басарлары, туруктуу комиссиялардын төрагалары, жооптуу катчысы менен бирдикте айылдык кеңештин төрагасы тарабынан түзүлөт, зарылчылыкка жараша айыл аймагында жайгашкан уюмдардын, ишканалардын жана мекемелердин жетекчилери чакырылат.

14.3. Айылдык кеңештин туруктуу комиссиясынын иш планы айылдык кеңештин иш планынын негизинде туруктуу комиссиялардын мүчөлөрү, жооптуу катчысы, айылдык кеңештин төрагасы менен бирдикте түзүлөт.

14.4. Иш планга бир жыл аралыгында айылдык кеңештин сессияларында, туруктуу комиссиялардын жыйындарында карала турган маселелер киргизилет.

14.5. Айылдык кеңештин курамы, туруктуу комиссиялардын курамы, ошондой эле иш пландары айыл аймагындагы Жоош айылдык кеңештин социалдык тармагын ачуу менен документтердин көчүрмөлөрүн жайгаштыруу аркылуу айыл аймагынын тургундарына маалымдоо жана жооптуу адамды дайындоо.

15. Айылдык кеңештин сессиясын даярдоонун жана өткөрүүнүн тартиби

15.1. Айылдык кеңештин сессиясы карамагына кирген маселелерди коллективдүү талкуулоо жана ал боюнча тийиштүү чечим кабыл алына турган, ишинин эң негизги уюштуруучулук-укуктук формасы болуп саналат.

15.2. Айылдык кеңештин сессиясы депутаттардын жалпы санынын жарымынан көбү катышканда укук ченемдүү (кворум) болот.

15.3. Депутаттарды каттоо башталгандан кийин 30- мүнөттүн кийин кворум болбосо, төрага 15- мүнөткө тыныгуу жарыялайт. Эгерде тыныгуудан кийин да кворум камсыз кылынбаса, анда сессия кворум жоктугуна байланыштуу башка убакытка жылдырылат.

15.4. Айылдык кеңештин сессиясын төрага чакырат:

- өзүнүн демилгеси боюнча;
- депутаттардын жалпы санынын үчтөн биринен кем эмесинин (жазуу жүзүндөгү) демилгеси боюнча;
- айыл өкмөт башчысынын сунушу боюнча;
- жергиликтүү мамлекеттик администрациясынын башчысы - акимдин сунушу боюнча.

15.5. Айылдык кеңештин сессиясы кварталына бир жолудан кем эмес өткөрүлөт. Белгиленген мөөнөттө чакырылуучу сессиялардан тышкары, кезексиз сессиялар өткөрүлүшү мүмкүн.

15.6. Айылдык кеңештин сессиясы коомчулук үчүн ачык болуп саналат. Сессияга ушул Регламентте каралган тартипте бардык кызыкдар адамдар катышууга укуктуу.

15.7. Эгерде каралып жаткан маселе мыйзамдарга ылайык мамлекеттик жашыруун сыр болуп саналса, айылдык кеңеш жабык сессия өткөрүү боюнча чечим кабыл алышы мүмкүн.

15.8. Айылдык кеңештин сессиясын чакыруу тууралуу жарыя сессияга чейин Экалендарлык күндөн кечиктирилбестен, депутаттарга, айыл аймагынын тургундарына жеткиликтүү, вотсап группалар аркылуу жеткирилүүсү тийиш.

15.9. Айылдык кеңештин сессиясына катышуучу депутаттардын саны каттоонун натыйжалары боюнча аныкталат. Депутаттарды каттоону жооптуу катчы жүргүзөт, каттоо ар бир сессиянын алдында жана каттоонун убактысы көрсөтүлүү менен сессия аяктаганга чейин жүргүзүлөт. Депутаттарды каттоо журналы жооптуу катчыда (же кеңештин төрагасында) сакталат.

15.10. Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарына ылайык тиешелүү документ менен тастыкталган ооруу, иш сапары жана башка себептер сессияга депутаттын катышпай калышынын жүйөлүү себептери болуп саналат. Мындай учурда депутат кеңештин төрагасына сессияга катышпай калышынын жүйөлүү себептерин тастыктаган документти тапшырат.

15.11. Сессияларга бир жыл аралыгында төрт жолудан ашык жүйөлүү себептерсиз катышпай калган депутатка карата, депутаттардын жалпы санынын көпчүлүк добушу менен депутаттык ыйгарым укуктарын токтотуу тууралуу чечими кабыл алынат. Мындай чечим күчүнө киргенден кийин (жарыяланган күндөн баштап) ыйгарым укуктарын токтотуу үчүн аймактык шайлоо комиссиясына жөнөтүлөт.

16. Айылдык кеңештин кезексиз сессиясы

16.1. Кечиктирилгис маселелерди чечүү үчүн айылдык кеңештин төрагасы өзүнүн демилгеси же айыл өкмөт башчысынын, жергиликтүү мамлекеттик администрациясынын башчысы-акимдин жана депутаттардын жалпы санынын үчтөн биринин сунушу боюнча кезексиз сессия чакырууга укуктуу.

16.2. Кезексиз сессияны чакыруу боюнча кеңештин төрагасынын сессияда каралуучу маселелерди көрсөтүү жана аны чакыруунун зарылдыгын негиздеген маалымдама депутаттарга жөнөтүлөт.

16.3. Кезексиз сессия сунуш келип түшкөн күндөн тартып сессияга чейин 5 календардык күн мурун чакырылат. Кезексиз сессиянын күн тартиби жана зарыл каралуучу маселелердин материалдары депутаттарга жана чакырылган адамдарга кезексиз сессияга чейин 3 календарлык күн мурун таркатылат.

16.4. Өзгөчө кырдаал жаралган учурда айылдык кеңештин төрагасы депутаттарды, чакырылуучу адамдарды жана айыл аймак тургундарын маалымдоонун мөөнөтүн сактабастан кезексиз сессияны чакырууга укуктуу.

17. Сессиянын күн тартиби

17.1. Сессиянын күн тартибинин долбоору айылдык кеңештин иш планынын, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын, депутаттардын, айыл өкмөт башчысынын сунуштарынын негизинде сессия күнүнө чейин 5 күн мурда түзүлөт. Сессиянын күн тартибин бекитүүнү депутаттар менен макулдашуу, вотсап аркылуу жүргүзө алат. Өзгөчө кырдаал жаралган учурларда кечиктирилгис түрдө түзүлөт.

17.2. Күн тартибинин долбоорунун маселелери алар туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарында алдын ала каралгандан кийин жана алар айылдык кеңештин туруктуу (убактылуу) комиссияларынын төрагалары менен макулдашылгандан кийин төрага тарабынан киргизилет.

17.3. Өткөрүлө турган жайы жана убактысын белгилөө менен төрага тарабынан аныкталган сессиянын күн тартибинин долбоору, сессияда каралууга тийиш болгон токтомдордун долбоорлору жана башка документтер менен материалдар сессия башталганга чейин 3 календардык күндөн кеч эмес депутаттарга электрондук дарек жана вотсап группа аркылуу жана чакырылган адамдарга жөнөтүлөт. Күн тартибинин долбоору бир эле учурда вотсап группаларга таркатылат. 3 кундон кийин келген маселелер күн тартибке киргизилбейт.

17.4. Эгерде айылдык кеңештин депутаттары зарыл деп эсептешсе, сессиянын күн тартибинин долбоору социалдык тармактар же ватсап группалар аркылуу жарыя кылынат.

17.5. Сессиянын күн тартибинин долбоору төрага тарабынан негиз катары кабыл алуу үчүн добушка коюлат.

17.6. Сессияда негиз катары кабыл алынган күн тартибинин долбооруна өзгөртүүлөр жана толуктоолор киргизилиши мүмкүн.

17.7. Сессияда негиз катары кабыл алынган күн тартибинин долбоорун жаңы маселе менен толуктоо тууралуу сунуш, эгерде сунуш кылынган маселе мурда туруктуу комиссияларында каралган болсо гана, катышкан депутаттардын көпчүлүк добушу менен киргизилет.

18. Айылдык кеңештин сессиясындагы депутаттын укугу жана милдети

18.1. Айылдык кеңештин депутаты төмөндөгүлөргө укуктуу:

- кеңештин органдарын шайлоого жана аларга шайланууга;
- кеңештин жана анын органдарынын кароосу үчүн маселелерди сунуш кылууга;
- жарыш сөздөргө катышууга, суроо-талап менен кайрылууга, баяндамачыга суроолорду берүүгө;
- кеңешке отчет берүүчү органдын же кызмат адамынын сессияда отчетун угуу, ошондой эле башка органдардын жана кызмат адамдарынын компетенциясына кирген маселелер боюнча маалыматтарын угуу боюнча сунуштарды киргизүүгө;
- өзүнүн сунуштарын негиздөө менен жана добуш берүүнүн түрү боюнча чыгып сүйлөөгө, маалымат берүүгө;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана ушул Регламентте ага берилген башка укуктардан пайдаланууга.

18.2. Айылдык кеңештин депутаты төмөндөгүлөргө милдеттүү:

- ар бир сессиянын алдында каттоодон өтүүгө жана сессияга толук катышууга;
- регламентти, сессиянын күн тартибин жана төраганын укук ченемдүү талаптарын сактоого;
- колун көтөрүү аркылуу сөз сүйлөөгө;
- жүрүм-турум этикасынын эрежелерин сактоого;
- чыгып сүйлөгөндө катышып жаткандардын ар-намысына жана кадыр-баркына акарат келтирген орой, мазактоочу сөздөрдү колдонбоого, мыйзамсыз аракеттерге чакырбоого, жалган маалыматтарды пайдаланбоого;

- бир маселе боюнча бир жолу жарыш созго чыгат жана регламент боюнча 4 минута сүйлөй алат.

-сессия учурунда сыртка чыгууда төрагадан уруксат алууга.

18.3. Өзүнүн милдеттерин аткармаган учурда депутаттын мыйзам чегинде жоопкерчилиги каралышы мүмкүн.

18.4. Айылдык кеңештин депутаты анын жеке кызыкчылыгына байланыштуу, башкача айтканда ал үчүн, анын жубайы, алардын ата-энелери, балдары, бир туугандары үчүн материалдык жактан пайдалуу маселелер кеңештин сессияларында каралган учурда катышууга жана добуш берүүгө тийиш эмес.

19. Депутаттык этика

19.1. Айылдык кеңештин депутаты өзүнүн ыйгарым укуктарын аткарган учурда жеке жана коомдук кызыкчылыктардын кагылышуусунан (мындан ары – кызыкчылыктардын кагылышуусу) качууга милдеттүү.

19.2. Кызыкчылыктардын кагылышуусу жаралган учурда депутат өзүн депутаттык этиканын кодексине ылайык алып жүрүүгө милдеттүү. Депутат өзүнүн ак ниеттүүлүгүнө коомчулукта шектенүү пайда кылбашы үчүн аракет кылууга тийиш.

19.3. Айылдык кеңештин, туруктуу жана убактылуу комиссиянын жыйындарында кандай гана маселе болбосун, аны караганга чейин же аны карап жаткан учурда депутат ошол маселеге жеке кызыкчылыгы бар болсо, кызыкчылыктардын кагылышуусу жөнүндө төраганын эсине салууга милдеттүү жана маселени андан аркы талкуулоодон жана добуш берүүдөн четтөөгө тийиш.

19.4. Мындай жоболор депутат тарабынан бузулган учурда регламент боюнча тиешелүү туруктуу комиссия тарабынан талкууланып, корутундусу кеңештин кароосуна сунуш кылынууга тийиш.

19.5. Сессияларда, жыйындарда чыгып сүйлөгөн депутат өтө орой, кемсинткен, уят жана сөгүнгөн сөздөрдү колдонууга, кимдир бирөөнүн дарегине негизсиз айыптоолорду айтпоого, ар-намыс, кадыр-барк жана ишмердик беделин мазактоого жол бербөөгө, жалган маалыматтарды пайдаланбоого, мыйзамсыз аракеттерге чакырбоого тийиш.

20. Депутаттарга карата колдонулуучу чаралар

20.1. Эгерде депутат өзүнүн жүрүм-туруму менен сессияны өткөрүүгө жолтоо болсо, төраганын эскертүүсүн эске албаса, башка депутаттар же сессиянын катышуучулары менен кайым айтышса, талкууланган маселеден башкага өтүп кетсе, ушул Регламенттин жоболорун бузса, ага карата төмөнкүдөй чаралар колдонулушу мүмкүн:

-эскертүү;

-сессиянын аягына чейинки мөөнөткө сөз бербөө.

- башка депутаттардын кадыр-баркына, ар намысына кемсинткен болсо, эл адында (публичный) кечирим суроо.

20.2. Эскертүүгө карабай кайрадан тартип бузуулар болсо, ага карата жыйын залынан чыгарылат жана мындай аракеттери боюнча материалдар тиешелүү этика боюнча туруктуу комиссиянын кароосуна берилет.

20.3. Депутатка жана сессияга катышкандарга карата колдонулган чаралар сессиянын протоколунда белгиленүүгө тийиш.

21. Айылдык кеңештин сессияларына, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарына депутат эмес адамдардын катышуу тартиби

21.1. Айыл өкмөт башчысы, ошондой эле айыл аймакта иш жүргүзгөн башка кызмат адамдары, аппарат кызматкерлери, жергиликтүү коомдоштук мүчөлөрү, жалпыга маалымдоо каражаттарынын өкүлдөрү жана башка кызыкдар адамдар сессияларга жана туруктуу комиссиялардын жыйындарына атайын уруксат алуусуз катышууга укуктуу.

21.2. Жогоруда аталган адамдар сессияга жана/же анын органынын жыйындарына катышууга ниеттенишсе, сессиянын же жыйындын катчысы атайын каттоо журналына аларды каттайт жана алар жөнүндө маалыматтарды сессиянын же жыйындын протоколуна киргизет.

21.3. Айылдык кеңештин депутаты болуп саналбаган адамдардын маалыматтары (аты-жөнү, жашаган жери, кызматы) катчы тарабынан аларды катышып жаткан депутаттарга маалымдоо үчүн төрагага берилет.

21.4. Сессияга жана туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарына катышуунун тартиби жана Регламентти бузган учурда анын жоопкерчилиги тууралуу тааныштырылат.

21.5. Сессияга, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарына катышып жаткан адамдар үчүн жыйындар залында атайын орун бөлүнөт. Эгерде катышуучулардын саны көп болуп, сессия, жыйындар залына батпаса аталган адамдардын өкүлдөрү киргизилиши мүмкүн. Өкүлчүлүк бир көчөдөн, бир кварталдан, бир айылдан, бир уюмдан, бир мекемеден, бир бирикмеден бир өкүл (эки же үч) болушу мүмкүн.

АЙЫЛДЫК КЕҢЕШТИН ЧЕНЕМ ЖАРАТУУ ИШИ. АЙЫЛДЫК КЕҢЕШТИН ТОКТОМДОРУН ДАЯРДООНУН, КИРГИЗҮҮНҮН, КАРООНУН ЖАНА КАБЫЛ АЛУУНУН ТАРТИБИ

22. Токтомдун формасына жана түзүмүнө коюлуучу жалпы талаптар

22.1. Айылдык кеңештин чечимдери токтом жана буйрук (тескеме) түрүндө жалпы депутаттардын копчулук добушу менен кабыл алынат, айрым маселелр боюнча кеңештин чечимдери жалпы депутаттардын учтөн эки добушу менен кабыл алынат. Кабыл алынган токтом, буйруктарга (тескемелерге) - кеңештин төрагасы, ал эми ал жок болгон учурда төраганын орун басары кол коет.

22.2 Айылдык кеңештин ченемдик укуктук актылары - токтом түрүндө, ал эми башка актылары - буйрук (тескеме) түрүндө кабыл алынат. Кабыл алынган актылар тиешелүү аймакта милдеттүү юридикалык күчкө ээ.

1) Айылдык кеңештин токтомдору "Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамында белгиленген тартипте күчүнө кирет.

2) Айылдык кеңештин башка актылары, эгерде актынын өзүндө башкача каралбаса, алар кабыл алынган күндөн тартып күчүнө кирет.

22.3. Айылдык кеңештин төрагасынын ыйгарым укуктарынын чегинде кабыл алынган чечимдерин айылдык кеңештин төрагасынын буйругу түрүндө жеке өзү кабыл алат.

Айылдык кеңештин төрагасынын буйруктары, эгерде актылардын өздөрүндө башкасы каралбаса, алар кабыл алынган күндөн тартып күчүнө кирет.

22.4. Айылдык кеңеш белгилүү бир маселе боюнча өзүнүн көз карашын билдирүү үчүн айылдык кеңештин кайрылууларын жана билдирүүлөрүн кабыл алууга укуктуу.

22.5. Айылдык кеңештин чечимдери алар кабыл алынган тартипте жокко чыгарылышы же күчүн жоготту деп табылышы мүмкүн.

22.6. Өзүнүн ыйгарым укуктарынын чектеринде кабыл алынган айылдык кеңештин токтомдору айыл аймакта жашаган бардык жарандар, ошондой эле менчигинин түрүнө карабастан баардык ишканалар, уюмдар жана мекемелер тарабынан аткарылууга милдеттүү.

22.7. Айылдык кеңештин токтому менен таанышуу ачык болууга тийиш. Көчүрмөсү социалдык баракчалар, сайттар же ватсап группалар аркылуу жана «Маалымат алуу укугу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамында каралган башка каражаттар аркылуу жалпыга маалымдалууга жатат.

23. Айылдык кеңешке токтомдун долбоорун киргизүүнүн тартиби

23.1. Айылдык кеңештин сессиясына киргизилүүчү документтердин пакетинде төмөндөгүлөр камтылууга тийиш:

- тийиштүү туруктуу (убактылуу) комиссиялардын төрагалары жооптуу катчы менен бирге даярдалган жана айылдык кеңештин төрагасы менен макулдашылган токтомдун долбоору;

- токтомдун долбооруна маалымкат-негиздеме (маалымат);

- салыштырма таблица (колдонуудагы токтомго өзгөртүүлөр жана (же) толуктоолор киргизилген учурда);

- тийиштүү туруктуу (убактылуу) комиссиялардын корутундусу же чечими;

- экспертиза жүргүзүүнүн (зарылчылыкка жараша) натыйжасында даярдалган эксперттик корутундулар.

23.2. Айылдык кеңештин токтому мамлекеттик тилде ал эми зарыл болгон учурда расмий тилде да киргизилет жана кабыл алынат. Аймагында жашаган мамлекеттик тилди билгендердин саны басымдуулук кылган шартта жана айылдык кеңештин токтомун мамлекеттик тилде киргизүү жана кабыл алуу тууралуу айылдык кеңештин чечими болсо, токтом мамлекеттик тилде гана кабыл алууга жол берилет.

23.3. Регламенттин жана «Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын талаптарын бузуу менен даярдалып кароого киргизилген токтомдун долбоору белгиленген тартипте бузуулар четтетилгенге чейин кайтарылып берилүүгө жатат.

24. Айылдык кеңештин сессияларында маселелерди кароонун тартиби

24.1. Айылдык кеңештин сессияларында күн тартибине киргизилген жана сессиянын ишинин башталышында айылдык кеңештин депутаттары тарабынан күн тартибине кошумча киргизилип, бекитилген маселелер каралат.

24.2. Күн тартибине киргизилген маселелер боюнча маселенин демилгечиси же маселени алдын ала кароо тапшырылган туруктуу (убактылуу) комиссиянын төрагасы баяндама менен чыгып сүйлөйт, эгерде органдын же кызмат адамынын отчету болсо отчет берүүчү адам, эгерде уюмдун, мекеменин, ишкананын, бирикменин иши жөнөндө маалымат болсо, анда анын жетекчиси (мындан ары-баяндамачы) чыгып сүйлөйт, баяндамачы жок болуп калган учурда анын эмне үчүн жок болгондугун аныктоо менен маселе кийинки сессияга жылдырылат.

24.3. Айылдык кеңештин депутаты сессияда каралып жаткан маселе боюнча баяндамачыга суроо берүүгө, каралып жаткан маселе боюнча токтомдун долбооруна жазуу жана оозеки түрүндө сын-пикирлерин жана сунуштарын берүүгө укуктуу.

24.4. Маселени жана токтомдун долбоорун караган учурда туруктуу (убактылуу) комиссиялардын корутундулары, ошондой эле депутаттардын жазуу жана оозеки түрүндө сын-пикирлери жана сунуштары угулат, алар талкууланып добуш берүүгө коюлат.

24.5. Талкуу (жарыш сөз) бүткөндөн кийин баяндамачы корутунду сөз сүйлөөгө укуктуу. Андан ары депутаттар добуш берүүнүн түрү (ачык, жашыруун) боюнча сунуш берүүгө укуктуу.

24.6. Талкууланып жаткан маселе боюнча токтомдун долбоорунун текстине депутаттардан сунуштар келип түшсө, төрага депутаттардын бардык сунуштарын түшкөн ирети боюнча добушка коет. Депутаттардын жалпы санынын көпчүлүгү добуш менен депутаттын сунушу кабыл алынды деп эсептелинет жана токтомдун долбоорунун текстине кошулат. Депутаттардын жалпы санынын көпчүлүк добушун ала албаган сунуш четке кагылды деп эсептелинет.

24.7. Токтомдун долбоору добуш берүү аркылуу киргизилген сунуштарды жана сын-пикирлерди эске алуу менен жалпысынан добушка коюлат. Эгерде токтомдун долбоору жалпысынан кабыл алынбаса, ал четке кагылды деп эсептелинет. Четке кагылган токтомдун долбоору айылдык кеңештин кезектеги сессиясына 3 айдан кийин гана киргизилиши мүмкүн.

24.8. Айылдык кеңештин депутаттары талкуулоонун жыйынтыктары боюнча, эгерде берилген суроолор боюнча баяндамачынын жоопторуна канаатанышбаса, же каралып жаткан маселени баяндамачы толук эмес иликтесе, же мыйзамдардын нормаларына карама каршы келсе, депутаттардын сын-пикирлерин жана сунуштарын эске алып, айылдык кеңештин кийинки сессиясына киргизүү укугу менен маселени жеткире иштеп чыгууга жөнөтүү тууралуу депутаттардын жалпы санынын көпчүлүк добушу менен чечим кабыл алууга укутуу.

24.9. Талкуулоонун жүрүшүндө баяндамачы каралып жаткан маселени кийинки сессияга жылдыруу тууралуу билдирүү менен төрагага расмий түрдө жазуу же оозеки түрүндө кайрылууга укуктуу. Мындай учурда талкуу токтотулат, каралып жаткан маселе кийинки сессияда каралууга жатат.

25. Чыгып сүйлөөлөрдүн түрү жана алардын узактыгы

25.1. Сессияларда төмөндөгүдөй чыгып сүйлөөлөрдүн түрү жана алардын убактысынын узактыгы каралат:

- баяндама 30- мүнөткө чейин;
- баяндамаларды жарыш сөздөрдө талкуулоо үчүн 5-мүнөткө чейин;
- күн тартибин талкуулоо үчүн 3- мүнөткө чейин;
- талкууланып жаткан маселе боюнча корутунду сөз үчүн 3- мүнөткө чейин;
- шайлануучу кызматка талапкердин чыгып сүйлөөсү үчүн 5- мүнөткө чейин;
- талкууланып жаткан талапкер боюнча жарыш сөзгө чыгып сүйлөө үчүн 3-мүнөткө чейин;
- добуш берүүнүн жүйөсү боюнча чыгып сүйлөө үчүн 3- мүнөткө чейин;
- жыйынды алып баруунун тартиби боюнча чыгып сүйлөө үчүн 3-мүнөткө чейин;
- сунуштар, маалыматтар, билдирүүлөр, кайрылуулар үчүн 5-мүнөткө чейин;
- кайталап сөз сүйлөө үчүн 3- мүнөткө чейин;

25.2. Депутаттардын макулдугу менен төрага чыгып сүйлөөлөрдүн убактысын 5- мүнөткө чейин узартууга укугу бар.

25.3. Бир эле маселе боюнча бир депутаттын экиден ашык сөз сүйлөөсүнө жол берүү добуш менен чечилет.

25.4. Шайлануучу кызматка талапкердин баяндамасы, чыгып сүйлөөсү трибунадан жүргүзүлөт, калган чыгып сүйлөөлөр – трибунадан же олтурган ордуна жүргүзүлөт.

25.5. Депутат жыйында төрага тарабынан өзүнө сөз берилгенден кийин гана сөз сүйлөйт.

25.6. Сөз берүү жөнүндө сунуш төрагага жазуу түрүндө же оозеки түрүндө берилет.

25.7. Айыл өкмөт башчысы, райондун акими жана анын орун басарлары каралып жаткан маселе боюнча сөз сүйлөө үчүн кезексиз түрдө сөз алууга укуктуу.

25.8. Төрага тарабынан сессиянын ишине 15-мүнөткө чейинки кезексиз тыныгуу жарыяланышы мүмкүн.

25.9. Баш аламандык пайда болгондо жана аны токтотууга мүмкүн болбой калган учурда төрага 30-мүнөткө чейин тыныгуу жарыялоого укуктуу. Эгерде сессия өз ишин кайрадан баштаганда баш аламандык улана берсе, төрага сессияны жабык деп жарыялоого жана/же аны белгилүү убакытка же күнгө которууга укуктуу.

26. Жарыш сөз (талкуулоо)

26.1. Төраганын уруксаты жок сессияда эч кимдин сөз сүйлөөгө укугу жок.

26.2. Жарыш сөзгө чыгып сүйлөөчүлөр талкууланып жаткан маселенин темасын карманууга тийиш. Чыгып сүйлөөчү темадан чыгып кеткен учурда, төрага ага эскертет, ал эми Регламенттин талаптарын кайталап бузган учурда төрага чыгып сүйлөөчүгө сөз бербөө жөнүндө маселени добушка коюуга укугу бар.

26.3. Төрага жарыш сөздөрдү токтотуу тууралуу сунуш келип түшкөндө депутаттарга чыгып сүйлөөнү каалагандардын, бирок сөз жетпей калгандардын саны жөнүндө баяндайт, кимиси чыгып сүйлөөнү талап кылып жатканын аныктайт жана ушуларды эске алуу менен жарыш сөздү токтотуу тууралуу маселени добушка коет.

26.4. Жарыш сөз токтотулгандыгына байланыштуу сөз сүйлөй албай калган депутат төрагага сүйлөөчү сөздөрүнүн текстин сессиянын протоколуна тиркеп коюу үчүн берүүгө укугу бар.

27. Айылдык кеңештин сессиясында чечим кабыл алуу

27.1. Айылдык кеңештин сессиясы депутаттардын жалпы санынын жарымынан көбү катышса укук ченемдүү. Айылдык кеңеш чечимди айылдык кеңештин депутаттарынын жалпы санынын көпчүлүк добушу менен кабыл алат.

27.2. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган учурларда айылдык кеңеш айрым маселелер боюнча жалпы депутаттардын санынын үчтөн экисинин добушу менен чечим кабыл алат.

27.3. Депутаттардын сессияга катышкан санынын көпчүлүк добуштары менен жол-жобо (процедуралык) маселелери боюнча чечимдер кабыл алынат.

28. Добуш берүү жана анын түрлөрү

28.1. Ушул Регламентте добуш берүүнүн натыйжаларын аныктоо үчүн колдонулган төмөндөгүдөй түшүнүктөр пайдаланылат:

- айылдык кеңештин депутаттарынын жалпы саны-31; (мисалы: 11, 21, 31, 41 депутат)
- сессияга катышкандардын саны 17 – каттоодон өткөн депутаттардын саны.

28.2. Айылдык кеңеш сессияларда ачык жана жашыруун добуш берүү жолу менен чечимдерди кабыл алат:

- ачык добуш берүү - депутаттардын кол көтөрүүсү аркылуу;
- жашыруун добуш берүү - депутаттар атайын кабинада бюллетендерди толтуруп, аларды чапталып бекитилген үкөккө салуу аркылуу жүргүзүлөт.

28.3. Айылдык кеңештин депутаты добуш берүүгө өзүнүн укугун жеке өзү ишке ашырат. Депутаттын добуш берүү укугун башка депутатка ишеним кат же башка жол менен өткөрүп берүүсүнө, онлайн добуш берүүсүнө жол берилбейт.

28.4. Айылдык кеңештин депутаты чечим кабыл алуу үчүн “макул” же “каршы” добуш бере алат. Бир маселе боюнча депутат бир гана добушка ээ.

28.5. Добуш берүү учурунда жок болгон депутат добуш берүү аяктагандан кийин өзүнүн добушун берүүгө укугу жок. Жыйындар залында катышып олтурган шартта депутаттын добуш берүүгө катышпай калышы добуш берүүнүн жыйынтыктарын кайра кароо үчүн негиз болуп саналбайт.

28.6. Добуш берүүнүн башталгандыгы жарыялангандан кийин эч кимдин аны үзгүлтүккө учуратууга укугу жок.

29. Эсептөө комиссиясынын иши

29.1. Жашыруун добуш берүүнү өткөрүү жана анын натыйжаларын белгилөө үчүн депутаттар эсептөө комиссиясын түзүшөт. Эсептөө комиссиясынын мүчөлөрү депутаттардан турат жана так санда болуусу шарт.

29.2. Эсептөө комиссиясы өзүнүн курамынан эсептөө комиссиясынын төрагасын жана катчысын шайлайт, ошондой эле эсептөө комиссиясынын мүчөлөрүнүн ортосундагы милдеттерди бөлүштүрөт.

Эсептөө комиссиясынын төрагасын, катчысын шайлоо жөнүндө, ошондой эле мүчөлөрүнүн ортосунда милдеттерди бөлүштүрүү тууралуу эсептөө комиссиясынын чечими анын мүчөлөрүнүн көпчүлүк добушу менен кабыл алынат жана протокол менен жол-жоболоштурулат, протокол айылдык кеңештин депутаттарынын жалпы санынын көпчүлүк добушу менен бекитилет.

29.3. Жашыруун добуш берүү үчүн бюллетендер айылдык кеңештин чечими менен сунуш кылынган жана бекитилген форма боюнча эсептөө комиссиясы тарабынан дайындалат, анын саны айылдык кеңештин депутаттарынын санына барабар болот. Добуш берүү үчүн бюллетенде “макул”, “каршы”, деген жооптордун варианттары турат. Эсептөө комиссиясынын мүчөлөрү бюллетендин ар биринин арткы бетине кол коюшат.

29.4. Эсептөө комиссиясы жашыруун добуш берүү үчүн кабинаны орнотуу менен депутаттар өз эркин жашыруун билдирүү үчүн шарттарды түзөт.

29.5. Добуш берер алдында эсептөө комиссиясы айылдык кеңештин бардык депутаттарынын катышуусунда добуш берүүчү үкөктү бекитет.

29.6. Депутат жашыруун добуш берүү үчүн бир бюллетень алып, жашыруун добуш берүү үчүн бюллетендерди берүү ведомостундагы өзүнүн фамилиясынын тушуна кол коёт жана жашыруун добуш берүү үчүн кабинага келет. Добуш бергенден кийин депутат добуш берүүчү үкөккө бюллетенин таштайт.

29.7. Добуш берүү бүткөндөн кийин эсептөө комиссиясында калып калган бюллетендер эсептелинет жана депутаттардын катышуусунда эсептөө комиссиясынын төрагасы тарабынан бюллетендин оң бурчун кесүү аркылуу жок кылынат.

29.8. Депутаттардын добушун саноодо белгисиз формадагы бюллетендер, ошондой эле депутаттардын эркин билдирүүнү аныктоого мүмкүн болбогон бюллетендер жараксыз деп табылат. Бюллетенге киргизилген толуктоолор добуштарды саноодо эске алынбайт.

29.9. Жашыруун добуш берүүнүн натыйжалары жөнүндө эсептөө комиссиясы протокол түзөт, ал эсептөө комиссиясынын бардык мүчөлөрү тарабынан кол коюлат жана сессияда эсептөө комиссиясынын төрагасы аны жарыя кылат.

29.10. Эсептөө комиссиясынын протоколунун негизинде сессияга төрагалык кылуучу чечимдин кабыл алынгандыгы же кабыл алынбагандыгы тууралуу жарыя кылат. Жашыруун добуш берүүнүн жыйынтыктары жөнүндө протокол айылдык кеңештин токтому менен бекитилет.

30. Кабыл алынган токтомдордун күчүнө киришинин тартиби

30.1. Айылдык кеңештин жоопту катчысы баяндамачы менен бирдикте айылдык кеңеш чечим кабыл алган маселе боюнча кабыл алынган токтомду ал кабыл алынган күндөн баштап 5 жумушчу күндүн аралыгында жол-жоболоштурат.

30.2. Айылдык кеңештин төрагасы кабыл алынган токтомдун долбоорун четке кагууга укугу жок жана ага кабыл алынган күндөн баштап 5 жумушчу күндүн аралыгында кол коёт.

30.3. Документти жол-жоболоштурган учурда грамматикалык мүнөздөгү түзөтүүлөрдү кошпогондо, ага оңдоо киргизүүгө жол берилбейт. Сессияда кабыл алынган токтомдун мазмундук бөлүгүнө оңдоо киргизген адам Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык документти бурмалагандыгы үчүн жоопкерчиликке тартылат.

30.4. Айылдык кеңештин токтому күчүнө кириши үчүн расмий жарыяланууга тийиш:

- айыл аймакта кыйла кеңири таралган, белгиленген тартипте каттоодон өткөн басылмалардын ичинен айылдык кеңеш аныктаган басылмаларда “Эмгек майданы гезити, социалдык баракчалар, ватсап группаларга;

- жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын же жергиликтүү мамлекеттик администрациянын, же Кыргыз Республикасынын Президентинин тиешелүү облусунун ыйгарым укуктуу өкүлүнүн, же жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдын расмий веб-сайтында.

30.5. Токтомду расмий жарыялоо мамлекеттик тилде ал эми зарыл болгон учурда расмий тилде жүзөгө ашырылат. Мамлекеттик жана (же) аскердик жашыруун сырды камтыган токтомдорду кошпогондо, толук эмес баяндамадагы токтомдорду жарыялоого жол берилбейт.

30.6. Ченемдик укуктук актынын расмий жарыяланышынын датасы ошол акт жарык көргөн басылма жарыкка чыккан күн эсептелинет.

30.7. Эгерде токтомдун өзүндө башкача каралбаса, токтом расмий жарыяланган күндөн баштап он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет. Ишкердикти жөнгө салган токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күндөн кийин күчүнө кирет.

30.8. Айылдык кеңештин токтомдорун каттоону төмөнкү реквизиттерди көрсөтүү менен айылдык кеңештин токтомдорун каттоо жөнүндө журналга жазып түшүрүү аркылуу жооптуу катчы ишке ашырат:

- актынын түрүн көрсөтүү;
- ошол ченемдик укуктук актыны жөнгө салуу предметин билдирген аталыш;
- кабыл алынган жери жана датасы;
- каттоо номери.

30.9. Расмий жарыяланган күнү айылдык кеңештин токтомунун көчүрмөсү Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигинин тийиштүү аймактык бөлүмүнө эки нускада, мамлекеттик жана/же расмий тилдерде, кагаз жана электрондук түшүрмөлөрдө жарыяланган булагын көрсөтүү менен ченемдик укуктук актыларын 7 жумушчу күндүн ичинде Мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн жөнөтүлөт.

30.10. Айылдык кеңештин токтомунун көчүрмөсү кабыл алынган чечимдер жөнүндө коомчулукту кеңири маалымдоону камсыз кылуу үчүн айыл аймактын “Эмгек майданы гезити, социалдык баракчалар, ватсап группаларга милдеттүү түрдө жайгаштырылат.

31. Айылдык кеңештин сессиясынын жана анын органдарынын протоколу

31.1. Айылдык кеңештин сессияларында, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарында протокол жүргүзүлөт, ага катар номери берилет.

31.2. Сессиялардын жана жыйындардын протоколдорун жүргүзүү жана жол-жоболоштуруу протоколдорду жүргүзүү жана сактоо үчүн кеңештин жооптуу катчысы тарабынан жүргүзүлөт. (Жооптуу катчы каралбаган айылдык кеңеште протоколду айыл өкмөтүнүн жооптуу катчысы жүргүзөт).

31.3. Протоколдун тексти киришүү жана негизги бөлүктөрдөн турат:

а) айылдык кеңештин сессияларынын жыйындарынын протоколунун киришүү бөлүгүндө номери, датасы, өткөрүлгөн убактысы жана орду, айылдык кеңештин чакырылган жылы, айылдык кеңештин депутаттарынын жалпы саны, катышкан депутаттардын саны жана тизмеси, чакырылгандардын тизмеси (эгерде 10дон ашык адам чакырылса, чакырылгандардын тизмеси өзүнчө тиркелет), баяндамачынын фамилиясын көрсөтүү менен күн тартиби, эгер түзүлгөн болсо эсептөө комиссиясынын курамы чагылдырылат;

б) негизги бөлүгүндө сессияны алып баруунун жүрүшү, каралган маселелер, баяндама менен чыгып сүйлөгөндөр жана жарыш сөзгө чыгып сүйлөгөндөр, добушка коюлган маселелер жана сунуштар, аларды кабыл алуунун жолдору; добуш берүүнүн натыйжалары жана кабыл алынган чечимдер, сессиянын жүрүшүндө берилген кошумча материалдар чагылдырылат.

31.4. Депутаттардын фамилиялары алардын фамилияларын жана аттарын, атасынын аттарынын баш тамгасын көрсөтүү менен, башка адамдардын – фамилияларын, аттарын, атасынын аттарынын баш тамгасын көрсөтүү менен, кызмат ордун жана иштеген ордун, эгерде иштебеген болсо жашаган жерин көрсөтүү менен коштолот. Жергиликтүү коомдоштуктун мүчөлөрү катышкан учурда алардын фамилиялары жана жашаган жери көрсөтүлөт.

31.5. Сессиянын протоколу сессиянын иши аяктагандан кийин 5 жумушчу күндөн кеч эмес жол-жоболоштурулат, ага айылдык кеңештин төрагасы жана жооптуу катчы тарабынан кол коюлат. Туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарынын протоколу алар аяктагандан кийин 5 жумушчу күндөн кеч эмес жол-жоболоштурулат жана комиссиянын төрагасы жана жооптуу катчы тарабынан кол коюлат.

31.6. Жабык сессиялардын материалдарын кошпогондо, жыйындардын протоколдорунун көчүрмөлөрү ачык кол жеткендей болууга тийиш. Жооптуу катчы айылдык кеңештин депутаттарына жана башка кызыкдар адамдарга протоколдордун жана токтомдордун көчүрмөлөрүн берет, алар көчүрүп алууларды жүргүзөт.

31.7. Айылдык кеңештин сессияларында жана туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарында видео-аудио жазып алуулар жүргүзүлүшү мүмкүн, алар айылдык кеңештин депутаттары үчүн жеткиликтүү болот.

31.8. Протоколдордун, видео жазып алуулардын түп нускалары жооптуу катчыда сакталат. Жыйындардын жана сессиялардын протоколдору, алардын тиркемелери айылдык кеңештин ыйгарым укугунун мөөнөтүнүн аралыгында сакталат. Айылдык кеңештин ыйгарым укуктары аяктаганда сессиялардын, жыйындардын протоколдору жана алардын тиркемелери туруктуу сактоого архивге тапшырылат.

31.9. Айылдык кеңештин жабык сессиясынын материалдары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте жол-жоболоштурулат.

32. Айылдык кеңештин токтомдорунун аткарылышын көзөмөлдөө

32.1. Айылдык кеңештин ар бир токтомунда токтомдо көрсөтүлгөн тапшырмаларды аткаруу жүктөлгөн кызмат адамы же орган, ошондой эле токтомдун аткарылышын контролдоо жүктөлгөн кызмат адамы же орган көрсөтүлөт.

32.2. Токтомдун аткарылышынын жүрүшү жөнүндө маалымат угулгандан кийин, айылдык кеңеш төмөндөгүлөргө укуктуу:

- аткарылган катары токтомду контролдон алып коюу;
- аткарылган катары токтомдун айрым пункттарын контролдон алып коюу;
- ошол токтом боюнча аткаруу мөөнөтүн жылдыруу;
- башка кызмат адамына же органга контролдоо ыйгарым укуктарын жүктөө;
- токтомду жокко чыгаруу;
- токтомго өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү;
- кошумча токтомду кабыл алуу.

32.3. Контролдоо боюнча отчеттун мөөнөтү токтомдун өзүндө көрсөтүлөт. Айылдык кеңештин төрагасы токтомдун аткарылышы үчүн контрол жүктөлгөн кызмат адамына же органга айылдык кеңештин сессиясында анын аткарылышынын жүрүшү жөнүндө маалымат берүүнү тапшырууга укуктуу.

АЙЫЛДЫК КЕҢЕШТИН АЙРЫМ ЫЙГАРЫМ УКУКТАРЫН ИШКЕ АШЫРУУНУН ТАРТИБИ

33. Жергиликтүү бюджетти киргизүүнүн жана бекитүүнүн тартиби

33.1. Бюджеттик процесстин ачыктыгын жана айкындыгын, жергиликтүү бюджетти түзүүгө жарандардын катышуусун жана жергиликтүү бюджетти аткаруунун натыйжалары тууралуу отчетту кароону камсыз кылуу максатында айылдык кеңештин төрагасы жана бюджет боюнча туруктуу комиссиянын төрагасы бюджеттин долбоорун ошондой эле жергиликтүү бюджеттин аткарылышы боюнча отчетту бюджет боюнча айылдык кеңештин туруктуу комиссиясынын кароосуна киргизгенге чейин бюджет боюнча коомдук угууларды демилгелөөгө жана аны уюштурууну жана өткөрүүнү айыл өкмөт башчысына тапшырууга укуктуу.

33.2. Бюджет боюнча коомдук угуулардын натыйжалары жергиликтүү бюджеттин долбоорун жана анын аткарылышынын отчетун караган жана бекиткен учурда бюджет боюнча туруктуу комиссиялардын мүчөлөрүнө, айылдык кеңештин депутаттарына маалымат булагы катары кызмат кылат.

33.3. Айылдык кеңештин төрагасы жана бюджет боюнча туруктуу комиссиянын төрагасы айыл өкмөтүнөн, мамлекеттик салык кызматынан жана юридикалык жактардан жергиликтүү бюджеттин долбоорун өз учурунда жана сапаттуу түзүү үчүн керектүү болгон бардык маалыматтарды суратып алууга жана өзүнүн жыйындарында ошол органдардын жетекчилерин, коомдук угуулардын активдүү катышуучуларын, демилгечи топторду, коомдук бирикмелерди жана башка кызыкдар адамдарды чакырууга жана угууга укуктуу.

33.4. Жергиликтүү бюджеттин долбоорун түзүү үчүн зарыл маалыматтар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте берилет.

33.5. Бюджет боюнча туруктуу комиссия бюджеттин долбоорун алдын ала кароону жүргүзөт жана айыл өкмөтүнүн отчетун угат, коомдук угуулардын катышуучуларынан жана башка кызыкдар жактардан түшкөн сунуштарды эске алуу менен айылдык кеңештин сессиясына бюджеттин долбоору боюнча корутундусун берет.

33.6. Айылдык кеңештин сессиясында жергиликтүү коомдоштуктун жана башка кызыкдар жактардын сын-пикирлерин жана сунуштарын эске алуу менен жергиликтүү бюджеттин такталган долбоору ачык-айкын каралат, ошондой эле коомдук угуулардын натыйжалары боюнча бюджеттин аткарылышы тууралуу айыл өкмөтүнүн отчету каралат.

33.7. Тийиштүү жылга жергиликтүү бюджетти бекитүү, ошондой эле бюджеттин аткарылышы тууралуу айылдык кеңештин токтому айылдык кеңештин социалдык баракчасына жарыяланат жана жергиликтүү гезит “Эмгек Майданы” аркылуу дагы жайылтылат.

34. Айылдык кеңештин айыл аймактагы тургундардын элдик ченем чыгаруу демилгесин кароо

34.1. Мыйзамдардын жана жергиликтүү жамааттын уставына ылайык жарандар элдик ченем чыгаруу демилгесине ээ.

34.2. Жергиликтүү жамаат тарабынан айылдык кеңештин кароосуна киргизилген жана ушул Регламентте белгиленген тартипте жол-жоболоштурулган ченемдик укуктук актынын долбоору (токтомдун долбоору) демилгечи топтун катышуусу менен тийиштүү туруктуу комиссия тарабынан каралат.

34.3. Айылдык кеңештин кароосуна киргизилген ченемдик укуктук актынын долбоору туруктуу комиссиянын корутундусун эске алуу менен демилгечи топтун, жергиликтүү жамааттын өкүлдөрүнүн катышуусунда айылдык кеңештин кезектеги же кезексиз сессиясында каралат.

34.4. Жергиликтүү жамаат тарабынан демилгеленген ченемдик укуктук актынын долбоорун кароонун жыйынтыктары боюнча кабыл алынган айылдык кеңештин чечими аны киргизген демилгечи топко, жергиликтүү коомдоштуктун мүчөлөрүнө расмий жазуу түрүндө жеткирилүүгө тийиш.

35. Айылдык кеңештин мамлекеттик органдар менен өз ара аракети

35.1. Айылдык кеңеш Кыргыз Республикасынын Конституциясына, Кыргыз Республикасынын “Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө” Мыйзамына жана башка Кыргыз Республикасынын мыйзам актыларына ылайык мамлекеттик органдары менен өз ара мамилелерин жүзөгө ашырат.

35.2. Мамлекеттик органдары айылдык кеңештин компетенциясына кирген маселелерди чечүүдө кийлигишүүгө укуксуз.

35.3. Айылдык кеңеш мамлекеттик органдарынын компетенциясына кирген маселелерди чечүүдө кийлигишүүгө укуксуз.

35.4. Айыл аймактын кызыкчылыгына тийиштүү маселелер боюнча сессияга тиешелүү министрликтердин, мамлекеттик комитеттердин, административдик ведомстволордун айылдык жана райондук бөлүмдөрүнүн, айыл өкмөтүнүн жана анын түзүмдүк бөлүктөрүнүн өкүлдөрү чакырылат.

35.5. Айыл аймакты өнүктүрүүнүн эң маанилүү маселелери боюнча айылдык кеңеш консультацияларды өткөрөт жана айыл өкмөтү менен өз чечимдерин жазуу түрүндө макулдашууларды жүргүзөт.

36. Айылдык кеңештин жарандык коомдун уюмдары менен өз ара аракети жана кызматташтыгы

36.1. Айылдык кеңеш айыл аймакты өнүктүрүүнүн маанилүү маселелерин даярдоодо жарандык коомдун уюмдарынын өкүлдөрү менен консультацияларды өткөрөт, сунуштарын жана пикирлерин эске алат, зарыл болгон учурда аларды жумушчу топторго тартат.

36.2. Жарандык коомдун уюмдарынын өкүлдөрү жергиликтүү маанидеги маселелерди чечүү боюнча көтөргөн демилгелерин, кайрылууларын кылдаттык менен алардын өзүн, башка кызыкдар болгон тараптарды катыштырып талкуулайт, жакшы сунуштар боюнча маселе даярдап сессиянын кароосуна киргизет.

36.3. Сессиянын токтомдорунун долбоорун коомдук экспертизадан өткөрүү зарыл болгон учурларда жарандык коомдун уюмдарынын өкүлдөрүн бул ишке тартат.

37. Шайлоочулар менен иштөөнүн тартиби

37.1. Депутаттардын шайлоочулар менен иштөө тартиби, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына, ишканаларга, мекемелерге жана уюмдарга кайрылуу жол-жобосу, депутаттын өкүлчүлүк ишинин кепилдигинин маселелери депутаттын статусу жөнүндө мыйзам жана ушул Регламент менен аныкталат.

37.2. Айылдык кеңештин депутаттарынын шайлоочулар менен иштөөсүн камсыз кылуу үчүн айыл өкмөтү жолугушуу үчүн атайын жайларды бөлүп берет.

37.3. Айылдык кеңеш, анын Аппараты, айылдык кеңештин (штат болбосо айыл өкмөтүнүн) жооптуу катчысы сессиялардын ортосундагы мезгилде шайлоочулар менен ишти төмөнкүдөй уюштурат:

- шайлоочуларды кабыл алуу;
- арыздарды, кайрылууларды, сунуштарды кароо;
- шайлоочулар менен жолугушууларды, тегерек үстөлдөрдү, ачык эшиктер күндөрүн жана башка иш-чараларды өткөрүү;

- шайлоочулардын арыздары боюнча мамлекеттик органдарга, айыл өкмөткө депутаттык суроо-талаптарды жиберүү.

37.4. Аппараттын тиешелүү кызматкерлери, жооптуу катчы жыл сайын айылдык кеңештин депутаттарынын шайлоочулар менен иштөөсүнө сапаттык жана сандык талдоо жүргүзөт. Шайлоочулар менен иштөөнүн ар жылкы талдоосу айылдык кеңештин сессияларында депутаттар тарабынан каралат.

38. Айылдык кеңештин ишмердүүлүгүнүн айкындуулугу

38.1. Айылдык кеңештин ишмердүүлүгүнүн айкындуулугу, маалыматтардын жарандарга жеткиликтүүлүгү айылдык кеңештин ишине коюлган талап болуп эсептелет.

38.2. Айылдык кеңештин ишин чагылдыруу сессияларды жана жыйналыштарды телекөрсөтүү жана радио уктуруу, башка мамлекеттик жалпыга маалымдоо каражаттары, социалдык түйүндөр аркылуу берүү жолу менен, ошондой эле айылдык кеңештин социалдык баракчасы аркылуу камсыз кылынат.

38.3. Айылдык кеңештин сессияларын, туруктуу комиссиялардын жыйындарын видео-сүрөткө тартуу, ошондой эле үндөрдү жаздырып алуу белгиленген тартипте жүзөгө ашырылат.

39. Айылдык кеңештин жооптуу катчысы

39.1. Айылдык кеңештин ишин уюштуруучулук жактан айылдык кеңештин (штат болбосо айыл өкмөтүнүн) жооптуу катчысы камсыз кылат.

39.2. Жооптуу катчы айылдык кеңештин ишин уюштуруу жагынан камсыз кылуу боюнча иштерди координациялайт, туруктуу (убактылуу) комиссияларга жана депутаттарга жардам көрсөтөт. Сессияларды уюштуруу жана өткөрүү үчүн керектүү материалдарды даярдоону камсыз кылат.

39.3. Жооптуу катчы айылдык кеңештин жана анын органдарынын ишин камсыз кылуу боюнча төмөндөгүлөргө милдеттүү:

- айылдык кеңештин токтомдорун каттоону жүргүзөт (каттоо журналында);
 - айылдык кеңешке келип түшкөн каттарды кабыл алат жана каттайт, төраганын резолюциясына жараша каттарды аткаруучуга өткөрүп берет;
 - сессияларга материалдарды, анын ичинде токтом долбоорлорун жана туруктуу (убактылуу) комиссиялардын корутундуларынын долбоорлорун даярдоо боюнча ишти уюштурат;
 - айылдык кеңештин жана туруктуу комиссиялардын иш пландарынын долбоорун иштеп чыгууга жана бекилгенден кийин алардын өз учурунда аткарылышына көмөктөшөт;
 - сессияларды, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарын чакыруу жөнүндө айылдык кеңештин депутаттарын маалымдайт;
 - сессиялардын протоколдорун жүргүзөт, сессияларда, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарында депутаттарды каттоону жүргүзөт;
 - чакырылган адамдарды, ачык сессияларга, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын жыйындарына каттоону жүргүзөт;
 - иш кагаздарын, анын ичинде келүүчүлөрдү кабыл алуу журналын, депутаттарга кайрылган жарандардын кайрылууларын каттоону жүргүзөт;
 - айылдык кеңештин токтомдорун долбоорун даярдоого көмөк көрсөтөт жана жол-жоболоштурат, аларды (күчүнө киргизүүгө) жарыялоону, каттоону, айылдык кеңештин депутаттарына, тийиштүү адамдарга, уюмдарга жана аткаруучуларга таратууну уюштурат;
 - расмий жарыялангандан кийин айылдык кеңештин токтомунун көчүрмөсүн ченемдик укуктук актылардын Реестрине кошуу Юстиция министрлигинин аймактык бөлүмүнө жөнөтөт
- 7 күн ичинде;
- айылдык кеңештин документтерин, туруктуу (убактылуу) комиссиялардын документтерин кошуп алганда, сактоону, системага салууну жана тийиштүү абалда кармоону камсыз кылат;
 - туруктуу, убактылуу комиссияларга уюштуруучулук жагынан көмөк көрсөтөт;
 - башка ченемдик укуктук актыларга, ушул Регламентке ылайык жана төраганын тапшырмасы боюнча башка иш-милдеттерди жүзөгө ашырат.
 - мамлекеттик кызмат чөйрөсүндөгү укуктук ченемдик актылардын аткарылышын камсыздайт

40. Регламентке өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүүнүн тартиби

40.1. Айылдык кеңештин Регламентинин жаңы редакциясы, ага өзгөртүүлөр жана толуктоолор айылдык кеңештин депутаттарынын жалпы санынын көпчүлүк добушу менен сессияда кабыл алынат.

40.2. Регламентке өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү тууралуу депутаттар, туруктуу комиссиялар тарабынан демилгеленген сунуштар тийиштүү туруктуу комиссияларда каралгандан кийин сессиясынын күн тартибине киргизилет жана сессияда каралат.

40.3. Регламенттин жоболорун түшүндүрүү жана анын сакталышына көзөмөл жүргүзүү айылдык кеңештин туруктуу комиссияларынын бирине жүктөлөт. Регламенттин жоболорун түшүндүрүү айылдык кеңештин сессиясында берилет.

40.4. Бул Регламентте тескелбеген маселелер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык кабыл алынат.

Жоош айылдык кеңештин төрагасы:

Зулпукаров.А.Л.

Жоош айылдык кеңешинин VIII-чакырылышынын кезексиз 3-сессиясы
ТОКТОМ

Большевик айылы

№3/2

14.12.2024-ж.

**Жоош айылдык кеңешинин алдындагы
туруктуу комиссияларды бекитүү
жөнүндө**

Жоош айылдык Кеңешинин алдында түзүлүүчү туруктуу комиссияларга сунуш кылынган тизмелерди карап жана талкуулап чыгып Жоош айылдык кеңешинин 8-чакырылыш кезектеги 3 -сессиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Жоош айылдык кеңешинин алдындагы туруктуу комиссиялар тиркемеге ылайык бекитилсин (тиркеме тиркелет).

Жоош айылдык
кеңешинин төрагасы:

А.Л. Зулпукаров.

Жоош айылдык кенешинин алдында түзүлгөн туруктуу комиссиялар

№	Ф.А.А.	Билими	иштеген жери	Кайсы шайлоо округдан
1. Уюштуруу иштери, жергиликтүү өз алдынча башкарууну өнүктүрүү, жалпыга маалымдоо каражаттары, коомдук уюмдар жана жергиликтүү жамаат менен байланыш боюнча				
1. т	Назаева Санабар Темировна	жогорку	№41 мектеп мугалим	№ 5 беш мандаттуу Мамажан
2.	Кадыров Замирбек Кубанычович	Ат. орто	Убактылуу иштебейт	№1 беш мандаттуу Кызыл-Кошчу
3.	Исмаилова Чачыкей Ибрайимовна	жогорку	домохозяйка	№ 8 эки мандаттуу Зарбалик
4.	Максутов Толубай Алибаевич	жогорку	Жеке ишкер.	№ 3 алты мандаттуу Большевик
2. Бюджет, экономика, муниципалдык менчик, инвестициялар, долбоорлор менен иштөө, ишкердик жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча				
1.	Ганыев Искендер Тынычбекович	жогорку	жеке ишкер	№ 3 алты мандаттуу Большевик
2. т	Залов Алмазбек Алтынбекович	жогорку	ЖЧК Али Ата	№ 7 төрт мандаттуу Питомник
3.	Батыров Нургазы Темирбекович	жогорку	Кара-Суу соц. өнүктү. фонд.	№1 беш мандаттууАгартуКалинин
4.	Сатыбалдыев Султан Жумабаевич	жогорку	Кара-Суу соц. фонд.	№ 4 үч мандаттуу Маданият
5.	Турганбаева Бурмакан Кекеновна	ат. орто.	домохозяйка	№ 2 үч мандаттуу Гайрат
6.	Түмөнов Эркебай Эрмекбаевич	жогорку	жеке ишкер	№5 беш мандаттуу Мамажан
7.	Пазылова Чыныгүл Сүйүнбаевна	жогорку	№45 мектеп лаборант	№ 6 үч мандаттуу Кызыл Кошчу
3.Регламент, депутаттык этика, дин иштери, мандат, мыйзамдуулукту, укуктук тартипти сактоо, жарандардын укуктары менен кызыкчылыктарын коргоо боюнча				
1.	Эргешбай кызы Айзирек	жогорку	Инфаком ишканасы	№ 4 үч мандаттуу Маданият
2.	Досуева Нартажи Тойгонбаевна	жогорку	№30 мектеп мугалим	№5 беш мандаттуу Мамажан
3.	Жаанбаева Алмагүл Жоробековна	жогорку	Бирдик мектеб.мугал.	№ 7 төрт мандаттуу Питомник
4. т	Бахромов Арзухожо Артыкхожоевич	жогорку	жеке ишкер	№2 үч мандаттуу Гайрат
4. Жаштар иштери, спорт, социалдык-маданий, билим берүү, миграция, туризм, саламаттыкты сактоо жана маданият боюнча				
1.	Калхожоева Урумкан Осоровна	жогорку	ФАП Маданият	№ 4 үч мандаттуу Маданият

2.	Муратова Гулкайыр Каныбековна	жогорку	Акушер гинеколог	№ 3 алты мандаттуу Большевик
3.	Раева Махабаткан Акимовна	жогорку	№ 73 Токтогул мектеби муг.	№ 3 алты мандаттуу Большевик
4. т	Акматова Бактыгүл Амановна	жогорку	Питомник мектеб директор.	№ 7 төрт мандаттуу Питомник
5.	Тагаева Мейликан Момуновна	жогорку	№43 Агартуу мектеби директору.	№1 беш мандаттуу Агарту Калинин
6.	Жоробекова Айгул Темирбаевна	ат. орто	ФАП Калинин фельдшер	№1 беш мандаттууАгартКалинин
5. Архитектура, жерге жайгаштыруу, курулуш, транспорт, жер, айыл чарба, суу чарба жана экология боюнча				
1.	Кадыров Өмүрбек Аманбаевич		Кара-Суу кадастр ишкан	№1 беш мандаттууАгартуКалинин
2. т	Борубаев Улан Маматжунусович	жогорку	СПА Султан-Наз жетекч.	№ 6 үч мандаттуу Кызыл Кошчу
3.	Рахманов Рыскул Ибрагимович	жогорку	Убакт. иштеб.	№ 7 төрт мандаттуу Питомник
4.	Калыбай уулу Манас	жогорку	№59 КЛ мугалим.	№ 3 алты мандаттуу Большевик
5.	Абдуллаев Холбек Хатамжанович	орто	Фермер чарба. жетек.	№ 2 үч мандаттуу Гайрат
6.	Сайдакматов Бактияр Сайдакматови	жогорку	ОсОО Ахмат инвест дирек.	№ 3 беш мандаттуу Большевик
7.	Жумабаев Нуржигит Тургунбаевич	орто	Жеке ишкер.	№1 беш мандаттууАгартуКалинин

Кыргыз Республикасы
Ош облусу
Кара-Суу району
Жоош айылдык Кенеш

Кум-Арык айылы, К.Адышов к.-6

Кыргызская Республика
Ошская область
Кара-Суйский район
Жоошского айыльного кенеш
с.Кум-Арык ул.К.Адышова-6

Жоош айылдык кенешинин VIII-чакырылышынын кезексиз 4-сессиясы

ТОКТОМ

Кум Арык айылы

№ 4/1

20.12.2024-ж.

Жоош айыл өкмөтүнүн 2025-жылга каралуучу бюджетинин эсебинен, социалдык объектилерди капиталдык ремонттон өткөрүү үчүн дем берүүчү грантка өздүк салымга каралуучу акча каражатынын бөлүштүрүлүшүн карап чыгуу жөнүндө.

Жоош айыл өкмөтүнүн башчысынын орун басары Н.Токторбаевдин №73 Токтогул атындагы мектебинин эшик терезелерин капиталдык ремонттон өткөрүү үчүн, Жоош айыл өкмөтүнүн тарыхый музейинин ички бөлүгүн капиталдык ремонттон өткөрүү, Мамажан айылындагы «Акылман бөбөк» балдар бакчасынын дубалын, полдорун, шыптарын, электр чубалгыларын капиталдык ремонттон өткөрүү үчүн дем беруучу грантка проект жазылып бүткөндүгү жонундогу билдирүүсүн угуп жана талкуулап чыгып Жоош айылдык кеңешинин 8-чакырылыш кезексиз 4 -сессиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Жоош айыл өкмөтүнүн 2025-жылга каралуучу бюджетинен, Кум-Арык айылындагы №73Токтогул атындагы мектебинин эшик терезелерин капиталдык ремонттон өткөрүү үчүн 2128442 сом, Кум-Арык айылындагы, Жоош айыл өкмөтүнүн тарыхый музейинин ички бөлүгүн капиталдык ремонттон өткөрүү үчүн 317386сом, Мамажан айылындагы «Акылман бөбөк» балдар бакчасынын дубалын, полдорун, шыптарын, электр чубалгыларын капиталдык ремонттон өткөрүү үчүн 1899322сом, жалпысы 4345150 сом дем беруучу гранттан берилуучу акча каражатын колдоо учун ажыратылып берилсин.

2. Бул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жагы бюджет, экономика, муниципалдык менчик, инвестициялар, долбоорлор менен иштөө, ишкердик жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссияга тапшырылсын.

Жоош айылдык
кенешинин төрагасы:

А.Л.Зулпукаров.

Жоош айылдык кенешинин VIII-чакырылышынын кезектеги 5-сессиясы

ТОКТОМ

Кум Арык айылы

№ 5/1

13.02.2025-ж.

2025-2027-жылдарга карата Жоош айыл аймагынын, социалдык-экономикалык өнүгүү программасын бекитүү жөнүндө.

Кыргыз Республикасынын "Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө" мыйзамынын 34-39-беренелерине жана Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексинин 88-беренесине ылайык, бюджет, экономика, муниципалдык менчик, инвестициялар, долбоорлор менен иштөө, ишкердик жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссиянын кортундусун угуп жана талкуулап чыгып Жоош айылдык кеңешинин 8-чакырылыш кезектеги 5-сессиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. 2025-2027-жылдарга карата Жоош айыл аймагынын, социалдык - экономикалык өнүгүү программасын бекитилсин.
2. Программада камтылган иш-чаралардын аткарылышын камсыз кылуу жагы Жоош айыл аймагынын айыл өкмөт башчысы А.З.Балтабаевке тапшырылсын.
3. Жоош айыл аймагынын айыл өкмөтүнүн 2025-2027-жылдарга карата социалдык -экономикалык өнүгүү программасындагы кабыл алынган иш-чараларды бюджет, экономика, муниципалдык менчик, инвестициялар, долбоорлор менен иштөө, ишкердик жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссиялар аркылуу көзөмөлдөө жана иаткарылган иштерди Жоош айыл аймагынын айылдык кенешинин сессияларында кароо жагы бекитилсин.
4. Ушул токтом каттоого алынсын жана Кыргыз Республикасынын мамлекеттик ченемдик укуктук актыларынын реестринде киргизүү үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрилигине жөнөтүлсүн.
5. Бул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жагы бюджет, экономика, муниципалдык менчик, инвестициялар, долбоорлор менен иштөө, ишкердик жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссияга тапшырылсын.

Төрага:

А.Л.Зулпукаров.

2025-2027 - жылдарга социалдык-экономикалык өнүктүрүү программасы.

Жоош айыл өкмөтү

1-БӨЛҮМ. АЙМАКТЫН ЖАЛПЫ МҮНӨЗДӨМӨЛӨРҮ	
Географиялык абал	Жоош айыл өкмөтү Ош облусунун түндүк чыгыш тарабындагы Кара-Суу районунда айыл жергенсинде жайгашкан. Аймак чыгыштан Отуз-Адыр айыл аймагы менен, батыштан Ала-Тоо айыл аймагы менен, түндүгүнөн Кара-Суу шаары менен, ал эми түштүгүнөн Мады айыл аймагы менен чектешет ж.б. Айылдык аймактын борбору – Большевик (Кум-Арык) айылы. Облустук борбордон алыстыгы 19 км. Борбордон алыстыгы 649 км. Айыл аймагы 1999 - ж. уюштурулган. Аймак деңиз деңгээлинен бийиктиги 1600 метр. Климаты кескин континенталдуу. Жоош айыл өкмөтүндө кооз жаратылыш, таза аба, байыркы көчмөн элдин нарк, үрп-адаттары сакталып келе жаткан элибиздин меймандостугу чет элдиктердин кызыгуусун жылдан жылга арттырып келет. Учурда 5500 түтүндө 32034 адам жашайт. Шайлоочулардын саны 18650 адамды түзөт. Аймакта басымдуу бөлүгү кыргыздар, ал эми өзбек, тажик, корей жана орус улутундагылар да бар. Калктын негизги бөлүгү мусулман динин тутунгандар. Айылдыктардын негизги киреше булагы айыл чарбасы жана мал чарбасы болуп эсептелет.
Жалпы аянты (Га)	19119 га
Ландшафт жана жаратылыш шарттары	Негизинен тоолуу аймак, деңиз деңгээлинен 1600 метр бийиктикте жайгашкан. Кескин континенттик климат айыл чарбасынын өнүгүшүнө олуттуу таасирин тийгизет. Кыш мезгили 4 айга созулат жана катуу кар менен коштолот, минималдуу төмөнкү температура 25 °С жетиши мүмкүн. Жай мезгилинде температура 39 °С чейин жетиши мүмкүн. Жайында орточо температура 36 °С, кышында 11 °С.
Жоош айыл өкмөтү саны: <u>32034</u> анын ичинде (айылдарда):	Жоош айыл өкмөтүнүн калкынын саны 32034 киши, анын ичинен аялдардын саны 15487.
Кум-Арык(АА борбору)	4677
Гайрат	2956
Агартуу	2402
Калинин	2883
Маданият	3290
Мамажан	3652

Кызыл-Сарай	1633
Кызыл-Кошчу	3043
Зарбалик	2018
Коммунизм	1057
Питомник	1698
Ак-Жар	1473
Бирдик	1121

СӨӨПнын максаты	СӨӨП нын максаты: 2030-жылга чейин айылдык аймактын бардык тараптарын жана калкынын жашоо шарттары жакшырган, анын ичинде азыр жашап жаткан жана келечек муундардын экономикалык, социалдык жана экологиялык бакубатчылыгын оңдолуп, жер жана суу ресурстарды натыйжалуу пайдаланган, кун энергиясынын – күн панелдери аркылуу пайдалануу, жылытууну уюштуруу, айыл чарба продукциясын кайра иштетуу, мал чарбачылыгынан эт жана сүт азыктарын ондуруу, жаныланган инновациялык ыкмаларды колдонуу менен чакан жана орто бизнес ишканаларын ачуу, жеке ишкерлер экологиялык жактан таза продукцияларды чыгарат, өнүккөн инфраструктурасы бар күчтүү айылдык аймакка айланат, жигердүү жаштар, чечим чыгарууга катышкан айыл өкмөттү элестетебиз. Кыргыз Республикасынын Президентинин атайын жарлыгы менен ишке ашып жаткан санариптештирүү жана Жоош айыл аймагынын 11 айылына газ түтүгүн тартып, жергиликтүү тургундарга газ тартуу.
-----------------	---

2-БӨЛҮМ. КАЛК

2.1. (таблица) Калк жана эмгек ресурстары							
Категория	Факт			күтүлгөн.	Прогноз		
	2021 ж.	2022 ж.	2023ж.	2024 ж.	2025 ж.	2026 ж.	2027 ж.
Жыл башындагы туруктуу калктын саны (адам)	30106	30941 835	31754 813	32034 280	32694 660	33367 673	34054 687
Өсүш темпи %	1.2%	2.7%	2.6%	0.90%	2.06%	2.06%	2.06%

анын ичинде аялдар	15264	15969	15264	15487	15806	16131	16463
Жыл башындагы эмгекке жарамдуу курактагы туруктуу калктын саны, (адам)	17013	17882	18543	19971	20676	21381	22086
<i>Өсүш темпи (%)</i>	4,9%	3,7%	7,7%	3,5%	3,4%	3,4%	3,3%
анын ичинде аялдар	6466	7335	7996	9424	10129	10834	11539
Экономикалык ишмердиктин түрлөрү боюнча иштеген калктын саны (адам):	123	148	230	299	329	339	342
Айыл чарба	11810	12264	13287	13768	14473	15178	15883
Өнөр жай	101	122	200	278	317	334	339
<i>Иштетүүчү</i>	64	71	78	78	35	17	5
<i>Электр энергиясы</i>	13	15	11	16	21	27	32
<i>Курулуш</i>	572	590	610	630	650	670	690
<i>Соода</i>	1509	1500	1560	1620	1680	1740	1800
<i>Транспорт жана байланыш</i>	355	360	363	366	370	375	379
<i>Башка кызматтар</i>	1111	1125	1151	1177	1190	1203	1209
<i>Калдыктарды кайра иштетүү</i>	0	0	0	0	0	0	0
Жумушсуздардын саны (адам):	40	43	45	43	42	41	40
<i>Өсүш темпи</i>	7,5%	4,6%	4,4%	-2,3%	-2,3%	-2,4%	-2,4%
анын ичинде аялдар	22	23	25	22	22	21	21

Өсүү темпи

Жакырчылыктын эң төмөнкү чегинде турган калктын саны (адам)	285	283	220	213	207	200	190
Өсүш темпи	0,70%	-22,2%	-3,18%	-2,7%	-3,38%	-5%	-5%
Миграцияланган эмгекке жарамдуу калктын саны (эл аралык миграция боюнча кеткендер, адам)	895	900	905	915	923	951	969
Өсүш темпи (%)	0,6%	0,5%	1,1%	0,9%	3,0%	1,9%	1,9%

2.2. Эмгекке жарамдуу калктын өсүшүн, иш менен камсыз кылуу жана эмгек миграциясы маселелерин талдоо

Айыл аймактын калкынын саны 2024-жылы 32034 адамды түзгөн. Ал эми 2023- жылы 31754 адам болгон. 2024-жылы 2023-жылга караганда 280 адамга көбөйдү. Божомолдо 2027-жылга чейин калктын табигый өсүшү 1,7%ге өсөөрү күтүлүүдө.

Эмгекке жарамдуу калктын саны өсөөрү күтүлөт. Себеби, жалпы калктын саны көбөйөт. Статистикада жаш адамдар көпчүлүктү түзгөндүктөн, келечекте эмгекке жарамдуу калктын саны өсөт. Бул албетте бардык тармак үчүн жакшы көрсөткүч болот.

Айыл чарба тармагында 2116 адам иштейт. Келечекте бул көрсөткүч көбөйүшү күтүлөт. Себеби, кайракы айдоо жерлерди сугат айдоо жерге айландырууга аракеттер жүрөт. Ошондой эле Какыр күрүчүн экспорттоочу атайын борбор ачылып, 15 адам жумуш орун менен камсыз болот.

Өнөр жай менен алектенген калктын саны өсөт. Себеби, кайра иштетүүчү өнөр жайлар, тигүүчү цехтер ачылып, 2027-жылга чейин жүздөгөн адам иш менен камсыз болуусу күтүлүүдө.

Жумушсуздардын саны 2024-жылы 933 адамды, анын ичинен аялдар 387 адамды түздү. Бул көрсөткүч 2023-жылга салыштырмалуу 386 адамга азайып, жумушсуздардын саны 29,3%ды

түздү. Себеби, 3 чакан бизнес, 2 бала бакча, 2 кара өрүктү кургатуучу цех, 1 навайкана ачылды. Жумушсуздардын саны-933. Калктын көбүнчө бөлүгү сезон убагында дыйканчылык менен алектенип 4-5 ай гана иштей алышат. Жумуш орундарын түзүү менен 2027-жылга карата божомол менен жумушсуздардын санын 409 адамга азайтуу пландалууда.

- Чакан бизнести ар тараптан колдоо.
- Ишкерлерге шарт түзүү.

2024-жылы 2023-жылга карата жакырлардын саны 6 үй-бүлөгө азайган. Айыл өкмөттөгү аз камсыз үй-бүлөлөргө Республикалык бюджеттен социалдык контракттын негизинде 75 үй-бүлөгө 100 000 сомдон берилип, 20 үй-бүлө жашоо шарты жакшыргандыгына байланыштуу кыскартылды. 2027-жылга карата жакырчылыктын эң төмөнкү чегинде турган калктын санын 37 адамга азайтуу пландалууда.

Миграцияга кеткендердин саны 20 адамга көбөйгөн. Калктын эмгек миграциясы тууралуу маселе ачык бойдон калууда. Мигранттардын болжол менен 80% орто жалпы билимге ээ, бул алардын квалификациясы төмөн позицияларда иштөөсүн шарттайт. Мекендештерибиз барган негизги өлкөлөр болуп Россия Федерациясы жана Казакстан Республикасы эсептелет. Себеби, мектепти аяктаган жаштардын көпчүлүгү чоң шаарларга барууга умтулуусу жана алар үчүн келечекте татыктуу жумуш орундарынын жоктугу. СЭӨПтун жаштарды жумуш менен камсыз кылуу жана миграцияны азайтуу максатында:

- Жаштарга заманбап кесипчилик окууларды уюштуруу (тил курстары, тигүүчүлүк, IT-тармагы, электрик-сварщик ж.б.)
- Жаш келин-кыздарга тигүүчү жана кол өнөрчүлүк окууларды уюштуруу
- Татыктуу айлыгы бар жумуш орундарын көбөйтүү
- Жеке ишкерлерди окутуу
- Айыл чарба техникаларын алууда лизингдерди уюштуруп, фермерлерге, жеке ишкерлерге жеткиликтүү кредит маселесин чечүүгө, ири компаниялар тарабынан келишим түзүп, кредит алууга көмөк көрсөтүү

Жеке тургундарга мал чарба алууга арзандатылган кредиттерди алуусуна көмөк көрсөтүү

Мындан сырткары айыл өкмөтү төмөндөгү маселелерди 2025-2027-жылдарга бөлүштүрүп аткарууга алуубуз максаттуу болуп эсептелет:

1. «Жергиликтүү демилгелерди» колдоо боюнча жобону кабыл алуу жана ишке ашыруу.
2. Жоопкерчиликтүү аталык” программасынын тажрыйбасын жайылтуу
3. Аялдар кеңешинин жана жаштар кеңешинин ишин үй-бүлө менен иштөөгө багыттоо жана алардын ишин активдештирүү.
4. Коомчулуктун жана айыл өкмөтүнүн өкүлдөрүн, анын ичинде аялдарды кошкондо Гендердик теңчилик.
5. Лидер болуу темаларында окууларга катыштырууга көмөктөшүү Айыл

өкмөттүн иш алып баруусун санариптештирүү.							
6. Ар жылдын аягында ар тармак боюнча жыл мыктыларын аныктап, алдыңкыларды салтанаттуу түрдө чогулушта сыйлоо.							
7. Айылдык кеңештин депутаттарын жана айыл өкмөттүн кызматкерлерин окутуу							
8. Жергиликтүү бюджеттер боюнча социалдык тармактарга, сайтка жана маалымат такчасына маалымат жайгаштыруу.							
9. Жылына 2 жолудан кем эмес бюджеттик коомдук угуу өткөрүү.							
10. Кыргыз жараны” деп жарандардын өзүн таануусу боюнча иш чаралар планын иштеп чыгуу.							
11. Өзүн тастыктаган документтерин алууга көмөктөшүү.							
12. Мигрант болуп чет жерде жүргөн ата-энелердин балдарынын маалыматтык базасын жыл сайын жаңыртып туруу жана тиешелүү мамлекеттик органга берүү.							

3-БӨЛҮМ. КЫЗМАТТАР ЖАНА ЖЕРГИЛИКТҮҮ ИНФРАСТРУКТУРА

3.1. (таблица) Кызматтар жана жергиликтүү инфраструктура							
Категория	факт			күтүлгөн.	прогноз		
	2021 ж.	2022 ж.	2023 ж.	2024 ж.	2025 ж.	2026 ж.	2027 ж.
Ичүүчү сууга жеткиликтүүлүк (%)	4609	4721	4796	4800	4804	4808	4812
Кожолуктарды катуу тиричилик калдыктары (КТК) ташып чыгаруу менен камтуу (%)	2,4%	1,6%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%
Ички жолдордун жалпы узундугунан канааттандыруу абалдагы асфальтталган ички жолдордун үлүшү (%)	30%	30%	35%	40%	45%	50%	55%
Көчөлөрдүн жалпы санынан жарыктандырылган көчөлөрдүн үлүшү (%)	45%	50%	60%	68%	72%	78%	86%
Спорттук секцияларга тартылган жарандардын саны (адам)	500	600	750	800	900	1100	1350
Маданият чөйрөсүндөгү	100	150	200	250	300	400	500

ийримге катышкан жарандардын саны (адам)							
Балдарды мектепке чейинки билим берүү менен камтуу (%)	27%	30%	35%	42%	50%	60%	70%
Балдарды мектептик билим менен камтуу (%)	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Медициналык персонал менен камсыздоо деңгээли (адам)	32	34	36	38	40	42	44
Калктын турак жай менен камсыз болушу (бир тургунга жалпы аянттын кв. м)	160	160	155	150	145	140	135
(башка көрсөткүчтөр)	0	0	0	0	0	0	0

3.2. Учурдагы кырдаалды анализдөө

Жоош айыл аймагында таза сууну пайдалануучулардын саны күндөн-күнгө өсүүдө, бирок суу трассасына коюлган азбис трубалары эскилиги жетип, айылдардын аралыгында же айыл ичинде суу тоскоолдуктары улам-улам пайда болуп турат. Жумушчу топ барып, жаралган тоскоолдукту таап, ондоо иштерин жүргүзүшүп элге суу бергенге чейин бир топ убакыт таза суу токтотулат. Айылдын таза суунун көлөмүн жана сапатын жакшыртуу үчүн суу трассасынын түктөрүн тартуу керек, трубалардын жоондорун коюп, айыл ичиндеги сважиналарды да ишке түшүрүү керек.

Ичуучу суу жана катуу тиричилик калдыктарын ташып чыгаруу боюнча койгой бар, анткени муниципалдык ишкана тузуло элек. Катуу тиричиликти чыгаруудагы койгой, бул убагында чыгарылбагандыгы, элдин калдыктарды чыгаруудагы эрежелерди сактабагандыгы, санитардык эрежелердин бузулуусу, таштанды тогуучу жайдын жоктугу.

Ички жолдорду жасоода каражаттын жоктугу, ички жоодорду асфальттоо коп каржатты талап кылат. Ички жолдорду асфальттоого инвестицияны тартуу кыйын, ал боюнча тажрыйба жок.

2027 –жылга кочолорду жарыктандырууга жетуу планда турат.

Спорттук ийримдерди уюштурууда кыйынчылыктар, керектуу тренерлер жетишсиз, алардын айлыктары каралган эмес.

Маданий иш-чараларга адамдардын кызыгуусу жок.

Элдин мобилизациялоо маселе бар, чогулуштарга жана маданий иш-чараларга чакыруу кыйындыкка турат.

Калктан таштандыларды чогултуп жана жыйноо үчүн ар бир түтүнгө бир кабына 30-40 сомдон бекитилген. Тарифти чогулушу 60 пайызды түзөт. Бул көрсөткүчтөр эгерде таштанды таштоочу полигон жакынкы аралыкта ачылып, ишке берилсе бир топ арзандашы күтүлүүдө. Кээ бир айыл тургундары уруксаты жок жерлерге, көчө жээктерине, сайлардын жээктерине, коомдук жайларга таштандыларын таштап салышат. Айыл ичиндеги коомдук жайларга мекемелерге таштанды челектерин орнотуу керек.

Төмөндөгү аткарылуучу иш чараларды 2025-2027-жылдар аралыгында аткаруу максаткы ылайык келет:

Жоош айыл өкмөтүнүн Гайрат, Агартуу, Калинин, Маданият, Мамажан, Зарбалик, Большевик,

Коммунизм, Кызыл-Кошчу, Кызыл-Сарай жана Питомник айылдары Компакт жайгашкандыгы себебинен, аталган айылдарга Газ трубасын тартуу

Жоош айыл өкмөтүнүн Ак-Жар айылындагы жаңы түшүп жаткан чектерге жол куруу 10 км

Жайытка баруучу жолду жылына оңдоп түзөө

Элди уюштуруу менен көйгөйлүү тилкелерди жоюу жана сугат системаны оңдоо.

Негизги суу бөлүштүрүүчү жерлерге темир капкаларды орнотуу.

Маданият-Мамажан сырткы чон жолдордун ортосунан өткөн турбаларды жанылоо, Отуз-Адыр каналынан агып келүүчү 2100 метр аралыктагы Учкун-Маданият арыгын латоктоо.

Коммунизм, Ак-Жар, Маданият, Кызыл-Кошчу, Питомник, Гайрат, Калинин, Зарбалик жана Мамажан айылдарындагы көйгөйлүү участкакторду оңдоо жана көпүрөлөрдү салуу.

СПАга төгүлүүчү суу төлөмдөрүн чогултуу боюнча түшүндүрүү иштерин жүргүзүү

Коммунизм айылынын ички арыктарына латок коюу

Кызыл-Сарай айылынан Кызыл-Кошчу айылына түшүүчү узундугу 2000 метр бетон арыгын реконструкциялоо

Ичүүчү суу менен калкты камсыз кылуу максатында Кызыл-Тал участкасына 10000 кубтук резервуар куруу

Бирдик айылынын ички арыктарына 6 км латокторду куруу

Жолбун иттерди атуу.

Жоош айыл аймагынын айылдарынын жолдоруна шагыл төгүү

Калинин айылынын жаны чектеги көчөлөрүнө турбаларды орнотуу

Бирдик айылынын Пазылов Мурзабек көчөсүнө асфальт төшөө

Кызыл-Кошчу айылынын Бердикулов жана Шопоков көчөлөрүнө тротуар салуу.

Жоош айыл өкмөтүнүн кум-Арык, Агартуу, Гайрат, Калинин, Маданият, Мамажан, Ак-Жар, Кызыл-Сарай, Кызыл-Кошчу, Бирдик, Питомник, Коммунизм жана Зарбалик айылдарына 1 км ден ашуун жолдорун асфальт төшөө.

Айыл тургундарынын 100 % таза суу менен камсыз кылууга жетишүү.

65 км узундукта таза суу трассасын тартуу.

Айыл ичиндеги көчөдө орнотулган суу чорголорун көзөмөлдөп оңдоп -түзөө иштерин жүргүзүү, жарылган турбаларды алмаштыруу, кошумча таза суу линияларын тартуу.

Көп жылдан бери иштебей турган Кызыл-Сарай, Агартуу, Гайрат, Маданият, Мамажан айылдарындагы скважиналарды оңдоп иштетүү

Жоош айыл аймагынын айылдарындагы ар бир үйгө суу киргизип, суу эсептегич койдуруу

Котур булактан тартылган 8500метр линияга АПУ жана ИПУ иштерин жумуштарын даярдоо

Питомник айылындагы таза суу түтүктөрүн алмаштыруу

Кызыл-Кошчу айылынын таза суу линияларын тартуу

Ак-Жар айылынын жаны конушуна суу түтүкчөлөрүн орнотуу

Жоош айылынын тургундарынын үйүнө таза суу алып кирген бардык түтүнгө водомер орнотуу. Электросчетчик.

Айыл аймакты таштандылардан арылтуу менен айыл тургундарына айлана чойронун тазалыгын сактоосун камсыз кылуу. Айыл тургундарына таштандыларды латокторго, коомдук жерлерге таштабоо боюнча түшүндүрүү иштерин жүргүзүү. График менен таштандыны чогултууну уюштуруу

Жоош айылынын борбордук көчөсүнө таштанды тогуучу 18 даана урналарды орнотуу.

Калкты электр-энергиясы менен камсыз кылууга көмөктөшүү жана түнкү жарыктандырууну орнотуу. Питомник айылына 1 трансформатор, электр чубалгыларын жана столбаларды орнотуу.

Кызыл – Кошчу айылынын Калбердиев жана Дыйканбаев көчөлөрүнө электр мамычасын орнотуу

Бирдик айылына 75 даана столба жана жаны чекке 1 трансформатор орнотуу

Агартуу айылы аркылуу өтүүчү Ош-Кара-Суу чон жолуна түнкү жарыктандырууну орнотуу

Кызыл-Сарай айылынын Баит Абдираимов көчөсүнө 15 даана электр мамычасын орнотуу

Кызыл-Сарай айылынан өтүүчү Отуз-Адыр Кара-Суу жолун капиталдык ремонттон өткөрүү
Мамажан айылындагы таза суу турбаларын алмаштыруу(жети айылга суу келет)
Мамажан айылына трансформатор алуу
Зарбалик айылына ФАП курууга өздүк салым
Питомник айылына трансформатор алууга
Калкты маданий иш-чараларга тартуу үчүн клубдун материалдык жана техникалык базасын чындоо. Маданият үйүнүн бөлмөлөрүнө ремонт жасоо, эмеректер менен камсыздоо, аппараттарды жана музыкалык аспаптарды алуу.
Калктын тарыхы жана айылдын тарыхы темасында ийгиликтүү мисалдар менен иш чараларды уюштуруу
Коомдук маданий-массалык иш чараларды өткөрүү. Иш чараларга аялдарды, жаштарды, аяр катмарларды ж.б. катышуусун камсыз кылуу
Жаштардын маданий деңгээлин көтөрүү. Чыр чатаксыз жашоо, ынтымакты колдоо демилгелерин колдоо. Жаштар борборун өнүктүрүү. Айылдык жаштар уюмун юридикалык каттоодон өткөрүү. Айылдык жаштар уюмунун жобосун иштеп чыгып, Айыл өкмөтүнөн бекиттирүү
Жаштар уюмунун 3 жылдык стратегиялык планын иштеп чыгуу, бекитүү, ишке ашыруу. жана ага ылайык айылда маданий, спорттук, ашардык, таалим-тарбиялык иш чараларды уюштуруп, өткөрүү
Жергиликтүү жаштар жана жаштар уюмдары менен байланышты, маалымат алмашууну, биргелешип иш алып барууну түзүү. Жаштар арасында ыктыярчылыкты жайылтуу иш чараларын өтүү. Жаштар ресурстук борборун уюштуруу
Балдар жана кыздар арасында көркөм чыгармачылыкты өнүктүрүү. Атайын кружокторду уюштуруу
Спорт менен машыгуу үчүн шарттарды жакшыртуу. Спорт клубдун 3 жылдык стратегиялык өнүгүү планын жана аткара турган иштердин планын иштеп чыгып бекитүү. Айылга ылайык келе турган спорттун түрлөрүн аныктоо жана жыл ичинде өткөрүлө турган спорттук иш чаралардын жана мелдештердин графигин иштеп чыгып бекитүү. Жарыялоо. Спорттун түрлөрү боюнча мелдештерди уюштуруу жана ага аталардын балдары менен келүүсүнө жетишүү. Спорттун түрлөрү боюнча спорттук секцияларды уюштуруу жана ага аяр катмарлардын балдарын катыштырууга жеңилдиктерди кароо.
Гайрат, Ак-Жар, Мамажан, Питомник, Агартуу, Коммунизм, Маданият, Кызыл-Кошчу, Бирдик айылдарына спорт зал куруу.
Балдарды жана жаштарды, анын ичинде кыздарды сергек жашоого үндөө. Массалык спорттук иш чараларды уюштуруу: кыздар арасында жана балдар арасында волейбол, кичи футбол. «Өзүңдөн башта» кыймылы аркылуу калктын бардык катмарынын катышуусунда ачык асманда массалык спорт иш чараларын өткөрүү.
Эс алуучу жайлардын шарттын жакшыртуу жана мектепке чейинки жаштагы балдарга шарттарды түзүү. Кенже курактагы балдар ойноо аянтчасын уюштуруу.
Жоош айыл өкмөтүндөгү «Тарыхый Музей»дин экспонаттарынын көпчүлүгүнүн эскилиги жеткендиги үчүн реставрациялоо. Имараттын ички жана сырткы абалын жакшыртуу жана жалпы капиталдык ремонттон өткөрүү.
Музейдин эскилиги жеткен чатырын жаңылоо
«Тарыхый Музей»ди кеңейтип, башка айыл өкмөттөр менен, райондук жана областтык мекемелерге музейди тааныштырып, музейге кызыктырып, чакыруу.
Окуучулардын белгилүү бир предметтер боюнча билимин жана жалпы кругозорун жогорулатуу боюнча атайын окуу курстарын ачуу.
Мектеп окуучуларын район, облус, республикалык деңгээлдеги жана эл аралык иш чараларга, экскурсияларга катыштыруу
Китепкөйлөрдүн санын арттыруу. Айылдык -китепкананын китеп фондун көбөйтүү. Кенже курактагы балдарды тарбиялоо боюнча иш чара уюштуруу.
Мектеп окуучуларынын таалим-тарбия алышы үчүн ыңгайлуу шарт түзүү үчүн анын материалдык-техникалык абалын жакшыртуу
Калинин айылынын спорттук аянтчасын жаңылоо жана жакшыртуу

Мектеп жетекчилигин жана мугалимдерди башка ийгиликтүү мектептерге тажрыйба алмашууга байма-бай жиберип туруу. Тайрыйба алмашууну салтка айландыруу.

Ар кандай район, облус, республикалык жана эл аралык деңгээлдеги кароо-сынактардан, олимпиадалардан, фестивалдардан, спорттук мелдештерден байгелүү орундарды ээлеген жана ЖРТ жыйынтыгы боюнча жогорку көрсөткүчтөргө жетишкен окуучуларга кызыктыруучу байгелерди уюштуруу

Бирдик айылынын учурдагы мектебинин имаратынын жанына дагы кошумча имарат куруу

Мектепке чейинки өспүрүм балдардын таалим-тарбия алышы үчүн бул мекемелердин материалдык-техникалык абалын жакшыртуу. Тиешелүү балдар бакчаларын капиталдык ремонттон өткөрүү

Бала бакчалардын балдар ойноочу аянтчаларына балдар үчүн ыңгайлуу шарттарды түзүү

Компьютер жабдыктарын, интерактивдик доска, проектор, CD плеер алуу

180 баланы мектепке чейинки билим менен камсыз кылуу. Жеке бала бакчаларды ачууга көмөктөшүү.

Мектептип алдында 3 сааттык бала-бакчаларды ачууга көмөктөшүү.

Жайлоо бала бакчасын уюштуруу

Кызыл-Сарай, Маданият, Питомник, Ак-Жар айылдарына жаңы балдар-бакчасын куруу.

3.3. Жергиликтүү коомчулуктун артыкчылыктуу муктаждыктарына анализ жүргүзүү		
Артыкчылык	Мүмкүн болгон чаралардын жалпы сүрөттөлүшү	Күтүлгөн натыйжа жана мөөнөттөр
Питомник айылында таза суу көйгөйү абдан оор абалда. Учурда пайдаланылып жаткан суу түтүгүнүн диаметри кичине. Питомник айылы таза суунун негизги магистралдык түтүгүнөн 5 500 метр алыстыкта жайгашкандыгына байланыштуу жергиликтүү бюджеттин эсебинен бул түтүктү алмаштыруу оор болуп турат.	Питомник айылынын 5500 метр түтүгүн амаштыруу үчүн айыл өкмөт тарабынан зарыл болгон иш кагаздар даярдалат. Андан сыркары турдуу өкмөттүк жана бейөкмөт уюмдарга долбоор даярдоо үчүн долбоордун сметалык наркы жана архитектуралык, экологиялык керектүү документтерди даярдоо зарыл.	Долбоор ишке ашырылса 1698 тургун жашаган Питомник айылына тартылуучу 5500 метр түтүгү алмашып Питомник айылынын тургундары таза сууга болгон көйгөйү алдыдагы 15-20-жылга чечилүүсү күтүлөт.
Ак-Жар айылынын жаны конушу учурда электр чубалгылары жана таза суу түтүктөрү толук тартыла элек.	Ак-Жар айылынын жаңы конушунун жашоочуларын таз суу жана электр энергиясы менен камсыздоо үчүн Райондук электр тармактары менен тыгыз иштешип электр мамычалар, чубалгыларды пландуу орнотуу керек. Ак-Жар айылындагы	Ак-Жар айылынын жаны конушун таза суу жана электр энергиясын тартуу менен жаңы конуштун инфраструктурасы жакшырып тургундардын жашоо болгон ыңгайлуу шарттар түзүлүп, жашоого болгон муктаждыктар чечилет.

	Машрапсай сайында таза суу скважинасы ишке түшсө жаңы конушту туташтыруу керек.	
Жоош айыл аймагынын тургундары жылдан жылга көбөйүп жана таза сууга болгон муктаждыгы артууда. Жогорудагы маселени чечүү үчүн Кызыл-Тал участкасындагы дренаждарды калыбына келтирип Машрапсай сайынын деңгээли жылдан жылга төмөндөөсүн алдын алуу үчүн дамба куруу абзел.	Машрапсай сайынын деңгээли жылдан жылга төмөндөөсүн алдын алууга дамба куруу үчүн Машрапсай сайынын эки жеегин бекемдөөгө МЧСнын жылдык иш планына киргизүү жана сайдын ичине курулуучу дамбанын сметалык наркын аныктап түрдүү донорлор менен иштешүү.	Кызыл-Тал участкасындагы дренаждарды калыбына келтирип Машрапсай сайынын деңгээли жылдан жылга төмөндөөсүн алдын алуу үчүн дамба куруу менен Жоош айыл өкмөтүндө жашаган 32034 адам таза сууга болгон көйгөйлөр чечилип кожолуктарга таза сууну жеткирип берүү турукташат.
Башка айыл аймактар катары Жоош айыл аймагындагы эң орчундуу көйгөйлөрдүн бири бул катуу таштандылар. Катуу таштандылардын жол жээгине, сайларга, каналдарга ташталуусу айыл аймактын санитардык, гигиеналык абалын курчутуп айыл өкмөттүн тургундарына жана меймандарынын саламаттыгына коркунуч туудуруда. Жогорудагы көйгөйдү чечүү үчүн. Ак-Жар айылына катуу таштандыны кайра иштетүүчү завод куруу.	Жоош айыл өкмөтү тарабынан ички жана сырткы инвесторлорго жагымдуу инвестициялык климатты түзүү. Катуу таштандыны кайра иштетүүчү завод куруучу инвесторго мыйзамдын талаптарына ылайык керектүү иш кагаздарын даярдап берилет. Инвестор жана айыл өкмөтү үчүн пайдалуу көп жылдык келишим түзүлөт.	Катуу таштандыны кайра иштетүүчү завод курулса, айыл аймактын жана райондун тазалыгына экологиясына чоң таасирин тийгизет. Кошумча иш орундар пайда болуп жергиликтүү эл жумуш менен камсыз болот. Заводтордун курулуусу менен андан тушкөн ижаралардын эсебинен аймактын башка көйгөйлөрүн чечүүгө каражат пайда болот.
Жоош айыл аймагынын айыл аралык жолдорунун абалы бир аз жакшырганы менен айылдардын ички жолдорунун абалы начар болгондуктан. Республикалык каржы булактары, донордук жана	Айылдардын жана айыл аралык жолдорду асфальттоо үчүн айыл өкмөт тарабынан атайын каржы бөлүнүп, долбоордун сметалык баасы, чиймелери, жана башка керектүү уруксат	Айыл өкмөттүн ички жолдору жакшырса анда каттаган транспорт каражаттары үчүн ишараттар түзүлүп аймактын жашоочуларынын социалдык экономикалык абалы жакшырат.

жергиликтүү элдин өздүк салымдары менен ички жолдорду асфальттоо.	кагаздары даярдарлып, кош каржылоо менен ички жолдорду оңдоо.	
Айыл аймактын, айылдардын ички жолдорунун көпчүлүк бөлүгү жарыктандырылбагандыктан жашоочулар үчүн түнкүсү ыңгайсыздыктар жаралып, транспорт каражаттарынын кырсыка учуроосу, түрдүү майда уурулуктар болуусу көйгөй жаратат.	Айыл аймактын ички жолдорун жарыктандырууда демөөрчүлөр, көп учурда көчөгө атын койгон үй-бүлөө тарабынан каржыланат. Айыл өкмөттүн жылдык планына киргизилип этабы менен айыл аймактын көчөлөрү толугу менен жарыктандырылат.	Айыл аймактын көчөлөрү жарыктандырылуусу менен аймактын инфраструктурасы жакшырып жарандар үчүн шар түзүлөт. Ички жолдордун жарыктандырылуусунун жоктугунан улам болуп жаткан унаалардын кырсыгы майда уурулуктар азаят.

3.4. Социалдык жана жергиликтүү инфраструктураны өнүктүрүүгө тиешелүү бюджеттик инвестицияларга керектөөлөргө анализ жүргүзүү

Инвестициялык артыкчылыктар	Мүмкүн болгон долбоорлордун жалпы сүрөттөлүшү	Күтүлгөн натыйжа жана мөөнөттөр	Бааланган наркы (миң сом)
Жоош айыл өкмөтүнүн Гайрат, Агартуу, Калинин, Маданият, Мамажан, Зарбалик, Большевик, Коммунизм, Кызыл-Кошчу, Кызыл-Сарай жана Питомник айылдары Компакт жайгашкандыгы себебинен, аталган айылдарга Газ трубасын тартуу.	Эгерде Жош айыл аймагын газдаштыруу колго алынса, жакын жайгашкан 11 айылга газ түтүгүн тартуу оңой болот. Себеби бири-бирине жакын компакт жайгашкан.	Газ тартуу менен Жоош айыл өкмөтүнүн инфраструктурасы жогорулап, мындан ары жарандардын электр энергиясына болгон чыгымдары азаят.	150 000 000-350 000 000 АКШ доллары
Маданият-Мамажан сырткы чон жолдордун ортосунан өткөн турбаларды жанылоо, Отуз-Адыр каналынан агып келүүчү 2100 метр аралыктагы Учкун-Маданият арыгын латоктоо	Маданият-Мамажан сырткы чон жолдордун ортосунан өткөн турбаларды жанылоо, Отуз-Адыр каналынан агып келүүчү 2100 метр аралыктагы Учкун-Маданият арыгын латоктоо менен Маданият айылындагы 420 га жер аянты жана КПТСнын 70 га	Маданият айылынын 2100 метр жана Мамажан айылынын 2000 метр аралыктагы келүүчү сугат суу каналдары латоктолуп, суунун жок болуусу	14 000 000

	дан ашуун жер аянттарына агын суунун келүүсү жоготуусуз орундалат.	токтотулат.	
Жоош айыл өкмөтүнүн кум-Арык, Агартуу, Гайрат, Калинин, Маданият, Мамажан, Ак-Жар, Кызыл-Сарай, Кызыл-Кошчу, Бирдик, Питомник, Коммунизм жана Зарбалик айылдарына 1 км ден ашуун жолдорун асфальт төшөө.	Жоош айыл өкмөтүнүн кум-Арык, Агартуу, Гайрат, Калинин, Маданият, Мамажан, Ак-Жар, Кызыл-Сарай, Кызыл-Кошчу, Бирдик, Питомник, Коммунизм жана Зарбалик айылдарына 1 км ден ашуун жолдорун асфальт төшөө менен айыл аймактын инфраструктурсы жогорулайт.	Жоош айыл аймагынын ар бир айылдарына кеминде 1 км ден асфальт төшөлөт. Элдин жашоо шарты жакшырат.	100 000 000 – 200 000 000
Гайрат, Ак-Жар, Мамажан, Питомник, Агартуу, Коммунизм, Маданият, Кызыл-Кошчу, Бирдик айылдарына спорт зал куруу.	Гайрат, Ак-Жар, Мамажан, Питомник, Агартуу, Коммунизм, Маданият, Кызыл-Кошчу, Бирдик айылдарына спорт зал куруу үчүн республикалык бюджеттин эсебинен акча каражатын кароо зарыл	Спорт зал куруу менен айыл аймактагы айылдардын жарандарынын, анын ичинен 30% жаштар жана 20% аялдардын ден-соолугун чындоо жана спорт менен алектенүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болобуз	100000000- 120000000
Жоош айыл өкмөтүнө атайын техникалар: Таштанды ташуучу, эксковатор, оор жүк ташуучу авто унаалар, таштанды ташуучу унааларды алуу.	Жоош айыл өкмөтүнүн инфраструктурасын жакшыртуу максатында атайын техникаларды алуу менен айыл аймактагы жол суу тазалык жана башка көйгөйлөр өз убагында аткарууга шарт түзүлөт	Жоош айыл аймагындагы инфраструктурасындагы көйгөйлөр аз чыгым менен өз убагында чечилип тургундарга ыңгайлуу шарт түзүлөт	10 000 000- 25 000 000
4-БӨЛҮМ. ЭКОНОМИКАЛЫК ӨНҮГҮҮ			
4.1. (таблица) Экономикалык өнүгүү (миң сом)			

Категория	факт			күтүлгөн.	прогноз		
	2021 ж.	2022 ж.	2023-ж	2024 ж.	2025 ж.	2026 ж.	2027 ж.
Негизги фонддор (юридикалык жактар боюнча, үй чарба секторун эсепке албаганда)- (жылдын аягына карата толук наркы боюнча)	-	-	711940606	718129719	720693419	724335269	731094190
Экономиканын негизги секторлору боюнча товарларды өндүрүү жана кызмат көрсөтүү көлөмү:	513,2	518,9	532,4	569,7	570,8	575,9	560,2
Айыл чарба	61418,2	62918,7	63596,4	69781,9	65108,5	67113,2	69101,1
Өсүмдүк өстүрүү	0	0	0	0	0	0	0
Мал чарбачылыгы	43512,4	43763,2	44381,2	44545,6	44813,7	44911,1	45002,8
Юридикалык жактардын өнөр жай продукциясынын көлөмү	35103,8	35219,6	35318,4	38261,6	40350,0	40600,0	41000,0
Өнөр жай кызматтары	2	2	2	2	2	2	2
Жөнөтүлгөн продукциянын көлөмү			2 240,0	2750,0	2750,0	2750,0	2750,0
Курулуш - негизги капиталга колдонулган инвестициялар - ар кандай объектилер боюнча жалпы суммада				7120,0	7120,0	7120,0	7120,0
Экономикалык иштин түрлөрү боюнча көрсөтүлгөн рыноктук кызмат көрсөтүүлөрдүн көлөмү	-	-	-	-	-	-	-
Дүң жана чекене соода, автомобилдерди жана мотоциклдерди ондоо	-	-	-	-	-	-	-
Мейманканалардын жана ресторандардын иши	-	-	-	-	-	-	-
Транспорттук иш-чаралар жана жүктөрдү сактоо	-	-	-	-	-	-	-
Маалымат жана байланыш	-	-	-	-	-	-	-
Финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу	-	-	-	-	-	-	-
Кыймылсыз мүлк операциялары	-	-	-	-	-	-	-
Кесиптик, илимий	1	1	1	1	1	1	1

[illegible]

райондун бардык жагынан продукциялар чийки зат турундо келип, атаандаштык жогору болгондукта, кеткен чыгымдарды актабайт. Айыл чарба чойросундо, жаны жумуш орундарын тузуу дагы оор турат. Техниканын жетишсиздиги, куйуучу майдын кымбаттыгы, жер семирткичтерге болгон баасы бийиктиги, жумушчу кучтун жоктугу продукцияларды сапаттуу онуктурууга тоскоолдук жасайт. Андан сырткары тамчылатып сугаруу толук кирген эмес. Продукцияны сатуу учун бизнес чынжырчасы тузулгон эмес. Эмгекке жарамдуу калктын саны жетишсиз жана тажрыйбанын жоктугу дагы тоскоолдук болуп эсептелет.

Чакан жана орто бизнести онуктуруу учун инфраструктура маселеси толук чечилген эмес. Мамлекеттик ссуданы алып иштетуу боюнча айыл окмотто тажрыйба жок. Бизнес чойросун онуктуруудо бизнес демилгелердин аздыгы жана рентабельный болуусу.

Ири инвесторлорду тартуу учун чон бизнес пландарды тузуу керек, бизнес пландын устундоо иштоочу кадрлардын жоктугу.

Айыл окмоттун аймагында айыл чарба продукциясын ондуруу жана кайра иштетуу эн жай онугуудо. Айыл чарба багытындагы жер 5518 га тузот. Мисал катары пахтада ондурууну карасак: 1га жерден 35 центр пахта жыйналат, бул корсоткуч жерди иштетуудо озун актабаган чойро болуп эсептелет. Ушундай корсоткуч болгонуна карабастан, дыйкандар акыркы 2 жылдан бери 35 га (улуш жерине) пахта ондурот. Ошондуктан дыйкандардын кредиттик каражаттарга муктаждык кучоду.

Айыл чарба продукциясын кайра иштетууну колго алууну сунуштайбыз. Анын ичинде помидордон томат, соус жана привправа жасоо, беде менен жугорудон малга тоют жасоо. Таштандыларды кайра иштетуу ишканасын ачуу учун коншу айыл окмоттор менен суйлошуп, чийки заттын кайсыны коп болсо, ошол затты кайра иштетебиз. Мисал катары: Кагазды же пластиканы кайра иштетуунун санап чыгабыз. Кайра иштетууну баштоо учун инвесторду тартуу маселе жатат. Кайра иштетууго адситерди окутуу, жаны ыкмалар менен тааныштыруу, жаны технологияларды кийируу, климаттын озгорушун эске алуу, айлана-чойрону коргоону нормаларын кийируу койгой бар.

Чийки зат жетиштуу, жумушчу куч жетишсиз, технологдор керек. Бизнес тармакты онуктуруу адситери жана менторство (устат – шакирт) керек.

Кайра иштетууну онуктуруу учун аймактын брендин иштеп чыгуу, мында помидордон жасалган продукциясын маркетингин, ал эми фермердик чарбалар муктаж болгон тоют маселесин чечуу учун беде менен жугорудон тоют даярдоо.

Дыйкандар жана фермерлер учун кайра иштетууну онуктуруудо айыл окмот тарабынан томонкудой колдоо болот:

- Жер маселесин чечип беруу;
- Муктаждык болсо, имараттарды пайдаланууга акысыз же акылуу беруу;
- Кайра иштетуунун онуктуруу учун башка айыл аймактардын мыкты тажрыйбасы менен таанышуу;
- Керектуу инфраструктураны карап чыгуу: жол, транспорт, суу, коммуникация.

Жоош айыл өкмөтүнө караштуу Мамажан айылындагы № 254 жана № 255 30,83 га жер аянтына логистикалык борбор куруу.

Салык төлөөчүлөргө анализ жүргүзүү.

Салык төлөөчүлөргө тушундурүү иштерин жүргүзүү

Мал чарбачылыгынын сапатын жакшыртуу үчүн фермерлерге, анын ичинде аялдарга, жаштарга жана айыл тургундарына түшүндүрүү иштерин жүргүзүү

Айылдагы ветеринардык сервистер менен ар бир түтүндү малдарга бир жылдык ветеринардык кызмат көрсөтүү боюнча келишим түзүүнү камсыздоону адатка айландыруу үчүн түшүндүрүү иштерин жүргүзүү

Малды убагы менен вакцинация иштерин жүргүзүүгө калкты, анын ичинде аяр катмарларды үгүттөө.

Саан уйлар үчүн чыктуу тоют (*силос, сенаж, тоют кызылча, сабиз, ашкабак*) даярдоо боюнча түшүндүрүү жана окутуу иштерин жүргүзүү

Ар бир үчүнчү үйдө 4-5 тен бал челек кармоо боюнча боюнча түшүндүрүү жана аарычылык боюнча окутуу иштерин жүргүзүү

Жасалма уруктандыруу пунктун иштетүү жана уйларын жасалма жол менен уруктандырууга айылдыктарды көндүрүү

Жайыттарды үнөмдүү пайдалануу үчүн малчылардын көчүп-конуу иштерин уюштуруу

Жылдык айыл чарба фестивалына өндүрүүчүлөрдү фермерлерди катыштыруу көмөктөшүү

Жашылчага ылайыктуу жерлерге картөшкө, сабиз, сарымсак ж.б. айдоо боюнча фермерлерге, анын ичинде аялдарга, жаштарга жана аяр катмарларга түшүндүрүү иштерин жүргүзүү

Ирригациялык системаны жакшыртууга, суу жетпеген жана кайрак жерлерди өздөштүрүүгө көмөктөшүү

Айыл аймактагы агын суу келүүчү ички арыктарды латоктоо

Жоош айылына тиешелүү айдоо жерлерди суугарчу ирригациялык каналдардын картасын түзүп чыгуу жана анын көйгөйлүү жерлерин аныктоо.

Жоош айыл өкмөтүнүн кайракы жана таштак жерлерине суу чыгарып көрктөндүрүп көчөт эгүү жана тамчылатып чыгаруу

Айыл чарба жерлерин конкурс аркылуу алуу үчүн кооператив үрөөн чарбаларга асыл тукум чарбаларды эл арасында көбөйтүү, сандан сапатка өтүү.

Бирдик айылынын кайракы кайра бөлүштүрүү фондунун жерлерине жакшы сорттогу көчөттөрдү тигип, заманбап тамчылатып сугаруу жана кароонун жаныча методу менен карап убагы келгенде мол түшүм алып өкмөттүн бюджетин көтөрүү

Жоош айыл өкмөтүнүн Маданият, Кызыл-Кошчу жана Питомник айылдарына агын суу агып келүүчү каналдардын акыркы бөлүктөрүн заманбап үлгүдө латоктоо

Айыл тургундарынын, анын ичинде аялдардын, жаштардын, аяр катмарлардын насыя алуу мүмкүнчүлүктөрүн жакшыртуу жана финансылык сабаттуулугун жогорулатууга көмөктөшүү

Аялдардын ишкердик менен алектенүүсүнө көмөктөшүү, жергиликтүү ресурстарды жана жаңы технологияларды пайдалануу менен айыл тургундары өндүргөн продукцияларды сатууга жардам көрсөтүү үчүн социалдык долбоорлорду ишке ашырып жаткан бизнес коомчулугу менен кызматташууну уюштуруу

Айыл чарба продукцияларын кайра иштетүүгө жана кол өнөрчүлүктү өнүктүрүүгө көмөктөшүү

Туризм тармагында калктын бардык катмарынын, анын ичинде аялдардын, жаштардын ишкерликти үйрөнүшүнө көмөк көрсөтүү. Туристтерди тартууга жарнамалык видеоролик тартуу жана жарыялоо

Беш-Конуш эс алуу жайын өнүктүрүү

Жоош айыл өкмөтүнүн аппаратынын чарбалык максаттары үчүн

Жоош айыл өкмөтүнүн мектептерин капиталдык ремонттон өткөрүүнү же башка ремонтторун жасоону өнүктүрүү фондторунан, дем берүүчү грандтын эсебинен оңдоп түзөө

Жоош айыл өкмөтүнүн балдар-бакчаларын капиталдык ремонттон өткөрүүнү же башка

ремонтторун жасоону өнүктүрүү фондторунан, дем берүүчү грандтын эсебинен оңдоп түзөө Жоош айыл өкмөтүнүн маданият үйлөрүн жана спорт залдарын, муниципалдык обьекттерин капиталдык ремонттон өткөрүүнү же башка ремонтторун жасоону өнүктүрүү фондторунан, дем берүүчү грандтын эсебинен оңдоп түзөө Жоош айыл өкмөтүнүн ФАП имараттарын жана УДТнун имараттарын капиталдык ремонттон өткөрүүнү же башка ремонтторун жасоону өнүктүрүү фондторунан, дем берүүчү грандтын эсебинен оңдоп түзөө Жоош айыл өкмөтүнүн айылдарындагы таштандыларды ташып чыгаруу

4.3. Экономикалык өнүгүү муктаждыктарын талдоо (анын ичинде тике (жеке) инвестициялар).			
Артыкчылык	Мүмкүн болуучу чаралардын жана долбоорлордун жалпы сүрөттөлүшү	Күтүлгөн натыйжа жана мөөнөттөр	Бааланган наркы (миң сом)
Жоош айыл өкмөтүнө караштуу Мамажан айылындагы № 254 жана № 255 30,83 га жер аянтына логистикалык борбор куруу.	Жоош айыл өкмөтүнө караштуу Мамажан айылындагы № 254 жана № 255 30,83 га жер аянтына логистикалык борбор курууга чет элдик же болбосо ички инвестиция тартуу маселесине жакындан жандашуу талап кылынат.	Жоош айыл өкмөтүнө караштуу Мамажан айылындагы № 254 жана № 255 30,83 га жер аянтына логистикалык борбор куруу менен айыл өкмөтүнүн бюджетин дотациядан чыгаруу жана айыл аймактын 1500 ден ашуун жарандары иш менен камсыз болот.	100 000 000-300 000 000
Саан уйлар үчүн чыктуу тоют (<i>силос, сенаж, тоют кызылча, сабиз, ашкабак</i>) даярдоо боюнча түшүндүрүү жана окутуу иштерин жүргүзүү	Саан уйлар үчүн чыктуу тоют (<i>силос, сенаж, тоют кызылча, сабиз, ашкабак</i>) даярдоо боюнча түшүндүрүү жана окутуу иштерин жүргүзүү үчүн айыл чарба коопреативдерин көбөйтүү, алардын жылдык дараметин ашыруу жана	Саан уйлар үчүн чыктуу тоют даярдоо боюнча түшүндүрүү жана окутуу иштерин жүргүзүлдү. 30% фермер маалымдуу болушту, анын	50 000 – 100 000

	мүмкүн болсо эгин талаасы, же болбосо жер аянты менен камсыздап ижара аркылуу 3-5 жылдык мөөнөткө берүү менен сандан сапатка өткөн мал чарбачылыгын колдоо толугу менен мүмкүнчүлүк жаратат.	ичинен 10% кем эмес аялдар, аяр катмарлар жана жаштар.	
4.4. Экономикалык өнүгүүгө тиешелүү бюджеттик инвестицияларга болгон муктаждыктарга анализ жүргүзүү			
Инвестициялык артыкчылыктар	Мүмкүн болгон долбоорлордун жалпы сүрөттөлүшү	Күтүлгөн натыйжа жана мөөнөттөр	Бааланган наркы (миң сом)
Жоош айыл өкмөтүнүн кайракы жана таштак жерлерине суу чыгарып көрктөндүрүп көчөт эгүү жана тамчылатып чыгаруу	Жоош айыл өкмөтүнүн кайракы жана таштак жерлерине суу чыгарып көрктөндүрүп көчөт эгүү жана тамчылатып чыгаруу үчүн суу жетпеген кайракы жерлерге бактарды тигүү менен Жашыл экономиканы бир топ колго алуу керек	Тамчылатып сугаруунун жардамы менен кайракы жерлерде да көрктөндүрүүгө мүмкүнчүлүк түзүлөт	100 000 - 500 000
Жоош айыл өкмөтүнүн Маданият, Кызыл-Кошчу жана Питомник айылдарына агын суу агып келүүчү каналдардын акыркы бөлүктөрүн заманбап үлгүдө латоктоо	Жоош айыл өкмөтүнүн Маданият, Кызыл-Кошчу жана Питомник айылдарына агын суу агып келүүчү каналдардын акыркы бөлүктөрүн заманбап үлгүдө латоктоо үчүн сырттан же республикалык бюджеттен инвестиция тартуу, жергиликтүү фермер дыйкандардын кирешелерин көбөйтүүдө зор өбөлгө түзөт.	Жоош айыл өкмөтүнүн Маданият, Кызыл-Кошчу жана Питомник айылдарына агын суу агып келүүчү каналдардын акыркы бөлүктөрүн заманбап үлгүдө латоктоо аренда жана ижарага берилүүчү жерлерге агын суу өз убагында жеткирилет.	10 000 000 – 15 000 000
5-БӨЛҮМ. ИНКЛЮЗИВДҮҮ ӨНҮГҮҮ			

5.1. (таблица) Инклюзивдүү өнүгүү (адам)							
Категория	факт			күтүлгөн.	прогноз		
	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
Иштей ала турган ден соолугунун мүмкүнчүлүктөрү чектелүү адамдар (адам)	307	332	352	370	388	406	424
Иштей албаган оор майыптыгы бар адамдар (адам)	57	55	57	57	59	63	65
Өтө жакыр адамдар (адам)	369	374	381	390	399	408	417
Турмуштук оор кырдаалдагы балдар (адам)							
Турмуштук оор кырдаалдагы үй-бүлөлөр (бир.)	34	65	93	98	103	108	113
Алыскы калктуу конуштардын калкы (адам)					2703		
Эмгек мигранттарынын жашы 18ге жете элек балдары (адам)	1046	844	1118	877	1011	1119	1137
Этникалык азчылыктар (адам)	-	-	-	-	-	-	-
Аялдар (адам)	-	-	-	-	-	-	-
Аялдар (калктын жалпы санынан%)	50,7%	51,6%	48,0%	48,3%	48,3%	48,3%	48,3%
Улгайган (жалгыз) (адам)							
Калктын жалпы санындагы калктын аялуу топторунун бардык категорияларынын (аялдардан тышкары) жалпы үлүшү (%)	-	-	-	-	-	-	-
Гендердик зомбулук учурлары (бир.)	-	-	8	7	-	-	-
Кризистик борборлордун болушу (бир.)	-	-	-	-	-	-	-
5.2. Учурдагы кырдаалга анализ жүргүзүү							
Жоош айыл аймагында 2023-жылы калктын саны 31 754 адамды түздү, алардын ичинен аярлуу катмарга киргендер 844 адам болуп, бул жалпы калктын 2,6% ын түзөт. Ал эми 2022-жылы бул көрсөткүч 2,0% болгон. 2021-жылга салыштырмалуу 2022-жылы аярлуу катмарга кирген адамдардын саны 45ке көбөйгөн, негизги себеби – мигрант ата-энелердин санынын өсүшү.							

2024-жылы өтө жакыр адамдардын саны 2023-жылга караганда дагы 28 адамга көбөйдү. Миграция деңгээли жогору бойдон калууда, анткени айыл аймакка көчүп келгендер үчүн турак жай шарттары жетишсиз, турак жай куруу үчүн жер тилкелери берилбейт. Бул көйгөй курч бойдон калууда. Мындан тышкары, жумуш орундарынын жетишсиздиги да миграция агымын күчөтүүдө. Акыркы жылдары эмгек мигранттарынын саны өсүүдө, бул аймактагы социалдык жана экономикалык кырдаалга олуттуу таасирин тийгизүүдө. Жумуш орундарынын жетишсиздиги жана экономикалык туруктуулуктун төмөндөшү адамдарды сыртка чыгып иштөөгө мажбурлоодо. Натыйжада, көптөгөн үй-бүлөлөр ажырап, балдар ата-энесинин камкордугусуз калышууда. Ошондуктан, ата-энеси чет жакта жүргөн балдар психологиялык кыйынчылыктарга туш болуп, мээримдин жетишсиздигин сезишет. Бул алардын өзүнө болгон ишенимин төмөндөтүп, социалдык адаптациясына терс таасирин тийгизет. Кээ бир мигранттар эмгек келишими жок иштегендиктен, туруктуу каржылык жардам көрсөтө албайт. Бул балдардын тамак-аш, билим жана медициналык кызматтарга жеткиликтүүлүгүн чектейт. Ата-энеси миграцияда жүргөн балдардын укуктары кээде жетиштүү деңгээлде корголбойт. Алар социалдык колдоого муктаж болушат. Үй-бүлөлүк зомбулук – бул жекече гана көйгөй эмес, ал жалпы коомдун өнүгүүсүнө тоскоолдук жараткан олуттуу маселе. Аны чечүү үчүн мыйзамдык, социалдык жана экономикалык иш-чаралар комплексин ишке ашыруу зарыл. Үй-бүлөлүк зомбулукту жоюу аркылуу биз туруктуу, ынтымактуу жана коопсуз коомду кура алабыз. Жоош айыл аймагында түзүлгөн үй-бүлөлүк зомбулуктан коргоо жана сактоо жергиликтүү комитеттин иш планын бекитүү жана күчөтүү.

Социалдык топтордун көйгөйлөрү күндөн-күнгө күчөп жаткандыктан, алдын алуучу иш-чараларды өткөрүү пландалууда.

Корутундулар жана сунуштар :

- Жергиликтүү деңгээлде мигранттар жана алардын балдары үчүн социалдык жана психологиялык колдоо программаларын түзүү.
- Билим берүү мекемелеринде ата-энеси миграцияда жүргөн балдар үчүн кошумча окуу программаларын жана моралдык-психологиялык жардам көрсөтүү механизмдерин иштеп чыгуу.
- Аймактагы жумуш орундарын көбөйтүү аркылуу эмгек миграциясынын деңгээлин төмөндөтүү.
- Оор кырдаалга жана зордук-зомбулуктун курмандыктарына юридикалык жана психологиялык кеңеш көрсөтүү.
- Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары менен биргеликте социалдык коргоо чараларын күчөтүү.
- Кичи ишканаларды ачуу жана жумуш орундарын түзүү аркылуу миграцияны кыскартуу;
- Жакыр үй-бүлөлөргө жеңилдетилген шарттар менен сугат жерлерди берүү;
- Турак жай куруу үчүн жер тилкелерин бөлүп берүү.

5.3. Инклюзивдик өнүгүү муктаждыктарына анализ жүргүзүү

Артыкчылык	Мүмкүн болуучу чаралардын жана долбоорлордун жалпы	Күтүлгөн натыйжа жана мөөнөттөр
-------------------	---	--

	сүрөттөлүшү	
Аз камсыз үй-бүлөлөргө ишкердик менен алектенүүгө көмөктөшүү менен жакырчылыктан чыгаруу	Республикалык “Социалдык контракттын негизинде социалдык жардам” долбоорунун негизинде иш алып баруу	2025-жыл Болжолдуу 105 аз камсыз үй-бүлөгө үй-бүлөлүк ишкердик бизнес планын ишке ашырууга 100,0 миң сомдон берилет.
Аз камсыз үй-бүлөлөргө жер иштетүү менен жакырчылыктан чыгууга көмөктөшүү, алар үчүн атайын жобо иштеп чыгуу, жерди иштетүүгө бирдей шарттарды түзүү.	АЖМФтин ижарага берилүүчү жерлеринин 20% аз камсыз үй-бүлөлөргө минималдуу ижара акы менен түз жол менен берилет .	Жыл сайын Бир үй-бүлө 0,40 га ижарага жер алат жана аны иштетүүгө техника менен камсыздалат
Кошумча киреше алуу үчүн үй кожойкелерин ишке орноштуруу	АА калктын аялуу катмарындагы аялдарды иш менен камсыз кылуу мүмкүнчүлүктөрүн табуу үчүн ишкерлер жана өкмөттүк эмес уюмдар менен сүйлөшүүлөрдү жүргүзөт.	2025-2028
Жалгыз бой кары адамдарга кам көрүү	Күз-кыш мезгилинде отун-көмүр таратылып берилет.	2025-2028-жылдар. Айыл өкмөтүнүн бюджетинин эсебинен, демөөрчүлөрдүн колдоосу менен көмүр, отун таратылып берилет.
Калктын аярлуу топторуна муктаждыгына жараша материалдык колдоо көргөзүү	Социалдык маселелер боюнча комиссиянын чечиминин негизинде материалдык колдоо көргөзүү: -сөөк жашырууга; -дарыланууга; - азык-түлүк алууга;	2025-2028-жылдар Жергиликтүү бюджеттин мүмкүнчүлүгүнө жараша каражат каралып, аярлуу топторго колдоо көргөзүлөт.
Мамлекеттик/ муниципалдык социалдык тапшырык менен иш алып баруу	- 18-45 жаш курагындагы турмуштук оор кырдаалга кабылган адамдарды эмгек рыногунда суроо-талапка ээ болгон кесиптик көндүмдөрдү алуусуна шарттарды түзүү;	2025-2026-жылдар Жергиликтүү бюджет. 300 000 сом Калктын аярлуу тобунун турмуш-шарты жакшыртылат.
Айыл аймакта зордук зомбулукту алдын алуу боюнча соцпедагогтор менен социалдык кызматкерлердин иш-чараларын уюштуруу.	Жыл сайын ар бир айылда үй-бүлөлүк зомбулукту алдын-алуу боюнча жергиликтүү комитет менен биргеликте иш-чараларды уюштуруу. Жылда өткөрүүлүчү 16-	2025-2028-жылдар аралыгында зордук-зомбулук алдын алынат. 350 000 сомду жергиликтүү бюджеттен каралат.

	күндүк кампанияны өткөрүү жана каржылоо.	
Аз камсыз үй-бүлөлөрдү социалдык турак-жай менен камсыз кылуу	Чырак, Богатыровка айылдарынын жаңы конуштарына 15 га айыл өкмөтүнүн жерине көп кабаттуу социалдык турак жайларды куруу	2025-2028-жылдар Кезекте турган үйү жок, аз камсыз, турмуштук оор кырдаалга кабылган үй-бүлөлөр турак-жай менен камсыз болушат.
БУУнун Азык түлүк программасынын “Жумуш ордуна азык-түлүк” долбоорун ишке ашыруу менен жумушсуздарды коомдук иштерге тартуу	Айыл өкмөтү, айыл башчысы, райондук калкты жумуш менен камсыз кылуу бөлүмү	2025-2026-ж
Аялдардын ишмердүүлүгүн колдоо багытында иш алып баруу. Айыл өкмөттөгү окуу борборунда окутууларды уюштуруу.	Долбоорлор аркылуу аялдарга окутууларды уюштуруу: -финансылык билим; - кичи бизнестин түрлөрү жана пландоо; - үй шартында туристтик сервистик кызматтарды көрсөтүү;	2025-2026-жылдар Долбоорлордун каржылоосу менен айыл аймакта жыл сайын 30-60 чейин кыз-келиндер окуудан өтүшөт.
Жумушсуздукту кыскартуу максатында кыска мөөнөттөгү кесиптик окууларга тартуу	Райондук калкты жумуш менен камсыздоо бөлүмү аркылуу жумушсуз жарандарды окууга жөнөтүү	Жыл сайын 10-12 адам атайын орто кесиптик билимге ээ болушат.
Мигранттар жана алардын үй-бүлөлөрү менен иш алып баруу	Мигранттар жана алардын үй-бүлөлөрү менен юридикалык жактан кеңеш беруу жана маалыматтарды өз убагында таркатуу.	Мигранттар укуктук жактан камсыз болушту. 50000 сом жергиликтүү бюджеттен каралат.
Айыл аймакта пробация программасы менен иш алып баруу.	Социалдык кызматкелер тарабынан пробация программасын бекитип берүү жана каржылоо.	Пробация программасында жүргөн адамдар менен иш алып барылат.
Ар кандай социалдык топторду айыл аймакта өткөрүүлүчү маданий жана спорттук иш-чараларга тартуу.	Социалдык топтор менен иштөөнүн иш планын иштеп чыгуу, аларды коомго пайдалуу/жигердүү болууга жеткирүү.	Маданий жана спорттук иш-чараларга оор турмуштук абалда жашаган адамдардын кызыгуусу көтөрүлөт.
Айыл аймактагы мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардарга көмөктөшүү, жакындан жардам берүү.	Мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардардын муктаждыктарын изилдөө.	Мүмкүнчүлүгү чектелген адамдардаргамуктаждыктарына жараша материалдык жана социалдык жардамдарды алышат, бийликке болгон көз карашы өзгөрөт.

6-БӨЛҮМ. МЕЙКИНДИК земельный баланс							
6.1. (таблица) Мейкиндик							
Категория	факт			күтүлгөн.	прогноз		
	2021 ж.	2022 ж.	2023 ж.	2024 ж.	2025 ж.	2026 ж.	2027 ж.
Аймактын жалпы аянты (га)	19119	19119	19119	19119	19119	19119	19119
Жер категориялары (га):							
Айыл чарба жерлери (бардыгы):	5518	5257	5257	5257	5257	5257	5257
анын ичинде айдоо аянттары	4281	3599	3599	3599	3599	3599	3599
сугарылбаган	1237	1207	1207	1207,5	1207,5	1207,5	1207,5
сугат айдоо жерлер	4281	4050	4050	4050,2	4050,0	4050,2	4050,2
жайыттар	2072	2272	2272	2272	2272	2272	2272
анын ичинде жеке	0	0	0	0	0	0	0
АЖМФ	1693	1693	1693	1658,96	1568,96	1658,96	1658,96
Иш жүзүндө колдонулган	1693	1693	1693	1658,96	1568,96	1658,96	1658,96
Колдонулбаган (баланс)	0	0	0	0	0	0	0
Өнөр жай, транспорт, байланыш, коргоо жана башка багыттагы жерлер (бардыгы)	0	0	0	0	0	0	0
Иш жүзүндө колдонулган	0	0	0	0	0	0	0
Колдонулбаган (баланс)	0	0	0	0	0	0	0
Калктуу конуштун жерлери (бардыгы)	329,99	329,99	329,99	329,99	329,99	329,99	329,99
анын ичинде турак жай курулушу	251	251	251	251	251	251	251
Иш жүзүндө колдонулган	260	260	260	260	260	260	260
Колдонулбаган (баланс)	69,99	69,99	69,99	69,99	69,99	69,99	69,99
Өзгөчө корголуучу жаратылыш аймактарынын (ӨКЖА)	0	0	0	0	0	0	0

жерлери							
Токой фондусунун жерлери	4401	4401	4401	4401	4401	4401	4401
Суу фондусунун жерлери	90	90	90	90	90	90	90
Запастагы жерлер	0	0	0	0	0	0	0
Иш жүзүндө колдонулган	0	0	0	0	0	0	0
Колдонулбаган (баланс)	0	0	0	0	0	0	0
Аймактын айыл чарба жерлеринин жалпы аянтындагы иш жүзүндө пайдаланылуучу айыл чарба жерлеринин үлүшү (%)	68%	68%	68%	68%	68%	68%	68%
Инженердик инфрраструктура менен камсыздалган турак жай куруу үчүн арналган жер участкаларунун аянтынын үлүшү %	0	0	0	0	0	0	0
Инженердик инфрраструктура менен камсыздалган өндүрүштү жайгаштыруу үчүн арналган жер участкаларунун аянтынын үлүшү %	0	0	0	0	0	0	0
Категория боюнча пайдаланылбаган же кошумча жерлерди пайдалануу зарылдыгынын прогнозу (га)	0	0	0	0	0	0	0
Айыл чарба жерлери	5257,74	5257,74	5257,74	5257,74	5257,74	5257,74	5257,74
Өнөр жай, транспорт, байланыш, коргоо жерлери жана башка багыттагы жерлер (бардыгы)	394,81	394,81	394,81	394,81	394,81	394,81	394,81
Калктуу конуштун жерлери (турак жай курулушу)	332	332	332	332	332	332	332
Токой фондусунун жерлери	4401	4401	4401	4401	4401	4401	4401
Суу фондусунун жерлери	90	90	90	90	90	90	90

6.2. Учурдагы кырдаалга анализ жүргүзүү	
Жоош айыл аймагындагы калктын санына айыл чарба багытындагы жерлер жетишсиз, сугат суунун жетишсиздиги дыйкандар жана коопертивдер учун чон койгой болсуп саналат. Сугат сууну талаа жумушдарына оз убагында жеткируу маселе бар, анткени суу каналдары калыбына келтируу маселеи бар. Каналдардын оз убагында тазаланбагандыктан, сугат суу коп жоготууларга дуушар болот. Жердин асылдуулугун текшерууго муктаждык бар. Жайыт жерлердин деграциясы 75% тузот, жакынкы жайыт болгодуктан, элдер мал жандыктарын эрежелерди сактабастан пайдаланышат. Жайыт жерлерде мал жандыкты багууда нормалар сакталбайт. ✓ Алыскы жайыттарга баруу үчүн жолдун начардыгы; ✓ Көпүрөлөрдүн жоктугу; ✓ Мал баккан кашарларда электр энергиясынын жоктугу; ✓ Сарайлардын документтеринин жоктугу; ✓ Жайыт акынын толук төлөнбөшү. ✓ Жайыт жерлеринин жетишсиздиги. Жоош айыл өкмөтүндө үлүшкө тийген суулуу айдоо жерлер 2827 га, кайрак жерлер 772 га. Калктын санына салыштырмалуу суулуу айдоо жерлер бир топ эле аз өлчөмдө берилген, бирок сугат суулардын көлөмү жетишээрлик деңгээлде. Азыркы учурда сугат суу маселеси боюнча «Султан-Наз» жана «Сарай-Суу» СПА лары айыл аймагына агын суу жетиштирип берүү боюнча иш алып барышат. Акыркы 5 жыл аралыгында көп жылдык эгин аянтынын алсыраганы байкалып жатат. Анткени биринчиден жылына айдала берип арыктап, шамалга жана сууга жуулуп, эрозияга учураган жер кыртышын калыбына келтирүү иштери бир топ суздап калган. Талаачылык боюнча айыл аймактагы дыйкан чарбалар жана фермердик чарбалар көбүнө эсе буудай, арпа, жүгөрү, пахта жана жашылчаларды эгишет. Ал эми азыркы учурдун эн кенири таркалган эгини беде. Бул дагы малга тоют катарында кетет. Жашылчалардан помидор, сабиз, сарымсак, картошка ж.б. өсүмдүктөр айдалат. Бугунку кундо айыл тургундарынын 20% турак жай куруу боюнча жерге муктаж. Жоош айыл өкмөтүнө караштуу айыл чарба багытындагы, калктуу конуш жана кайра бөлүштүрүү фондунун жалпы жер аянттарын инвентаризациядан өткөрүү муниципалдык менчикти башкаруу программасын иштеп чыгуу Жоош айылынын тургундарынын турак-жай курууда архитектуралык эрежелерди сактоо үчүн маалымат иш чараларын өткөрүү Муниципалдык жердин реестрин жарыялоо Жоош айылынын генпланын тактап чыгып, там курууга бөлүнчү жерлерди картага киргизүү. ПДП (проект детальной планировки) чийдирүү. Толук жетимдерге үй салууга жер тилкесин берүү.	
6.3. Мейкиндик планынын элементтери	
Мейкиндик планын өзгөртүүдөгү чаралар же ниеттер:	Күтүлгөн жыйынтыктар:
Жоош айыл өкмөтүнө караштуу айыл чарба багытындагы, калктуу конуш жана кайра бөлүштүрүү фондунун жалпы жер аянттарын инвентаризациядан өткөрүү муниципалдык менчикти башкаруу программасын иштеп чыгуу	Жер инвентеризациядан өткөрүлөт муниципалдык жерди менчикти башкаруу программасы иштеп чыгарылат.
Жоош айылынын генпланын тактап чыгып, там курууга бөлүнчү жерлерди картага	Там курууга бөлүнчү жерлер такталып чыгат

киргизүү. ПДП (проект детальной планировки) чийдирүү.				Башкы план такталат.			
7-БӨЛҮМ. АЙЛАНА-ЧӨЙРӨ							
7.1. (таблица) Айлана-чөйрө							
Категория	факт			күтүл гөн.	прогноз		
	2021 ж.	2022 ж.	2023 ж.	2024 ж.	2025 ж.	2026 ж.	2027 ж.
Жаратылышты коргоо зоналарынын, ӨКЖА, микрокоруктардын аянты (га)	0	0	0	0	0	0	0
Токойлор ээлеген аймак, анын ичинде жайылма токойлор (га)	0	0	0	0	0	0	0
Токойлорду калыбына келтирүү (га)	0	0	0	0	0	0	0
Деградацияланган жайыттардын аянты (га)	31	86	86	117	101	101	101
Малдын жайытка болгон жүгү (1 айда 1 гектарга шарттуу малдын башынын саны)	150	162	180	194	194	194	194
Деградацияланган жайыттардын жалпы жайыт аянтына карата үлүшү (%)	1,2 %	3,2%	3,2%	4,6%	4,0%	4,0%	4,0%
Деградацияга дуушар болгон айыл чарба жерлеринин аянты (га)	95	83	71	71	64	64	64
Деградацияланган жайыттардын жалпы аянтына карата калыбына келтирилген жайыттардын үлүшү (%)	2,0 0,07%	2,0 0,07%	5,0 0,1%	6,0 0,2%	5,0 0,1%	6,0 0,2%	6,0 0,2%
Энергияны үнөмдөө. Кожолуктардын жылытуу үлүшү (%):	3401	3580	4300	4603	4800	4800	4800
борбордук жылытуу	0	0	0	0	0	0	0
электр энергиясы	846	710	688	520	401	401	401
газ	0	0	0	0	0	0	0
меш жылытуу	2555	2870	3612	4083	4399	4399	4399
башка орнотуулар	0	0	0	0	0	0	0

башка кайра жаңылануучу булактар же энергияны үнөмдөөчү орнотуулар (мисалы, көпкө күйүүчү мештер ж.б.)	1709	2160	2924	3563	3998	3998	3998
КТК полигондорунун саны (даана)	0	0	0	0	0	0	0
КТКны кайра иштетүү боюнча ишканалар же коңшу аймактардагы мындай ишканалар менен макулдашуу (бир.)	0	0	0	0	0	0	0
Санкцияланбаган полигондордун саны (бир.)	0	0	0	0	0	0	0
Кен казып алуу тармагынын обьекттери (бир.)	8	10	7	12	14	14	14
Экологиялык тобокелдиги жогору кен казып алуу тармагынын обьекттери (даана)	0	0	0	0	0	0	0
Тазалоочу курулмалар аркылуу өткөн саркынды суулар (%)	0	0	0	0	0	0	0

7.2. Учурдагы кырдаалга анализ жүргүзүү

Жоош айыл аймагына тиешелүү жайыттары жана айдоо жерлери кенен. Жалпысынан аймакка тиешелүү 2251 га жайытта жайкысын жакада калган мал оттойт. Мал жайлаган Чаар-Арча, Марал-Башы, Кызыл-Абад, Беш-Конуш, Бирдик жана Ак-Жар жайлоолорунун аянттары жетишээрлик деңгээлде. Малчылар жакшы карап, жакшы бакса күзүндө жайлоодогу мал семиз эле түшөт. Жайлоо жакын болуп, мал баккан чабандарга көчүп барып келүүгө жакшы эле. Жайыт жолдору аз-аздан оңдолуп жатат. Беш-Конуш жана Марал-Башы жайлоосуна жаңы жол жасалды. Жайыттарды башкаруу боюнча көйгөйлөр: ✓ Алыскы жайыттарга баруу үчүн жолдун начардыгы; ✓ Көпүрөлөрдүн жоктугу; ✓ Мал баккан кашарларда электр энергиясынын жоктугу; ✓ Сарайлардын документтеринин жоктугу; ✓ Жайыт акынын толук төлөнбөшү. ✓ Жайыт жерлеринин жетишсиздиги (Токой чарбасына 10 000 га жер аянты өтүп кеткен).

Ал эми төмөндөгү маселелер боюнча Жоош айыл аймагында аткарылуучу иштер төмөндөгүдөй тартипте аткарылса, бир топ жетишкендик болуусу анык.

Ак-Жар айылындагы Талдык дарыясын муниципалдык 1250 га жер аянтын менчикке алып, ар бир жеке ишкерге ижарага келишимдин негизинде бөлүп берүү жана жээктерин эрозиядан чыгаруу жана абалын жакшыртуу үчүн, көрктөндүрүп – жашылдандыруу үчүн жарандарга көп жылдык мөөнөт менен ижарага берүү.

Жайытты туура пайдалануу боюнча айыл тургундарына түшүндүрүү иштерин жүргүзүү.

Органикалык жер семирткичтерди колдонуу боюнча түшүндүрүү иштерин жүргүзүү

Айыл тургундарына которуштуруп айдоону туура пайдалануу боюнча түшүндүрүү иштерин жүргүзүү

Жаратылышты коргоо.

Айыл тургундарына, анын ичинен аялдарга, жаштарга, аяр катмарларга жаратылышты коргоо боюнча түшүндүрүү иштерин жүргүзүү

Жаратылышты коргоого чакыруу боюнча эскертүү такчаларын орнотуу. Жаратылышты коргоо боюнча атайын роликтерди тартуу жана социалдык медиада таркатуу

Бирдик жана Ак-Жар айылдарына көп жылдык бактарды 1500 даана отургузуу.

Ар бир айылда бир жылдык өсүмдүктөрдү (гүлдөрдү) 300 даана отургузуу

Көрктөндүрүлгөн жайларды сактап калуу иштерин жүргүзүү максатында көрктөндүрүү, жашылдандыруу эрежелерин кабыл алуу.

Большевик, Зарбалик, Мамажан айылдары аркылуу өтүүчү сайдын ичин мусорлорго толгонуна байланыштуу, ошол жерлерди тазалоо жана жарандарга пайдаланууга берүү.

Айыл аймагында өзгөчө кырдаалдар жана өрт коопсуздугу боюнча ар түрдүү кырсыктардан калк арасында мамлекеттик камсыздандыруу боюнча түшүндүрүү иштерин жүргүзүү.

7.3. Экология маселелери

Артыкчылык	Мүмкүн болгон чаралардын жалпы сүрөттөлүшү	Күтүлгөн натыйжа жана мөөнөттөр
Жоош айыл аймагында таза сууну пайдалануучулардын саны күндөн-күнгө өсүүдө, бирок суу трассасына коюлган азбис трубалары эскилиги жетип, айылдардын аралыгында же айыл ичинде суу тоскоолдуктары улам-улам пайда болуп турат. Жогорудагы маселени чечүү үчүн, негизги магистралдык трубаларды сыйымдуулугун, сапатын эске алуу менен жаңы куурларга алмаштыруу зарылчылыгы жаралууда.	Жоош айыл аймагынын жашоочуларынын өсүүсүн жана таза сууга болгон муктаждыктарын эске алуу менен, жергиликтүү бюджет, республикалык бюджет, донордук уюмдар жана башка демөөрчүлөрдүн жардамы менен негизги трубаларды алмаштыруу керек.	Учурда таза суу көпчүлүк кожолуктардын чыкпай жаткандыгына байланыштуу таза сууну суу ташуучу унаалардан сатып ичкен кожолуктардын саны өсүүдө. Таза суу ташуучу унаалар санитардык, гигиеналык талаптарга жооп бербейт. Ошондуктан сууну ар бир кожолука түтүкчөлөр аркылуу жеткизүү менен жогорудагы көйгөйдү чечип, адамдардын саламаттыгына кам көрө алабыз.

8-БӨЛҮМ. ЖЕРГИЛИКТҮҮ БЮДЖЕТ

8.1. Ресурстарды талдоо жана жергиликтүү бюджетти түзүү маселелери

Жергиликтүү бюджеттин киреше бөлүгү

АТАЛЫШЫ	2022-жыл, иш жүзүндө	2023-жыл, бекитилген	2023-жыл, иш жүзүндө аткарылган	2024-жыл, күтүлгөн	2025-жыл, божомол	2026-жыл, божомол	

ЖАЛПЫ КИРЕШЕЛЕР	67011,6	53062,6	87990,6	46696,2	52306,7	56890,7	
САЛЫКТЫК КИРЕШЕЛЕР	31257,2		35375,7				
Салык агенти төлөгөн киреше салыгы	22442,0	22422,2	28015,1	27407,0	30559,0	35143,0	
Чакан ишкердиктин субөекттери үчүн бирдиктүү салык	2591,5						
Милдеттүү патенттин негизиндеги салык	867,6	775,0	9,6	775,0	775,0	775,0	
Патенттин негизиндеги салык	478,4		1000,7				
Турак имаратка жана турак жайга салыгы	4920,5		5496,9	3748,0	6206,5	6206,5	
Турак эмес имараттарга жана жайларга мүлк салыгы							
Ишкердик иш жүргүзүү үчүн пайдаланылуучу кыймылсыз мүлк салыгы		342,0	549,9	342,0	342,0	342,0	
Транспорт каражаттарына салык	2851,2	2606,0	3588,1	2606,0	2606,0	2606,0	
Жер салыгы	1577,0		1358,9	800,0	3258,5	3258,5	
Короо жай жана багбанчылык жер участкакторун пайдалангандык үчүн жер салыгы	333,1	290,0	467,4	320,0	320,0	320,0	
Айыл чарба жерлерин пайдалануу үчүн жер салыгы	775,9		392,0				
Калктуу конуштардын жерлерин жана айыл чарба багытында эмес жерлерди пайдалануу үчүн жер салыгы	468,0	480,0	499,5	480,0	480,0	480,0	
Сатуудан алынган салык	435,6		853,4				
Жергиликтүү бюджеттин башка салыктары жана жыйымдары	2,2						
Роялти							
ТРАНСФЕРТТЕР	6187,9		5592,3				
Теңдештирүүчү гранттар	7077,0	11428,0	11428,0				
Багыттуу трансферттер							
Өз ара эсептешүүлөр боюнча берилүүчү каражаттар							
Республикалык бюджеттен өз ара эсептешүүлөр боюнча берилүүчү каражаттар							
САЛЫКТЫК ЭМЕС КИРЕШЕЛЕР	11887,8		16403,0	14358,2	14358,2	14358,2	
Ижара акысы	4316,0		5600,2	4071,2	4071,2	4071,2	
Пайдалуу кен чыккан жерлерди иштетүү үчүн акы							
Жер казынасын пайдалануу укугуна лицензияны кармап туруу үчүн жыйым	470,6	390,0	283,7	390,0	390,0	390,0	

Жаратылыш ресурстарын пайдалануу үчүн акы							
Калктуу конуштардагы жерлердин ижарасы үчүн акы	3845,4	250,0	740,3	250,0	250,0	250,0	
Жайыт жерлерин пайдалануу үчүн жыйым	360,0	350,0	399,7	350,0	350,0	350,0	
Жерлерди кайра бөлүштүрүү фондунун жерлерин пайдалануу үчүн ижара акысы	3151,4	3081,2	4170,0	3081,2	3081,2	3081,2	
Жаратылыш активдерин пайдалануу үчүн башка төлөмдөр							
Мүлк ижарасы үчүн акы							
Башка мүлктүн ижарасы үчүн акы							
Алымдар жана төлөмдөр							
Таштанды чыгаруу үчүн жыйым	124,7	95,8	149,1	130,0	130,0	130,0	
Башка төлөмдөр жана ижара							
Айыл чарба багытындагы эмес жерлрди сатуу	787,4		2499,4				
Атайын каражаттарга салыксыз акы төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөрдөн түшүүлөр	7333,5	9924,0	10450,8	9924,0	9924,0	9924,0	
Жергиликтүү маанидеги инфраструктураларды өнүктүрүүгө жана күтүүгө чегерүүлөр	113,6	233,0		233,0	233,0	233,0	
Башка салыктык эмес кирешелер							
Жыл башындагы бюджеттик калдык	9717,5		14949,4				
Жыл башындагы бюджеттик калдык (спец ср)	94,6		1742,8				
БАЛАНС	67011,6	53062,6	87990,6				

Алгач жергиликтүү бюджеттин чыгаша бөлүгүнүн долбоору түзүлөт. Ар бир жылга жасалуучу иш-чаралар иштелип чыгып, коомдук угуулар уюштурулат. Жергиликтүү тургундарга кызмат көрсөтүүдөгү артыкчылыктуу көйгөйлөр эске алынып, жергиликтүү кеңештин бюджет маселелери боюнча туруктуу комиссиясынын талкуусунун өткөндөн кийин, сессиянын кароосуна киргизилип бекитилет.

1. Жагдайга талдоо жүргүзүү

Күчтүү жактары	Алсыз жактары
Мүмкүнчүлүктөр	Коркунучтар

Жоош айыл өкмөтүнүн башчысы:

А.З. Балтабаев

Жоош айыл өкмөтүнүн башчысынын орун басары-жооптуу катчы:

Н.Б. Токторбаев

Жоош айыл өкмөтүнүн бөлүм башчысы:

Н. Мурадыл уулу

Жоош айылдык кеңешинин VIII-чакырылышынын кезектеги 5-сессиясы

Т О К Т О М

Кум-Арык айылы

№ 5/2

13.02.2025-ж.

**«Жоош айыл өкмөтүнүн 2025-жылга карата
бюджетин бекитүү жөнүндө»**

Жоош айыл өкмөтүнүн ФЭБ башчысы Мурадыл уулу Нуркадырдын 2025-жылга бюджетинин киреше жана чыгаша бөлүгү жана айыл өкмөтүнүн штаттык бирдиги боюнча билдирүүсүн жана бюджет, экономика, муниципалдык менчик, инвестициялар туруктуу комиссияга, долбоорлор менен иштөө, ишкердик жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссиянын кортундусун талкуулап чыгып Жоош айылдык Кеңешинин VIII-чакырылыш кезектеги 5-сессиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Жоош айыл өкмөтүнүн 2025-жылга карата каралган бюджетинин киреше жана чыгаша бөлүгү 64561,4 миң сом (анын ичинен 15768,0 мин сом атайын каражат) өлчөмүндө алымча, кошумчасы менен бекитилсин.

2. Жоош айыл өкмөтүнүн бюджетинин аткарылышын толук камсыз кылуу боюнча жеткиликтүү иш алып баруу жана ай сайын коюлган пландарды аткарууга жетишүү жагы айыл өкмөтүнүн салык инспекциясына жана финансы-экономика бөлүмүнө милдеттендирилсин. Башкаруу аппаратынын кызматкерлери 35, анын ичинен айыл башчылар 9, контракттык негиздеги кызматкерлер-8, тейлөө кызматкерлери 5, башкы адис, жетектөөчү адис жана адис – 13 штат бирдиги. Маданият кызматкерлери 14 штат анын ичинен 6 маданият кызматкери, тейлөө кызматкерлери 8 штат бирдиги, айылдык кеңеш 3 штат бирдиги өлчөмүндө бекитилсин.

3. Жоош айыл өкмөтүнүн бюджетинин чыгаша бөлүгү сметанын негизинде 2025-жылга түшкөн кирешелердин жана гранттардын чегинде, ошону менен бирге биринчи кезекте корголгон статьяларга (эмгек акы, соцфонд, дары-дармек, тамак-ашка чегерүү) каржылануусу белгиленсин

4. Жыл ичиндеги бюджеттин киреше жана чыгаша бөлүктөрүнө киргизиле турган кошумчалар жана толуктоолор бюджет боюнча туруктуу комиссиянын макулдугу менен жүргүзүлсүн.

6. Жоош айыл өкмөтүнүн киреше жана чыгаша бөлүгүнүн аткарылышы боюнча 6 айдын жана жылдын жыйынтыгы менен Жоош айылдык Кеңешинин сессияларында каралсын.

7. Жоош айыл өкмөтүнүн кассадагы акча жүгүртүүсү 10,0 миң сом өлчөмүндө белгиленсин.

8. Жоош айыл өкмөтүнүн 2026-жылга 66692,6 мин сом, ал эми 2027-жылга 68276,6 мин сом өлчөмүндө түзүлгөн бюджетинин киреше жана чыгаша бөлүгүнүн божомолу бекитилсин.

9. Жайыт комитетинин бир жылдык бюджетти 350,0 мин сом эсебинде бекитилсин жана анын чыгашасынын 266,3 мин сому же 3/2 болугу келишимдин негизинде чыгымдалсын.

10. Бул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жагы бюджет, экономика, муниципалдык менчик, инвестициялар, долбоорлор менен иштөө, ишкердик жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссияга тапшырылсын.

Төрага:

А.Л.Зулпукаров.

Жоош айылдык кенешинин VIII-чакырылышынын кезектеги 5-сессиясы

ТОКТОМ

Кум-Арык айылы

№ 5/3

13.02.2025-ж.

Жоош айылдык кенешинин жана туруктуу комиссиялардын 2025-жылга карата түзүлгөн иш планын бекитүү жөнүндө.

Жоош айылдык кенешинин катчысы А.Гайыповдун, Жоош айылдык кенешинин жана туруктуу комиссиялардын 2025-жылга карата түзүлгөн иш планы боюнча жана туруктуу комиссиялардын түзгөн иш пландары боюнча билдирүүлөрүн угуп жана талкуулап чыгып Жоош айылдык кеңешинин 8-чакырылыш кезектеги 5-сессиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Жоош айылдык кенешинин жана туруктуу комиссиялардын 2025-жылга карата түзүлгөн иш пландары бекитилсин.
2. Бекитилген иш план боюнча, иш алып баруу жагы, туруктуу комиссиялардын башчыларына тапшырылсын.
5. Бул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жагы бардык туруктуу комиссияларга тапшырылсын.

Төрага:

А.Л.Зулпукаров.

Жоош айылдык Кенешинин (сегизинчи шайланган) 2025-жылга тузулгон иш аракет планы

№	Иш чаранын аталышы	Аткаруу мооноту.	Жооптуулар
V-сессия			
1	Жоош айыл өкмөтүнүн социалдык экономикалык өнүгүү планын жана 2025-жылга карата түзүлгөн бюджетин бекитүү жөнүндө.	февраль	Жоош айыл өкмөтүнүн башчысы,ФЭБ башчысы бюджет боюнча туруктуу комиссия
2	Жоош айылдык кенешинин 2025-жылга иш-планын бекитүү жөнүндө.	февраль	Жоош айылдык кенешинин төрагасынын орун басарлары, туруктуу комиссиянын төрагалары, кенештин катчысы.
3	Инвестицияларды жана гранттарды тартуунун абалы жөнүндө.	февраль	АӨ башчысы,ФЭБ башчы,проектилер менен иштөөчү адис, бейөкмөт уюмдардын жетекчилери, туруктуу комиссия
4	Жайыт жерлерин натыйжалуу пайдалануу маселесин кароо	февраль	. Жайыт комитетинин төрагасы, АӨ башчысы же башчынын орун басары, туруктуу комиссия
5	Ар турдуу маселелер		Жоош айыл өкмөтүнүн жооптуу катчысы А.Гайыпов
VI-сессия			
1	2024-жылдын жыйынтыгы боюнча айылдык аймактагы иштердин жалпы абалы, жергиликтүү бюджеттин аткарылышы, аймактын социалдык-экономикалык өнүгүү программасынын жана калкты социалдык жактан коргоо боюнча программасынын аткарылышы тууралуу	Апрель	Жоош айыл өкмөтүнүн башчысы,ФЭБ башчысы бюджет боюнча туруктуу комиссия.
2	Жоош айыл өкмөтүнүн кайра бөлүштүрүү фондунун жерлерин иштетилиши жана аукциондордун өтүшү, ”Абзел-Жоош”таза суу,”Султан-Наз”агын суу ишканаларынын аткарган иштери,тарифтерин оптималдаштыруу жөнүндө.	Апрель	Жоош айыл өкмөтүнүн башчысы, жер боюнча комиссиясынын төрагасы, жер болүмүнүн адистери туруктуу комиссия.
3	. Жоош айыл окмотунун муниципалдык менчикти башкаруу жана муниципалдык менчиктин реестири тууралуу маалымат.	Апрель	Жоош айыл өкмөтүнүн башчысы же АӨ башчысынын орун басары ,ФЭБ башчысы , туруктуу комиссия.
4	Жазгы талаа иштерине даярдык, коомдук пайдалануудагы жерлерди көрктөндүрүү жана жашылдандыруу, көчө жарыгынын абалы тууралуу	Апрель	Жоош айыл өкмөтүнүн ФЭБ башчысы , же АӨ башчысынын орун басары ,ФЭБ башчысы , туруктуу комиссия.
5.	Ар турдуу маселелер		Жоош айыл өкмөтүнүн жооптуу катчысы А.Гайыпов

VII-сессия

1	2025-жылдын 6-айдын жыйынтыгы боюнча айылдык аймактагы иштердин жалпы абалы, жергиликтүү бюджеттин аткарылышы, аймактын социалдык-экономикалык өнүгүү программасынын жана калкты социалдык жактан коргоо боюнча программасынын аткарылышы тууралуу АӨ башчынын отчету	июль	Жоош айыл өкмөтүнүн башчысы,ФЭБ башчысы бюджет боюнча туруктуу комиссия.
2	Жоош айылдык кенешинин алдындагы ветеринардык сервистердин жана тиричилик калдыктарын чогултуу, чыгаруу жана жок кылуу ,социалдык кызматкерлердин ырасым кызматтарынын көрсөтүлүшүн камсыз кылуу, айылдардагы көрүстөндөрдүн иштеши	июль	АӨ башчы же Жоош айы өкмөтүнүн башчысынын орун басары, соц.кызматкер, муниципалдык ишкананын жетекчиси,туруктуу комиссия.
3	Коомдук тартипти сактоонун абалы, дене тарбия жана массалык спортту өнүктүрүү үчүн шарттарды камсыз кылуу, спорттук курулмалардын иштешин камсыз кылуу	июль	Жоош айы өкмөтүнүн башчысынын орун басары, айыл башчы, билим берүү мекемелеринин жетекчилери(макулдашуу боюнча),туруктуу комиссия.
4.	Жергиликтүү маанидеги китепканалардын, маданият үйлөрүн, клубдарын, музейлеринин ишин уюштуруу жана камсыз кылуу, жергиликтүү маанидеги тарыхый-маданий мурастарды коргоо жана пайдалануу жагындагы контролдоо	июль	Жоош айыл өкмөтүнүн башчысы же АӨ башчысынын орун басары ,ФЭБ башчысы ,ишкананын жетекчилери, туруктуу комиссия.
5.	Жоош айыл өкмөтүнө караштуу мекеме –ишканалардын күз-кыш мезгилине даярдыгы тууралуу.	июль	Жоош айыл өкмөтүнүн башчысы же АӨ башчысынын орун басары ,ФЭБ башчысы ,ишкананын жетекчилери, туруктуу комиссия.
6.	Ар турдуу маселелер	июль	Жоош айылдык кенештин катчысы А. Гайыпов

VIII-сессия

1	Элеттик аялдардын күнүн өткөрүү,ишкердүүлүктү өнүктүрүү, /й-бүлөлүк зомбулуктан сактоо жана коргоо боюнча аткарылган иштер жөнүндө отчет.	октябрь	Жоош айыл өкмөтүнүн башчысынын орун басары , .Жоош айыл өкмөтүнүн соц адистери. туруктуу комиссия
2	Өзгөчө кырдаалдардын алдын алууга жана анын кесепеттерин жоюуга даярдык тууралуу	октябрь	Жоош айыл өкмөтүнүн башчысынын орун басары , айыл өкмөтүнүн өзгөчө кырдаал адиси , туруктуу комиссия.
3	Жоош айыл окмотунун социалдык- экономикалык өнүгүү стратегиясына өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду киргизүү жөнүндө	октябрь	Жоош айыл өкмөтүнүн башчысы же АӨ башчысынын орун басары ,ФЭБ башчысы , ишкананын жетекчилери, туруктуу комиссия.
4	Ар турдуу маселелер	октябрь	Жоош айылдык кенештин катчысы А. Гайыпов.
	IX -	сессия	

1	Өнүгүү программаларын жана пландарын (СЭӨП, КСКП, иш-чаралар Планы) эсепке алуу менен Жоош айыл өкмөтүн 2026-жылга жергиликтүү бюджетинин такталган долбоорун жана 2027-2028-жылдарга бюджеттин божомолун бекитүү жөнүндө.	декабрь	Жоош айыл өкмөтүнүн башчысы же АӨ башчысынын орун басары ,ФЭБ башчысы , ишкананын жетекчилери, туруктуу комиссия.
2	Ар турдуу маселелер	декабрь	Жоош айыл өкмөтүнүн жооптуу катчысы А.Гайыпов

Уюштуруу иштери

1	Айылдык Кенештин.туруктуу комиссияларынын 2025-жылга иш планын түзүүгө жана анын негизинде заседаниелерин өткөрүүгө кабы л алынган чечимдерин көзөмөлдөөгө жардамдашуу	Айылдык Кенеш, туруктуу комиссия	2025-жыл ичинде
2	Айылдык кенештин депутаттарынын шайлоочулар алдында отчет берүүлөрүн уюштуруу ,алардын отчет берүүсү үчүн айылдардын социалдык-экономикалык өнүгүшүнүн. бюджеттеринин аткарылышы жана кенештин уюштуруу иштери боюнча кыскача билдирүү даярдап.депутаттарга таркатуу жана атайын түзүлгөн график боюнча отчет	Айылдык Кенеш, туруктуу комиссия	2025-жыл ичинде
3	Муниципалдык обьектилердин эсебин тактап, реестрин түзүп, айылдык Кенештин сессиясында бекитүү	Айылдык Кенеш, туруктуу комиссия	2025-жыл ичинде
4	Жергиликтүү өз алдынча башкаруу жамааттарынын айыл мыйзамынын аткарылышынын жүрүшүн көзөмөлгө алуу,айыл өкмөтүнү бул багытта иш тажрыйбасын	АйылдыкКенешш, туруктуу комиссия	2025-жыл ичинде
5	Жоош айылдык Кенешинин сессияларынын токтомдорунун аткарылышын көзөмөлгө алуу, алардын айрымдарынын аткарылышынын жүрүшүн айылдык Кенештин туруктуу комиссияларынын	Айылдык Кенеш, туруктуу комиссия	2025-жыл ичинде

Айылдык Кенештин депутаттары, жертиликтүү өз алдынча башкаруу жамааттары менен ,коомдук уюмдар,семинар кенешмелерди,окууларды өткөрүү

1	Айыл өкмөтүнүн аппарат кызматкерлери менен семинар-кенешмелерди өткөрүү (атайын белгиленген	Айылдык Кенеш,	2025-жыл ичинде
---	---	----------------	-----------------

2	Айылдык Кенештин депутаттары менен семинар өткөрүү (атайын белгиленген план боюнча)	Айылдык Кенеш, ичинде	2025-жыл ичинде
3	Айылдык Кенештин амагындагы өз алдынча башкаруу жамааттарынын коомдук уюмдардын жетекчилери менен семинар өткөрүү	Айылдык Кенеш	2025-жыл ичинде
4	Айыл өкмөтүнүн аппараты менен Кыргыз Республикасында жаныдан кабыл алынган мыйзамдарды, токтомдорду, Указдарды окутуп-үйрөтүү	Айылдык Кенеш,	2025-жыл ичинде

Айылдык Кенештин, айыл өкмөтүнүн жана жамааттардын иш тажрыйбаларын жайылтуу

1	Раиондук «Эмгек майданы» гезитинин редактору менен биргеликте айылдык Кенештин, анын депутаттарынын, туруктуу комиссиянын иштерин раиондук гезитке чагылдыруу, тегерек столдорду уюштуруу	Айылдык Кенеш жооптуу катчысы, туруктуу комиссия, раиондук гезиттин редактору	2025-жыл ичинде
---	--	---	-----------------

Жоош айылдык Кенешинин катчысы :

А. Гайыпов

Жоош айылдык кенешинин VIII-чакырылышынын кезектеги 5-сессиясы

ТОКТОМ

Кум-Арык айылы

№ 5/4

13.02.2025-ж.

Ар түрдүү маселелер(“Кара-Суу 11-90”муниципалдык ишканасын түзүүгө тен уюштуруучу болууга макулдук берүү) жөнүндө.

Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексинин, Кыргыз Республикасынын”Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө”мыйзамын жана Кыргыз Республикасынын Министирлер Кабинетинин 2023-жылдын 31-мартындагы №178 токтому менен бекитилген”Юридикалык жактарды жана филиалдарды (өкүлчүлүктөрдү) мамлекеттик каттонун тартиби жөнүндө”Жобону жетекчиликке алып Жоош айыл аймагынын айылдык кеңешинин 8-чакырылыш кезектеги 5-сессиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Жоош айыл аймагынын айыл өкмөтү “Кара-Суу 11-90”муниципалдык ишканасын түзүүгө,сессияда айтылган сунуштарды эске алуу менен тен уюштуруучу болуп катышууга, макулдук берилсин.
2. Ушул токтомдун аткарылышын, Жоош айыл өкмөтүнүн башчысы А.З. Балтабаевке милдеттендирилсин.
3. Бул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жагы бюджет, экономика, муниципалдык менчик, инвестициялар, долбоорлор менен иштөө, ишкердик жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссияга тапшырылсын.

Төрага:

А.Л.Зулпукаров.

Жоош айылдык кенешинин VIII-чакырылышынын кезектеги 5-сессиясы

ТОКТОМ

Кум-Арык айылы

№ 5\5

13.02.2025-ж.

**Ар түрдүү маселелер (Большевик,
Маданият,Калинин айылдарынын
тургундарынын, көчөлөргө ат коюу
боюнча арыздарын кароо жөнүндө)**

Жоош айыл өкмөтүнүн жооптуу катчысы А.Гайыповдун Большевик,Маданият,Калинин айылдарынын тургундарынын көчөлөргө, Большевик айылындагы музейге,маданият үйүнө ат коюу боюнча арыздарын жана жаштар иштери, спорт, социалдык-маданий, билим берүү, миграция, туризм, саламаттыкты сактоо боюнча туруктуу комиссиянын кортундусун угуп жана талкуулап чыгып Жоош айылдык Кеңешинин VIII-чакырылыш кезектеги 5-сессиясы:

ТОКТОМ КЫЛАТ

1. Большевик айылынын төрт этаждуу корпустун артындагы туура көчөгө Джоошбеков Рысбай Шадиевичтин аты берилсин.

2.Маданият айылындагы туура көчөлөрдүн бирине Каримов Токторбайдын, экинчисине Маразыков Камчынын аты берилсин.

3.Калинин айылындагы туура көчөлөрдүн бирине Турдубеков Токтордун аты берилсин.

4. Большевик айылындагы теплицадагы 2-көчөгө Тагаев Каримдин аты коюлгандыктан ал көчөгө анын алып салып анын ордуна Зулпуев Барпынын атын коюуга мүмкүн эместиги белгиленсин.

5. Большевик айылынын маданият үйүнө Токтосунов Калыктын,музейге Жолдошов Сыдыктын аты берилсин.

6. Бул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жагы жаштар иштери, спорт, социалдык-маданий, билим берүү, миграция, туризм, саламаттыкты сактоо жана маданият боюнча туруктуу комиссияга тапшырылсын.

Төрага:

А.Л.Зулпукаров.

Жоош айылдык кеңешинин VIII-чакырылышынын кезектеги 5-сессиясы

ТОКТОМ

Кум-Арык айылы

№ 5/6

13.02.2025-ж.

Ар түрдүү маселелер: (Кыргыз Республикасынын Баткен, Жалал-Абад, Ош облустары жана Ош шаары боюнча эсептөө палатасынын аймактык бөлүнүшүнүн 09.12.2024-ж.№ 02-3-245 буйругунун негизинде өткөрүлгөн текшерүүнүн жыйынтыгында, Жоош айыл өкмөтүнүн мекеме-ишканаларында жараксыз инвентарларды списание кылуу жана 2025-жылдын бюджетинен, керектелүүчү көмүрдүн көлөмүнөн 23.0 тонна көмүр же 152,4 мин сом акча каражатын кыскартуу) жөнүндө.

Жоош айыл өкмөтүнүн жооптуу катчысы А.Гайыповдун Кыргыз Республикасынын Баткен, Жалал-Абад, Ош облустары жана Ош шаары боюнча эсептөө палатасынын территориалдык бөлүмчөсүнүн 09.12.2024-ж.№ 02-3-245 буйругунун негизинде өткөрүлгөн текшерүүнүн жыйынтыгы менен, Жоош айыл өкмөтүнүн мекеме-ишканаларында жараксыз инвентарларды списание кылуу боюнча билдирүүсүн угуп жана талкуулап чыгып Жоош айылдык Кеңешинин VIII-чакырылыш кезектеги 5 -сессиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Кыргыз Республикасынын Баткен, Жалал-Абад, ОШ облустары жана Ош шаары боюнча эсептөө палатасынын территориалдык бөлүмчөсүнүн 09.12.2024-ж.№ 02-3-245 буйругунун негизинде өткөрүлгөн текшерүүнүн жыйынтыгы менен Жоош айыл өкмөтүнүн 11.12.2024-ж. № 328 буйругунун негизинде айыл өкмөтүнүн аймагындагы мекеме-ишканаларда жүргүзүлгөн инвентаризациянын негизинде жалпы суммасы 676771 сомдук жараксыз болуп калган инвентарлар списание кылынсын жана социалдык объектилерди жылытууга керектелүүчү көмүрдүн көлөмү 23,0 тонна, 152,4 мин сом ашыкча калдык калгандыктан, 2025-жылдын бюджетинен керектелүүчү көмүрдүн көлөмүнөн 23.0 тонна көмүр же 152,4 мин сом акча каражаты кыскартылсын.

2. Бул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жагы бюджет, экономика, муниципалдык менчик, инвестициялар, долбоорлор менен иштөө, ишкердик жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссияга тапшырылсын.

Төрага:

А.Л.Зулпукаров.

Жоош айылдык кенешинин VIII-чакырылышынын кезектеги 5-сессиясы

ТОКТОМ

Кум Арык айылы

№ 5/7

13.02.2025-ж.

Ар түрдүү маселелер: (Жоош айыл өкмөтүнүн аймагындагы балдар бакчаларында тамак-аш үчүн ата-энелер тарабынан төлөнүп жаткан ата-энелер төлөмүнө өзгөртүү киргизүү) жөнүндө.

Жоош айыл окмотунун башчысынын орун басары Н.Токторбаевдин билдирүүсүн жана балдар бакчаларынын башчыларынын протоколдорун угуп жана талкуулап чыгып Жоош айылдык Кеңешинин VIII-чакырылыш кезектеги 5 -сессиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Жоош айыл окмотунун аймагындагы балдар бакчаларынын башчыларынын протоколдорунун негизинде,тамак-аш үчүн ата-энелер тарабынан төлөнүп жаткан төлөм 1300 сом болуп бекитилсин жана ошондой эле бала бакчадагы балдардын ата-энеси жакыр үй-бүлөлөрдүн жана ата-энеси, баласы инвалид болгон үй-бүлөлөрдүн балдарынын тамак-аш үчүн акча төлөөсү 1000 сом болуп белгиленсин, бала бакчадагы бардык балдарга бирдей өлчөмдө тамак берүү жагы бала бакчанын жетекчилерине милдеттендирилсин.

2. Бул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жагы бюджет, экономика, муниципалдык менчик, инвестициялар, долбоорлор менен иштөө, ишкердик жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссияга тапшырылсын.

Төрага:

А.Л.Зулпукаров.

Жоош айылдык кеңешинин VIII-чакырылышынын кезектеги 5-сессиясы

ТОКТОМ

Кум-Арык айылы

№ 5/8

13.02.2025-ж.

Ар түрдүү маселелер: (Маданият
айылындагы №581 контурдан 1,0га суулуу
жерге бала бакча куруу үчүн
трансформациялоого макулдук берүү
жөнүндө.

Жоош айыл окмотунун №01-18-42.03.02.2025-жылдагы катынын жана
Кара-Суу районунун Жоош айылдык кеңешинин алдындагы
архитектура, жерге жайгаштыруу, курулуш, транспорт, жер, айыл
чарба, суу чарба жана экология боюнча туруктуу комиссиясыны
12.02.2025-жылдагы отурумунун кортундусун,
протоколун угуп жана талкуулап чыгып Жоош айылдык Кеңешинин VIII-чакырылыш
кезектеги 5 -сессиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңеши тарабынан кабыл
алынган 12.12.2024-жылдагы мыйзамдын негизинде Маданият
айылындагы №581 контурдагы 1,0га суулуу жерге бала бакча куруу
үчүн, трансформациялоого макулдук берилсин.
2. Бул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жагы архитектура, жерге
жайгаштыруу, курулуш, транспорт, жер, айыл чарба, суу чарба жана
экология боюнча туруктуу комиссияга тапшырылсын.

Төрага:

А.Л.Зулпукаров.

Жоош айылдык кенешинин VIII-чакырылышынын кезектеги 5-сессиясы

ТОКТОМ

Кум-Арык айылы

№ 5/9

13.02.2025-ж.

Ар түрдүү маселелер: (Кыргыз Республикасынын Финансы Министирлигине караштуу Мамлекеттик салык Кызматынын №24-2-12-13827 27.12.2024-жылдагы катынын негизинде, мүлк салыгынын 1 группа(жашаган үйгө төлөнүүчү салык) боюнча салык кодексине киргизилген өзгөртүүлөргө байланыштуу ставканы бекитип берүү) **жөнүндө.**

Кыргыз Республикасынын Финансы Министирлигине караштуу Мамлекеттик салык Кызматынын №24-2-12-13827 27.12.2024-жылдагы катынын негизинде мүлк салыгынын 1 группа(жашаган үйгө төлөнүүчү салык) боюнча, салык кодексине киргизилген өзгөртүүлөргө байланыштуу ставканы бекитип берүү боюнча Жоош айыл өкмөтүнүн башкы салыкчысы Б.Насырованын билдирүүсүн, Жоош айылдык кенешинин алдындагы бюджет, экономика, муниципалдык менчик, инвестициялар туруктуу комиссияга, долбоорлор менен иштөө, ишкердик жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссиянын 12.02.2025-жылдагы кортундусун жана протоколун угуп жана талкуулап чыгып Жоош айылдык Кеңешинин VIII-чакырылыш кезектеги 5 - сессиясы

ТОКТОМ КЫЛАТ:

1. Кыргыз Республикасынын Салык Мыйзамдарынын негизинде турак жайга мүлк салыгын эсептөө жүргүзүү 25,16 сом болуп бекитилсин.
2. Бул токтом катого алынып, бул токтомдун аткарылышын Жоош айыл өкмөтүнүн башчысынын орун басары-жооптуу катчы Н.Токторбаевке милдеттендирилсин.
3. Бул токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө жагы бюджет, экономика, муниципалдык менчик, инвестициялар, долбоорлор менен иштөө, ишкердик жана тышкы экономикалык байланыштар боюнча туруктуу комиссияга тапшырылсын.

Төрага:

А.Л.Зулпукаров.